Dział 1 | W DWUCH DZIAŁACH

Nowy Swiat

THE POLISH MORNING WORLD

IN TWO SECTIONS | Section 1

No. 131. Rok XXVI. DAILY AND SUNDAY. NEW YORK, NIEDZIELA, 13 MAJA (SUNDAY, MAY 13) 1923 Entered as second Class Matter, March 21st, 1914, at New York Post Office, New York, N. Y. CENA 5 CENTÓW

BOLSZEWICY ZROZPACZENI Z POWODU ZABICIA WOROWSKIEGO

Winę za śmierć swego przedstawiciela składa ją na Anglję

ROSJA NIE PODDA SIĘ WARUNKOM ANGIELSKIEGO ULTIMATUM

MOSKWA, 12 maja. — Wiadomość o zamordowaniu przedstawiciela rządu bolszewickiego w Lozannie, otrzymana równocześnie z angielskim ultimatum i wiadomościami o entuzjastycznych przyjęciach marszałka Focha wywołała wśród bolszewickich kół rządowych konsternację i wybuchy wściekłości. Przywódcy bolszewiccy przypuszczają, że te trzy wypadki razem wzięte są zapowiedzią nowej aljanckiej interwencji przeciw bolszewickiej Rosji. W Moskwie krążą jak najdziksze pogłoski co do przyszłych kroków, jakie rząd bolszewicki przedsięweźmie w odpowiedzi na wyrządzoną sobie zniewagę za zabicie swego urzędowego przedstawiciela, w chwli spełniania obowiązków międzynarodowych.

* * *

MOSKWA, 12 maja. — Podkomisarz dla spraw zagranicznych, Ganeckij w przemówieniu wygłoszonem na jednem z wielkich zgromadzeń, urządzonem dla zaprotestowania przeciw pogwałceniu międzynarodowych praw przez zabicie bolszewickiego przedstawiciela na konferencji w Lozannie, oświadczył, że rząd bolszewicki nie pragnie zerwania stosunków handlowych z Anglją i chętny jest do dojścia do jakiegoś porozumienia w spornych z Anglją sprawach, — ale nigdy się nie zgodzi na żądania, zawarte w angielskiem ultimatum, którego termin upływa 17 maja. Rząd bolszewicki, by dać dowód swojej dobrej woli wypuścił z więzienia kapitana angielskiego okrętu — John Jonsohn'a trzymanego dotychczas w więzieniu za naruszenie granicy morskiej przy wybrzeżu Murmanji. Uczestnicy protestacyjnego zgromadzenia uchwalili rezolucję z protestem przeciw warunkom angielskiego ultimatum i ostrzeżeniem pod adresem rządu angielskiego, że bolszewicka Rosja jest gotową — jeżeli okaże się tego potrzeba — stawić opór zbrojny każdemu państwu, któreby się ośmieliło naruszyć zwierzchnicze prawa bolszewickiej republiki rosyjskiej.

ZABÓJCA WOROWSKIEGO MOŻE OTRZYMAĆ TYLKO 5 LAT WIĘZIENIA

Prawa szwajcarskie uwzględniają polityczne motywy zbrodni

GENEWA, 12 maja. — Morderca bolszewika Worowskiego, obywatel szwajcarski Conradi, nie tylko nie poniesie kary śmierci, która została zniesiona w Szwajcarji, ale może uniknąć długich lat więzienia, ponieważ prawo szwajcarskie przewiduje daleko idące okoliczności łagodzące przy morderstwach popełnionych z pobudek natury politycznej. Kodeks karny w takich wypadkach przewiduje najmniejszą karę: 5 lat więzienia.

Rząd bolszewicki czyni odpowiedzialną Szwajcarję za śmierć Worowskiego

BERLIN, 12 maja. — Rząd bolszewicki oskarży formalnie Szwajcarję o spowodowanie śmierci Worowskiego przez odmówienie przedstawicielowi bolszewickiemu należytej ochrony. Przedstawiciel rządu bolszewickiego w Szwajcarji, M. Bagotsky, który oficjalnie jest przedstawicielem bolszewickiego Czerwonego Krzyża w Szwajcarji, przesłał rządowi w Moskwie szczegóły dotyczące zamordowania Worowskiego i zażądał wysłania do rządu szwajcarskiego ostrego protestu z powodu niedbałości policji szwajcarskiej w dostarczeniu Worowskiemu odpowiedniej ochrony policyjnej. Bagotsky twierdzi, że rząd szwajcarski nie dał Worowskiemu takiej opieki, jakiej dostarczył przedstawicielowi tureckiej delegacji Ismetowi Paszy i byłemu premjerowi Grecji Wenizelosowi, nawet wtedy, gdy zostało ustalone, że przedstawiciel bolszewicki nie ma prawnej reprezentacji na konferencji pokojowej w Lozannie i mimo pogróżek wygłaszanych przez faszystów szwajcarskich, pod adresem przedstawiciela bolszewickiego rządu.

NAPAD DEGENERATA NA 5 LAT LICZĄCĄ STASIĘ MAZUROWSKĄ

Matka dziecka uratowała ją przed zwyrodnialcem

NEW YORK, 12 maja. — Pięcioletnia Stasia Mazurowska, zamieszkała ze swemi rodzicami w domu pnr. 437 — E. 15 ulica, omal nie stała się ofiarą bestjalskiego napadu zwyrodnialca, niejakiego Jacob Williamsa, który pochwycił dziecko w ciemnym korytarzu w zamiarze dokonania bestjalskiego czynu. Na rozpaczliwy krzyk dziecka wybiegła matka dziecka, płosząc zbrodniarza, który schronił się do pobliskiego salonu. Ojciec dziecka St. Mazurowski, właściciel drukarni „Echo Press" w tej samej chwili przybył do domu z drukarni, 431 E. 14 ulica i dowiedziawszy się o fakcie pobiegł do spotkanych kilka minut przedtem detektywów i opowiedział im o zamachu zbrodniarza. Po kilku minutach dopytywań osób przebywających w okolicy domu dowiedziano się, że zbrodniarz schronił się do pobliskiego salunu. Detektywi udali się na wskazane miejsce i znalezli zbrodniarza, który podał, że się nazywa Jacob Williams z zawodu rzeźnik, lat 35. Zbrodniarz został zatrzymany w więzieniu nie mogąc złożyć 10,000 dolarów kaucji wyznaczonej przez sędziego Fourth District Court, przy 52 ulicy.

Rozprawa sądowa odbędzie się w poniedziałek.

Francis Arpan z Bordeuax, mający na wychowaniu kilkuletniego wnuka, pragnąc się uwolnić od ciężaru opieki nad dzieckiem, sprzedał go zarządcy wędrownego cyrku za 5 dolarów.

WARTOŚĆ AMERYKAŃSKICH KOPALŃ WĘGLA BĘDZIE SZACOWANA PONOWNIE

Dotychczasowe oszacowanie jest niższe, jak rzeczywista ich wartość

WASHINGTON, 12 maja. — W związku z nastąpić mającym śledztwem w całym przemyśle węglowym, federalna komisja węglowa postanowiła dokonać ponownego oszacowania kopalń węgla, których rzeczywista wartość jest daleko większa, aniżeli dotychczasowe oszacowanie. Federalna komisja węglowa wyznaczyła nową komisję szacunkową, w skład której wchodzą. R. V. Norris z Wilkes Barre; H. M. Chance z Philadelphia; Harry A. Taylor z Pittsburga i J. H. Alpert, były techniczny doradca węglowy rządu

DOBRE DOCHODY

Katherine Mc Donald
Norma Talmage

Aktorka filmowa Norma Talmadge otrzymała za dwanaście występów w jednym roku 4,200,000 dolarów. Katherine McDonald otrzymała w jednym roku $2,400,000 dolarów za 10 występów

Najwyższy sąd St. Zj. zwalnia nowe domy od podatków

Przeszło 200,000,000 dolarów wartości budynków zostało pobudowanych na podstawie tego prawa

WASHINGTON, 12 maja. — Najwyższy sąd Stanów Zjednoczonych zatwierdził dzisiaj orzeczenie stanowego sądu apelacyjnego, że prawo o uwolnieniu nowych budynków od podatków w st. New York, zakwestjonowane przez sędziego Thierney, a uchylone przez stanowy sąd apelacyjny.

Prawo to zostało uchwalone w 1920 roku dla wzmożenia budowy nowych budynków dla zaradzenia głodowi mieszkaniowemu, który w 1920 roku doszedł do szczytu.

Budżet francuski wykazuje 400,000,000 franków zwyżki

PARYŻ, 12 maja. — Komitet finansowy z łona parlamentu zatwierdził dzisiaj sprawozdanie senatora Berengera w sprawie budżetu na rok 1924, którego dochody przewyższają rozchody o 400,000,000 franków. Obliczenia senatora Berengera stoją w dość jaskrawem przeciwieństwie do obliczeń przedstawionych parlamentowi, które przewiduje 4,000,000,000 deficytu. Senator Berenger uzyskał przewyżkę w dochodach nad przychodami przez wykreślenie olbrzymich sum przewidujących wydatków na cele, które nie są aktualnemi dla odbudowy powojennej.

Lekarz oskarżony o spowodowanie śmierci kobiety

NEW YORK, 12 maja. — Dr. Henry Russel lat 74 posiadający swoje biuro przy 170 — W. 88 ulicy, został osadzony w więzieniu bez prawa złożenia kaucji, oskarżony o spowodowanie śmierci pani Mollie Dullea, przez dokonanie nielegalnej operacji.

Uszkodzony hydroplan zmienił motor na morzu

WASHINGTON, 12 maja. — Biuro awjatyczne donosi o doniosłym wypadku w dziedzinie lotnictwa. Uszkodzony hydroplan opuścił się na wody morskie i telegrafem iskrowym zażądał przysłania mu nowego motoru. Po przywiezieniu nowego motoru, — lotnik i mechnicy przymocowali nowy motor na miejsce uszkodzonego i udali się w dalszą podróż bez jakichkolwiek trudności.

Do Stanów Zjedn. przybyło 2,650,000 żydów w ciągu 42 lat

WIEDEN, 12 maja. — Wszechświatowa konferencja żydowskich kobiet odbywająca się tutaj zastanawia się nad sprawozdaniem żyda niemieckiego, Dr. Kohna — który zebrał wszystkie dane statystyczne odnośnie emigracji żydowskiej z krajów środkowej Europy do innych krajów Europy i Stanów Zjednoczonych. Według obliczeń Dr. Kohna, w przeciągu 42 lat wyjechało 2,650,000 żydów z krajów środkowej Europy do Stanów Zjednoczonych.

Rząd bawarski zaniepokojony wzrastającemi zaburzeniami

MONACHJUM, 12 maja.—Rząd bawarski zaniepokojony wzmagającą się nienawiścią pomiędzy szowinistami i socjalistami bawarskimi, która znajduje wyraz w coraz groźniejszych zaburzeniach publicznych, ogłosił dekret zabraniający urządzania jakichkolwiek zgromadzeń publicznych bez pozwolenia rządu i nakazujący poddawanie pod cenzurę rządową wszystkich rozrzutek i ogłoszeń, zwoływanych za pozwoleniem rządu zgromadzeń publicznych.

ZE ŚWIATA

Kurcze o czterech nogach ulęgło się na farmie w pobliżu Morristown, N. J.

* * *

Powstańcy brazylijscy torturują wszystkich jeńców wziętych do niewoli podczas walk z wojskami rządowemi.

* * *

Mleczarze amerykańscy zaproszeni zostali jako eksperci dla poprawienia systemu mleczarskiego w Szwajcarji.

* * *

Sergjusz Chonnetieu, oskarżony o napad rabunkowy okazał się księciem rosyjskim, który stracił cały majątek w bolszewickiej rewolucji. Książę-bandyta jeszcze za swoich dobrych czasów miał złodziejskie skłonności. Przed kilku laty obrabował wraz ze swoimi przyjaciółmi pasażerów francuskiego okrętu na morzu Czarnem z klejnotów i gotówki w sumie $150,000.

* * *

Szajka bandytów motorcyklowych napadła na posłańca bankowego, jadącego z Madrytu do Barcelony i zabrała mu 50,000 dolarów.

* * *

Heinrich von Goetgen z Berlina zażądał rozwodu ze swoją żoną, która stała się zagorzałą monarchistką i cały swój czas poświęca agitacji za przywróceniem monarchji.

* * *

Pastor Leski Horton w New Mills, Anglja, padł martwy na kazalnicy, podczas wygłaszania kazania, trafiony zabłąkaną kulą wystrzeloną przez chłopca do zająca, przelatującego w pobliżu kościoła.

* * *

Thomas Doreby otrzymał rozwód —udowodniwszy, w jaki sposób jego żona przy pomocy sygnałów lustrzanych dawała znaki obcemu mężczyźnie, żeby przyszedł do niej w odwiedziny.

POLICJANT POLAK ZABITY NA POSTERUNKU

ZASTRZELONY PODSTĘPNIE PODCZAS PEŁNIENIA SŁUŻBY

NEWARK, 12 maja. — Policja tutejsza stara się odkryć zasłonę pokrywającą tajemniczą śmierć policjanta Piotra Bederskiego — zmarłego dzisiaj w szpitalu City Hospital, na skutek postrzału otrzymanego w plecy w chwili, gdy powracał do swego domu ze służbowego objazdu.

Bederski umarł w chwili, gdy lekarze szpitalni za wszelką cenę starali się ratować jego życie przez przelanie krwi, której chętnie zgodzili się użyczyć na ratunek towarzysza koledzy zmarłego.

Bederski został znaleziony przez swoją żonę na ganku domu na wpół przytomny. Po przybyciu ambulansu i kolegów, policjant Bederski przed utratą przytomności oświadczył, że został postrzelony przez niewidzialnego złoczyńcę, w chwili gdy powracał ze swego objazdu służbowego pomiędzy Rahway i Woodgridge, N. J.

W repubice Equador odkryto bogate źródła naftowe

GUCJUQUIL, 12 maja. — W miejscowości Santa Helena, położonej około 60 mil na południe od tego miasta wybuchła ropa w szybie kopanym przez kompanje angielsko-ekwardorską. Z powodu braku rezerwoarów ogromna ilość ropy wydobywająca się z nowootwartej studni spływa do niedaleko odległego morza. Kompanja dokonała wierceń kilku szybów, ale bez rezultatów i szyb, w którym dostano ropę, miał być ostatnim. Szczęśliwe odkrycie bogatych pokładów ropy w Ekwadorze zmniejszy na pewien czas obawy przemysłowców naftowych na świecie, że zapasy ropy wszechświatowej są na wyczerpaniu.

Prez. Harding opowiada się za obniżeniem podatków

WASHINGTON, 12 maja. — Generalny poczmistrz News w mowie wygłoszonej w Dayton, Ohio, oświadczył, że prezydent Harding może wkrótce zrobić ludności Stanów Zjednoczonych niespodziankę, polecając obniżenie bezpośrednich podatków, nad czem od pewnego czasu zastanawiają się poważnie urzędnicy departamentu skarbu.

8 OSÓB RANNYCH SKUTKIEM EKSPLOZJI

CLEVELAND, Ohio, 12 maja. — Siedmiu chłopców a między niemi jedno dziecko i kobieta zostali poranieni skutkiem eksplozji kuli karabinowej, którą chłopcy znalazłszy na polu rzuci do palącego się na podwórzu ogniska, powodując eksplozję. Dwoje dzieci zostało ciężko rannych i odwiezionych do szpitala.

OLBRZYMIE DEMONSTRACJE W BOLSZEWJI PRZECIW ANGLJI

Bolszewiccy robotnicy protestują przeciw wrogim wystąpieniom angielskim względem Rosji

MOSKWA, 12 maja. — We wszystkich większych miastach Rosji robotnicy bolszewiccy urządzają olbrzymie demonstracje protestacyjne przeciw wrogim wystąpieniom Anglji przeciw bolszewickiej Rosji.

Od samego rana w sobotę 12 maja robotnicy komunistyczni wyszli na ulice miast z olbrzymią ilością tablic z napisami zawierającemi niezwykle gwałtowne ataki pod adresem wszystkich aljantów, a szczególnie przeciw Anglji.

$20,000 odszkodowania za utracone palce

MOUNT VERNON, 12 maja. — W czternastej z rzędu skardze — wniesionej do sądu w ciągu 10 lat, William O'Connor, który w 1913 roku stracił 4 palce u ręki, odcięte przez maszynę do cięcia mięsa, otrzymał odszkodowanie w sumie 20,000 dolarów, przyznane mu przez sędziego Morschausera. Ojciec O'Connora otrzymał dodatkowo 1,000 dolarów odszkodowania za utratę usług swego syna. O'Connor w chwili, gdy utracił palce liczył 14 lat i był zatrudniony bezprawnie przez rzeźnię Richard Webera, w Vernon, N. Y.

ENTUZJASTYCZNE PRZYJĘCIE MARSZAŁKA FOCH'A WE LWOWIE

Niezliczone tłumy wznoszą okrzyki na cześć sędziwego wodza Aljantów

POLITECHNIKA LWOWSKA NADAJE FOCHOWI HONOROWY TYTUŁ DOKTORA INŻYNIERJI

LWÓW, 12 maja. — We czwartek rano przybył do Lwowa marszałek Foch, witany entuzjastycznie przez niezliczone tłumy — wznoszące okrzyki na cześć sędziwego wodza Aljantów.

Marszałek Foch wziął udział w uroczystem nabożeństwie odprawionem w katedrze. Władze uniwersyteckie natychmiast po nabożeństwie w katedrze zebrały się na uroczyste posiedzenie na cześć marszałka Focha i uchwaliły nadać sędziwemu wodzowi tytuł honorowego doktora inżynierji.

Po nabożeństwie w katedrze — marszałek Foch odbył przegląd weteranów obrońców Lwowa i stowarzyszenia weteranów powstańców z 1863 roku. Następnie zwiedził politechnikę, gdzie mu wręczono dyplom honorowego doktora inżynierji. Wieczorem wojewoda lwowski podejmował ucztą marszałka Focha w pałacu wojewódzkim, poczem marszałek Foch opuścił Lwów o godzinie 11 w nocy, odjechawszy do Krakowa.

Haller odłożył swój przyjazd do St. Zjedn.

CLEVELAND, 12 maja.—Zarząd Stowarzyszenia Weteranów Armji Polskiej we Francji został powiadomiony kablogramem otrzymanym z Warszawy, że gen. J. Haller z ważnych przyczyn odłożył swój wyjazd do Stanów Zjednoczonych. Zarząd Stowarzyszenia Weteranów pociesza się nadzieją, że gen. Haller przybędzie do Stanów Zjednoczonych w jesieni.

STAN PENNSYLVANIA WPROWADZA UBEZPIECZENIE NA STAROŚĆ

Dolara dziennie dla każdego staruszka powyżej lat 70

HARRISBURG, Pa., 12 maja.— Gubernator Pinchot podpisał dzisiaj prawo uchwalone przez legislaturę i zatwierdzone przez senat stanu Penna, przewidujące wypłatę pensji dolara dziennie dla każdego starca powyżej lat 70 nie posiadającego majątku wartości większej jak 3,000 dolarów.

Robotnicy dostają podwyżkę dwa razy w jednym miesiącu

CHICAGO, 12 maja. — Kompanja Civic Products Refining Co. ogłosiła dzisiaj dla swoich 2,500 robotników 5c podwyżki na godzinę. Jest to już druga podwyżka jaką kompanja Civic Products Refining Co. daje swoim robotnikom w jednym miesiącu.

Rodziny zabitych agentów prohibicyjnych otrzymają pensję

WASHINGTON, 12 maja. — Senator Dial z South Carolina, który z nałogu jest przeciwnikiem wszystkich emerytur, a szczególnie pensji dla weteranow z wojny domowej, przedłożył dzisiaj projekt do prawa — przewidujący wypłatę pensji dla rodzin agentów prohibicyjnych, którzy zostali zabici podczas pełnienia swych obowiązków rządowych. Senator Dial, przemawiając za swoim wnioskiem wyraził zdziwienie, że legislatury niektórych stanów unieważniły na swoim terytorjum przepisy o przymusowej prohibicji; co świadczy źle o ich patrjotyźmie.

KUCHARSKI W WIĘZIENIU ZA POBICIE ŻONY

Pobił żonę do krwi, gdy przyszedł do domu pijany

BROOKLYN, 12 maja. — Przed północą w sąsiedztwie ulicy Okland i Dupont rozległ się przeraźliwy krzyk kobiety. Policjant Ch. Schwed patrolujący w sąsiedztwie pobiegł szybko w stronę domu— 159 Dupont ulica, skąd dochodził krzyk kobiety i znalazł p. Marję Kucharską ciężko pobitą i pokrwawioną.

Kucharska opowiedziała policjantowi, że jej mąż powróciwszy przed chwilą do domu, zupełnie pijany, wyciągnął ją z łóżka i rzucał w nią wszystko, co mu wpadło pod rękę.

Policjant aresztował żono-tłuka Kucharskiego, który się zamknął w łazience, a następnie zawołał ambulans, który zabrał pokaleczoną Kucharskę do szpitala. Żono-tłuk Kucharski został osadzony w więzieniu.

Japonja doradza ostrożność w rokowaniach z Chinami

TOKIO, 12 maja. — Rząd japoński i prasa japońska chwyciła się sposobów amerykańskich doradząjąc Stanom Zjednoczonym ostrożność w rokowaniach w sprawie uwolnienia obywateli amerykańskich z rąk bandytów chińskich, podobnie, jak doradzały Stany Zjednoczone Japonji, gdy starała się o uwolnienie obywateli japońskich z rąk bandytów chińskich.

Przyjazd do St. Zj. czeskiej komisji dla regulacji długów

NEW YORK, 12 maja. — Na okręcie Berengarja przybyła do Stanów Zjednoczonych czeska komisja dla uregulowania sprawy długów zaciągniętych przez Czechy po wojnie wszechświatowej w Stanach Zjednoczonych. Na czele czeskiej delegacji stoją Dr. E. Lipponsky, kapitan Stanisław Krenek i Franciszek Piszeky, oraz dwuch sekretarzy.

DZISIAJ! DZISIAJ! DZISIAJ!

Zebranie w sprawie America's Making o godzinie 10-ej rano, w Domu Narodowym, 19-23 St. Marks Place.

Zarząd zaprasza delegatów towarzystw.

Kronika miejscowa

Dzisiaj — Serwacego.
Dzisiaj — Pogoda.

RUCH OKRĘTÓW

Przybędą do New Yorku:
Niedziela: Celtic z Liverpoolu,
Carmania z Liverpoolu,
Calamares z Port Linon,
Comanches z Dublina,
Curaca z Colon,
Poniedziałek: Orduna z Hamburga,
Frederick VIII z Christjanji,
Mount Clinton z Hamburga,
Pan America z Buenos Aires,
Olympic z Southampton,
Blossom Health z Marsylji,
City of Glasgow z Hull.

Odpłyną z New Yorku:
Poniedziałek: East Dawn do Rotterdamu.

Baczność Yonkers i okolica!

Tow. Śpiewu „Chopin" urządza wielkie przedstawienie i bal w niedzielę, dnia 13-go maja r. b. w sali Św. Bartłomieja przy ulicy Saw Mill River i Palmer Ave. Początek o godz. 4-ej po poł. Wstęp wolny.

Zapraszamy Szan. Polonję o jak najliczniejsze przybycie i zaręczamy, iż każdy będzie zadowolony, gdyż będzie coś nadzwyczajnego.

S. Rajkowski, sekr.

Śluby

Niżej wymienione osoby pochodzenia polskiego zawarły związki małżeńskie:

Karol Strencz, pn. 448 Mc. Donaugh St. z p. Florentyną Kaniowską, 1170 Halsey St.; Józef Jackson, 460 Throop Ave., z p. Faustyną Kordeńską, 813 New Jersey Street.

JERSEY CITY

W Polskim Uniwersytecie Ludowym, Jersey Ave., 578, w niedzielę, 13 maja, o godzinie 6tej wieczorem odbędzie się odczyt inż. J. Milewskiego, pod tytułem: **„O węglu kamiennym."**

Wstęp wolny.

M. Ostrowska,
kierowniczka P. U. L.

RIVOLI TEATR, B'WAY i 49 UL. Lionel Barrymore i Alma Rubens „ENEMIES OF WOMEN" (Wrogowie Kobiet) Ork., tańce, śpiew, obrazy nauk.
RIALTO TEATR, B'WAY i 42 UL. Walter Hiers, w „60c. na godzinę" „SIXTY CENTS AN HOUR" Ceny biletów w obu teatrach 30c i 85c.
CRITERION TEATR, B'WAY & 44 ST. „THE COVERED WAGON" (Kryty wóz) Największa sensacja Ameryki. Codziennie od godz. 2:30 do 8:30.

NA NAJLEPSZE LEKCJE PO NAJNIŻSZYCH CENACH IDŹCIE DO A G I D'A nowej Polskiej SZKOŁY TAŃCA 33 Second Ave. blisko 2 St. Najpiękniejszy w New Yorku Pałac Tańca. 100 ekspertek-instruktorek tańca. Oryginalna Bluebird Orkiestra. Dancing co wieczór. Lekcje prywatne od godziny 11-ej do 8-ej wieczór.

MUSICIE UMIEĆ TAŃCZYĆ Nie zwlekajcie. Nauczcie się natychmiast w starej i najlepszej polskiej SZKOLE TAŃCÓW 177 EAST 84th STREET róg 3-ej Avenue Zawsze otwarta. Ceny umiarkowane. — Mamy pięćdziesiąt doświadczonych nauczycielek.

Turniej zapaśniczy

Dnia 30-go maja (Dzień Wieńczenia Grobów) Okręg nowojorski Związku Sokołów Polskich urządza w Domu Narodowym, 19 St. Marks Place, turniej zapaśniczy.

W turnieju brać będą udział tylko członkowie Gniazd należących do Okręgu.

Początek o godz. 8-ej wiecz.

Pożegnalny odczyt dra Szackiego

Dnia 21-go maja dr. Szacki wygłosi pożegnalny odczyt z ramienia Rady Oświatowej w Domu Narodowym przy 8-ej ul. w New Yorku. Temat odczytu: **„Świat po wojnie europejskiej".**

Na odczyt zaprasza
Rada Oświatowa.

Katarzyna Lewandowska pn. 50 East 131 ul., została znaleziona w swym pokoju.

Lewandowską znalazła gospodyni tegoż domu E. Smith, która przybyła, aby jej wręczyć otrzymany list. Nieboszczka liczyła lat 74. Przyczyną śmierci była astma i kamienie żółciowe.

Marja Piotrowska pn. 93 Old Broadway dostała ataku serca gdy przechodziła East 14-tą ul. Nieszczęśliwą kobietę zabrali przechodnie do pobliskiej apteki, — gdzie udzielono jej pierwszej pomocy, po której udała się dorożką samochodową do swego mieszkania.

Podczas pracy, na promie znajdującym się w pobliżu przystani nr. 29, North River, wpadł do wody, wskutek straty równowagi niejaki William Janowski, robotnik, zam. pn. 2252—7 Ave. i zatonął.

Mimo energicznej akcji ratunkowej, jaką przedsięwzięła policja, ciała Janowskiego nie odnaleziono.

Józef Brodowski, szofer, 253 E. 126 ul. doznał lekkich obrażeń, gdy spadł z samochodu przy którym reperował złamaną listwę. Pomocy lekarskiej udzielił Brodowskiemu przechodzący ulicą lekarz w aptece, która znajduje się w pobliżu.

Wypadek powyższy miał miejsce na rogu 5-ej i 96 ulicy.

Z żałobnej karty

Niżej wymienione osoby pochodzenia polskiego zmarły w dniu wczorajszym. Henryk Obierzyński, lat 86, — 506 West 172 ul. i marja Rubińska, lat 68, — 17 E. 97 ul.

Tow. Wolna Polska i Tow. Kółko Oświaty im. Staszyca
urządzają
WIECZOREK MAJOWY
W NIEDZIELĘ, 13 MAJA, 1923 ROKU
W DOMU NARODOWYM, 19-23 St. Marks Pl. New York
Początek o 2ej po poł. — Wstęp z garderobą 35 centów
Muzyka własna ob. Wołyńca

WIECZOREK FAMILIJNY
— urządza —
Tow. Marji Konopnickiej, Gr. 20 Z. P. N.
W DOMU NARODOWYM, 19-23 St. Marks Pl. New York
W SOBOTĘ, DNIA 19-GO MAJA 1923 ROKU
POCZĄTEK O GODZINIE 7:30 WIECZOREM
MUZYKA DOBOROWA POLSKA
Cena biletu 50 centów

Bohater

Na rogu 182 ul. i Unges Ave., Bronx, przybyła konna karuzela której ławki momentalnie zajęła dziatwa, żądna rozrywki. Po chwili rozległy się tony katarynki, które przerywał od czasu do czasu śmiech i radosne okrzyki chłopców i dziewcząt.

Wtem z za rogu ulicy wyjechał pędzący z zawrotną szybkością samochód, dając sygnały przeraźliwą syreną. Zaprzągnięty do karuzeli koń, przestraszył się samochodu i ruszył z kopyta, ciągnąc za sobą wóz i znajdujące się na nim dzieci. Przerażenie ogarnęło przechodniów, dech zamarł w piersiach matek. Każdy stanął jak wryty, patrząc na oddalającego się szybko konia i karuzelę. Lecz nie wszyscy stchórzyli. Znalazł się jeden człowiek, a był nim młody robociarz Józef Rogoza, zam. pnr. 2238 Huges Ave., który zobaczywszy przestrach obecnych—rzucił się w pogoń za koniem, by go zatrzymać i uratować dziatwę od niechybnej śmierci.

Po kilku sekundach dobiegł konia i schwyciwszy go za uzdę, zatrzymał, wśród okrzyków radości i uznania tych, którzy z opuszczonemi rękoma przyglądali się tej scenie. Dziś wszyscy zwą Rogozę bohaterem i mają słuszną rację dając mu ten tytuł. Bo gdyby nie szybka orjentacja i odwaga jaką posiadł w chwili wypadku, niejeden dom okryłby się żałobą.

ODCZYT

W poniedziałek dnia 14 maja o godzinie 8ej wieczór w Domu Narodowym odczyt na temat:
„Dlaczego zostałem księdzem Narodowym"
wygłosi ks. Wł. Trzepierczyński.

Wstęp wolny.

O liczne przybycie uprasza

DZISIAJ! DZISIAJ!
WALKA O SKARBY

Dzielimy się z czytelnikami naszymi wiadomością że w najbliższą niedzielę, 13 maja, w sali Stuyvesant High School, 15 ulica, między 2gą i 1 ave. będziemy mieli sposobność zobaczenia na ekranie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej *Stanisława Wojciechowskiego*, prezydenta Rządu *Sikorskiego*, marszałków Sejmu i Senatu, oraz przewódców wszystkich stronnictw polskich, którzy jak żywi przedstawią się widzowi.

Będzie to jedyna sposobność zobaczenia tych ludzi, o których tyle czytamy i słyszymy, a od których pracy i działalności zależy byt i przyszłość Polski.

Zobaczymy ponadto w jaki uroczysty sposób i z jakim przepychem został przyjęty *Józef Piłsudski*, jako Naczelnik Państwa, przez króla i królową Rumunji. Oczom naszym spragnionym widoku kraju rodzinnego, przedstawią się w dramacie filmowym w 6 częściach p. t. WALKA O SKARBY", widoki Warszawy, Krakowa, miasta fabrycznego Łodzi, kopalń nafty w Borysławiu, i Tatry Polskie.— Obraz tej, który w Polsce i zagranicą zdobył sobie największe uznanie, grany przez najwybitnijszych artystów polskich, przedstawia podjazdową walkę żywiołów obcych o zdobycie skarbów ziemi polskiej. Obraz ten zdobi prześliczny balet na scenie letniej w parku łazienkowskim w Warszawie.

Niechaj nikt nie ominie jedynej sposobność zobaczenia tego wszystkiego i pokazania tego dzieciom swoim. Spędźcie dwie godziny na miłej i pouczającej rozrywce.

Przedstawienie trwać będzie 2 godziny bez przerwy, a rozpocznie się o godzinie 6ej, następne zaś o godzinie 8ej wieczorem.

Wniedzielę, 13 maja, 1923 r.

PASSAIC, N. J.

Posiedzenie administracyjne Oddziału Im. Ossowskiego Z. S. P. w Passaic, N. J. odbędzie się w niedzielę, dnia 13-go maja o godz. 10-ej rano w Domu Ludowym, 1-3 Monroe St.

Wszyscy członkowie proszeni są o przybycie na posiedzenie.

Z bratniem pozdrowieniem,
F. Tabór.

W niedzielę dnia 13 maja r. b. odbędzie się posiedzenie P. S. L. „Wyzwolenie" Koła 54, o godz. 2-ej po południu na sali zwykłych posiedzeń.

Proszę przybyć licznie, gdyż mamy wiele spraw nowych do załatwienia.

Cześć!
A. Piekło, przew.

BACZNOŚĆ CZŁONKOWIE
STOWARZYSZENIA MECHANIKÓW

Bardzo ważne zebrania członków S. M. P., na których będzie przemawiał ob. Feliks Popławski, sekretarz Stow. Mechaników z New Yorku, odbędą się:

UNION CITY, CONN.
W niedzielę, dnia 13-go maja, o godz. 2-ej popołudniu, **w sali Tow. Ułanów Polskich.**

STAMFORD, CONN.
W niedzielę, dnia 13-go maja, o godz. 7-ej wieczorem, **w sali Sobieskiego.**

KEARNEY, N. J.

F. Zieliński, były zarządca restauracji Domu Narodowego, 19-23 St. Marks Place, zakupił restaurację pod nazwą Kearney Restaurant, na rogu Kearney i Woodland ave.

Restauracja posiada ładne urządzenie i znajdując się w malowniczej miejscowości w pobliżu Newarku i Harrison, może liczyć na powodzenie.

LINDEN, N. J.

Dzisiaj! Dzisiaj!

odczyt Kółka Oświatowego Im. J. Piłsudskiego, odbędzie się o godzinie 2ej po południu w Domu Narodowym, 157 Roselle ul. Przemawiać będzie ob. I. Turek, na temat: „HISTORJA POLSKI". Spodziewamy się, że cała Polonja lindeńska stawi się na zebranie.

Wstęp wolny!

HARRISON, N. J.

Zawiadamiam członków Stow. Mechaników Polskich Filji nr. 109, że posiedzenie miesięczne odbędzie się w niedzielę dnia 13-go maja r. b. o godz. 10-ej rano, w sali pn. 114 Cross ul. Sprawy nowe i ważne. Członkowie proszeni są o punktualne przybycie.

Cześć!
J. Marohewka, przedstaw.

PHILADELPHIA

KONFERENCJA KSIĘŻY POLSKO-LUDOWYCH

Na południowej stronie miasta przy Pain ul. pomiędzy 4 i 5 ul. w kościele Polsko-Ludowym odbędzie się konferencja wszystkich księży polsko-ludowych. Na tej konferencji będą reprezentowane następujące miasta: Chicago, Detroit, Milwaukee, Toledo, Pittsburg i inne.

Konferencja rozpocznie się 30 maja i będzie trwać trzy dni. — Wszystkich Polaków zamieszkałych na południowej stronie, jakoteż i w okolicach prosimy o jak najliczniejsze zgromadzenie się. Wstęp wolny.

Komitet.

FILADELFJA—FRANKFORD

W niedzielę, dnia 20-go maja, b.r. w dzień „Zielonych Świąt" odbędzie się na polskim cmentarzu św. Walentego w Andalusia, nabożeństwo pod gołem niebem. Początek o godzinie 11 rano. W czasie nabożeństwa chór parafji Narodowej przy akompanjamencie organów i orkiestry odśpiewa mszę Freyera. Ks. B. Krupski wypowie kazanie.

Po nabożeństwie odbędzie się zabawa w ogrodzie obok cmentarza. Do współudziału zaprasza Polonję

Proboszcz i Komitet.
(13,15,17)

Bell Telefon Kens 2651.
DR. FRANCISZEK TRYGAR
3119 Richmond St., Philadelphia, Pa.
Godziny ofisowe:
do 10 rano,
2 do 4 po południu,
6 do 9 wieczór.
W Niedzielę do 1 popoł. 6 do 9 wiecz.

NEWARK

Z POGRZEBU Ś. P. WŁODYGI

Przed paru dniami odbył się pogrzeb ś. p. Stanisława Włodygi, znanego i powszechnie cenionego obywatela i Polaka. Zmarły zamieszkiwał w Newarku od lat 30 i prowadził z bratem, Piotrem, zakład pogrzebowy przy Belmont Ave.

Mszę żałobną odprawił ks. Roliński, w asystencji ks. Dziadosza, który był długoletnim przyjacielem zmarłego. W orszaku pogrzebowym znajdowało się kilkadziesiąt automobili. Na cmentarzu ks. Dziadosz wygłosił mowę pożegnalną, w której podniósł zasługi prawego Polaka i obywatela. Zmarły liczył przy zgonie 63 lat.

Niechaj mu ta obca ziemia lekką będzie.

Popularna Droga
DO
Polski

SKANDYNAWSKO - AMERYKAŃSKA LINJA utrzymuje stałą komunikację między Polską a Ameryką przez Kopenhagę i Gdańsk.
Popularność swoją Linja ta zawdzięcza wielkim wygodom i wspaniałej obsłudze, jakie pasażerowie bez różnicy klasy otrzymują.
Następne odejścia z New Yorku
„HELLIG OLAV" 10 Maja
„FREDERIK VIII" 22 Maja
Kto chce pojechać do Polski lub sprowadzić bliskich z Polski w komforcie i swojskiem otoczeniu, niech zwróci się po szczegóły do najbliższego agenta lub do jednego z poniższych głównych biur:
SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE
27 Whitehall St. NEW YORK
117 N. Dearborn St. CHICAGO
248 Washington St. BOSTON
123 S. Third St. PHILADELPHIA

CUNARD
NAJSZYBSZA DROGA DO POLSKI
Na jednym z 3 olbrzymów morza odjeżdżających z New Yorku co wtorek, do Southampton i z przesiadaniem w Anglji do Gdańska.
AQUITANIA MAURETANIA
BERENGARIA
Także regularne odjazdy przez Liverpool.
Cena do Gdańska:
2-ga klasa $150.00; 3-cia klasa $106.50 Plus Tax.
Ceny do Polskich miejscowości za aplikacją.
PASAŻEROWIE Z POLSKI
biorą okręt w Gdańsku do Southampton połączony z powyższymi olbrzymiemi okrętami. Tygodniowa obsługa.
Najszybsze okręty na świecie.
Po informacje tyczące się cen i potrzebnych dokumentów o przedpłacie pasażerów zgłosić się do najbliższego agenta. Jeden jest w Waszym mieście lub blizko.
Przekazy pieniężne płatne w Polsce. Szybkie, bezpieczne, odpowiedzialne.
CUNARD LINE
25 Broadway,
New York City

BAŁTYCKO-AMERYKAŃSKA
LINJA - 9 BROADWAY, N.Y.
WPROST do i z POLSKI
PRZEZ GDAŃSK
Z NEW YORKU, BOSTONU lub PHILADELPHI DO GDAŃSKA $106.50 i $5.00 podatku wojennego.
Z Bostonu do New Yorku linja Fall River
Z Filadelfji koleją.
W 3-ej klasie tylko kajuty na 2, 4, 6 i 8 osób.
Polska Kuchnia. — Polska służba.
Grzeczna usługa.
S. S. POLONIA .... 23 Maja
S. S. LITUANIA .... 13 Czerwca
Zamawiajcie kajuty zawczasu u swego agenta.

United States Savings Bank
Mówimy po polsku
Madison Avenue, róg 58 ulicy, New York
Mówimy po polsku
4% ROCZNEGO PROCENTU
wypłacane i doliczane co kwartał
od wszystkich depozytów od $5 do $5,000
GODZINY BANKOWE:
od 10 rano do 4 po poł. codziennie. W soboty od 10-ej do 12-ej. W PONIEDZIAŁKI WIECZOREM od 7-ej do 9-ej.
THE UNITED STATES SAVINGS BANK
jest pod bezpośrednim dozorem Departamentu Bankowego dla Banków Oszczędnościowych Stanu New York — dla zabezpieczenia oszczędności ludu.
Składajcie swe oszczędności TYLKO w Savings Bank

SZWEDZKO-AMERYKAŃSKA LINJA 24 STATE ST. NEW YORK DO GDAŃSKA
Szybka obsługa pasażerska z New Yorku do Gdańska przez Gothenburg, Szwecję, cała droga wodą. Pasażerów zmieniają z okrętu na okręt w Gothenburg. — ODJEŻDŻAJĄ Z NEW YORKU:
S. S. DROTTNINGHOLM ... 12 Maja i 9 Czerwca
S. S. STOCKHOLM .... 29 Maja, 30 Czerwca
S. S. KUNGSHOLM .... 19 Czerwca, 26 Lipca
Do Gdańska $106.50. — Podatek wojenny $5.
Podróż trwa 12 dni. Pasażerowie 3-ciej klasy jadą w kabinach na 2-4 osób
Nie potrzeba Szwedzkiej wizy.
Po bliższe informacje o paszportach zgłosić się do lokalnych agentów.

POLSCY KRĘGLARZE O SZAMPIONAT

Sokolski Klub Kręglarzy wyjeżdża w przyszłą sobotę do New Yorku, gdzie weźmie udział w zawodach o szampionat w tak zwanym „Head Pin Tournament", który odbędzie się w sobotę 19go maja, o godzinie 7:30 wieczorem, w Thums White Elephant Alleys.

JEDZIECIE ZAGRANICĘ?
BILETY OKRĘTOWE
Sprzedajemy do krajów zagranicznych i z powrotem na wszystkie linje po cenach kompanicznych. — Najlepsze miejsca i wygody. Wymiana walut. Bondy i banknoty rządów zagranicznych; Bondy Rządu Stanów Zjedn.; Weksle na wszystkie kraje; War Savings Stamps kupujemy i sprzedajemy wszelkie kupony.
MAX ROSENBAUM
401 E. 149 ulica, półn. wsch. róg 3 Av.
Broker z rządową licensją.

Royal Mail
Upoważniona przez Rząd Polski.
Szybkie Bezpośrednie Połączenie pomiędzy
New Yorkiem i Gdańskiem
przez SOUTHAMPTON
nowemi, wielkiemi wspaniałemi okrętami „O", nowoczesnemi pod każdym względem. — Częste wyjazdy.
„Ohio" „Orca" „Orduna" „Orbita"
Do Europy: CENY Z Europy:
II-a $135 wzwyż, III-a $106.50 Gdańsk, $107.18 Warszawa. —
II-a $135 wzwyż, III-a $105.50, $106.00, również do KRAKOWA — LWOWA
Całkowicie prywatne kabiny w Trzeciej Klasie.
WAŻNE: Nie traćcie czasu i zakupujcie bilety dla swych krewnych w Europie. Nowa kwota otwiera się 1go lipca.
Po informacje zgłaszajcie się do naszego miejscowego agenta lub do
The Royal Mail Steam Packet Co.
26 Broadway New York City

Zawiadomienie
THE
GREAT NORTHERN STEAMSHIP COMPANY
(Incorporated)
BOSTON, MASS.

Zawiadamia, że robi przygotowania do miesięcznych
$110 powrotnych podróży do Europy
Boston—Southampton $110 W JEDNĄ STRONĘ $65 Połączenia do Londynu, Liverpoolu, Havre.
Boston—Gothenburg $138 W JEDNĄ STRONĘ $75 Połączenia do Christjanji, Stockholmu, Helsingforsu Gdańska, Rygi, Kopenhagi
W CENY POWYŻSZE WŁĄCZONY JEST PRZEJAZD KOLEJOWY DO PUNKTÓW, NIE POŁOŻONYCH DALEJ NA PÓŁNOC, NIŻ STOCKHOLM.
Kompanja zamierza przewozić miesięcznie około dwuch tysięcy pasażerów. Przygotujcie już teraz swoją podróż na nadchodzący sezon.
Życie pasażerów będzie zabezpieczone zapomocą nieprzemakalnych ubrań bezpieczeństwa chroniących przed utonięciem i przemoczeniem
Podróż tam i z powrotem włącznie ze wszystkiemi wydatkami na pokładzie nie kosztuje więcej, niż wakacje spędzone tutaj w domu! Głównym więc celem Great Northern Steamship Company jest zaspokojenie potrzeb publiczności amerykańskiej, odczuwającej dotychczas brak taniej, a jednocześnie wysoce wygodnej i przyjemnej podróży transatlantyckiej. Zorganizowana przez postępowych byznesmanów, rezumiejących wyjątkową konjunkturę obecną na niedrogie podróże do Europy, Kompanja da tysiącom inteligentnych osób możność zwiedzenia pól bitew we Francji, ojczyzny Szekspira, Skandynawji, krainy północnego słońca etc. Jedyna sposobność w życiu! Tak by się zdawało; lecz jest to coś więcej jeszcze. Kompanja tworzy stałą służbę, ustanawiając nową normę wytwornej podróży oceanicznej na podstawie systemu jednej klasy. Że można tego dokonać przy dostatecznej skali zysku, zostało już udowodnione, i jest szczegółowiej wyjaśnione w naszym prospekcie. Uznacie to za rzecz niesłychanie interesującą.
POKAŻEMY WAM RÓWNIEŻ, JAK MOŻECIE SIĘ STAĆ SPÓLNIKAMI NAJPOPULARNIEJSZEGO PRZEDSIĘBIORSTWA OBECNYCH CZASÓW
Wytnijcie i przyślijcie nam z nazwiskiem i adresem
A. Wikstrom
Information Dep't
Edmunds Bldg., Suite 54
Boston, Mass.
Pragnę otrzymać dokładne informacje w sprawie podróży do:
(Oznaczyć krzyżykiem) W jedną stronę Tam i z powrot.
Polski ....
Anglji ....
Francji ....
Niemiec ....
Szwecji ....
Norwegji ....
Danji ....
Prow. Bałtyck ....
Rosji ....
Nazwisko ....
Ulica lub R. f. d ....
Miasto ....
Stan ....
A. Wikstrom
Information Dep't
Edmunds Bldg., Suite 54
Boston, Mass.
Interesuję się sprawą udziału w Great Northern Steamship Company.
Proszę przysłać mi prospekt i szczegóły.
Nazwisko ....
Ulica lub R. f. d. ....
Miasto ....
Stan ....

CZĘŚĆ DOCHODU NA SAMOPOMOC!
Dzisiaj! RUCHOME OBRAZY Z POLSKI Dzisiaj!
W NIEDZIELĘ, 13-GO MAJA o godzinie 6-ej popołud. i o godzinie 8ej wieczór W STUYVESANT HIGH SCHOOL 345 EAST 15-TA ULICA (między 1 i 2 ave.)
WYŚWIETLANY BĘDZIE WSPANIAŁY DRAMAT FILMOWY WALKA O SKARBY POLSKIE NAPISY! WIDOKI WARSZAWY — KRAKOWA — ŁODZI I BORYSŁAWIA
Oprócz tego: *PRZYJAZD PREZYDENTA WOJCIECHOWSKIEGO DO WARSZAWY— PREMJER SIKORSKI — POSŁOWIE I SENATOROWIE PRZYJMUJĄ PREZYDENTA MARSZAŁEK PIŁSUDSKI W BUKARESZCIE*
WSPANIAŁE ZDJĘCIA NA DWORZE KRÓLEWSKIM — ĆWICZENIA WOJSKOWE I. T. D.
Zaproście przyjaciół i krewnych na „Polskie Obrazy" Wstęp: 75c i 55c Dzieci 25c Przyjemnie spędzicie wieczór jedyny raz w New Yorku

E. Warzycki.

Listy z Polski

KONTAKT POLSKO - EUROPEJSKI

Kraków.

Przez trzy tygodnie z górą trwały gruchania piastowsko-chjeńskie, przy złośliwym przyśpiewie socjalistów: „Pije Kuba do Jakóba, Chjena do Piasta, — kompanija się popiła, robi rząd — i basta!" Rządu nie „zrobiono", amory się przerwały, a p. Witos zniknął z Warszawy. — Kpiarze — a jest ich legjon — bo co drugi inteligent próbuje pomruki głodnego żołądka głuszyć dowcipem — otóż kpiarze ci twierdzą, że Witos czmychnął przed marszałkiem Fochem. Doszedł bowiem do przekonania, że premjer bojkotujący nietylko krawat, ale także język francuski, byłby jednak nazbyt... anty-europejskim.

A właśnie w chwili obecnej, podkreślanie anty-europejskości byłoby nie na czasie, jako że w rozmaitych punktach Europy i w rozmaitych dziedzinach nawiązuje się żywy kontakt polsko-europejski. Zacznijmy od Paryża, gdzie poważne czasopismo „La Vie" wydało osobny numer poświęcony A. Mickiewiczowi, a to w celu propagandy dla wzniesienia w stolicy Francji pomnika ku czci naszego wieszcza. Myśl ta powstała jeszcze w roku 1908, a najgorętszy jej zwolennik, znakomity rzeźbiarz A. Bourdelle wykonał projekt monumentalnego pomnika. Obecnie zawiązał się komitet polsko-francuski, który otworzył subskrypcję, by na tej drodze zebrać fundusz potrzebny do urzeczywistnienia tej pięknej myśli.

Gdy Paryż pragnie oddać hołd naszej wielkiej przeszłości, — współczesny kompozytor, Karol Szymanowski, święci tryumfy w Niemczech. Wystawiona przed paru dniami w Darmstacie jego opera „Hagith" doznała gorącego przyjęcia, co zważywszy wysoki poziom muzyki niemieckiej, uważać należy za bardzo znaczny krok naprzód w naszym stosunkowo skromnym dorobku muzycznym.

Niemal równocześnie, na kongresie międzynarodowym nauk historycznych w Brukseli, świat naukowy miał sposobność wysłuchania piętnastu referatów polskich uczonych. Wysokim poziomem i tematem ogólno - europejskim, prace te budziły duże zainteresowanie, wykazując przytem cudzoziemcom, że w dziejach Europy, w kształtowaniu się jej kultury i cywilizacji, Polska stanowiła zawsze czynnik bardzo doniosły. Zagranica mająca dotąd nader mętne pojęcia o Polsce, którą w najlepszym wypadku uważać zwykła za jedną z niedawnych prowincji rosyjskich, dowiedziała się niejednego o historycznej roli Polski z takich referatów, jak prof. Kochanowskiego: O Polsce i Europie w wieku XIV; M. J. Łyskowskiego: O Polsce i cywilizacji Zachodu w wieku XIV, albo z pracy prof. T. Grabowskiego: O reformacji w Polsce i na Zachodzie. Aktualnością tematu i nazwiskiem swem, znanem i uznanem przez obcych, pociągał prof. Askenazy, który mówił o sprawie polskiej w toku wielkiej wojny. Sprawy czysto polskie poruszyli: p. Daszyńska - Golińska w referacie o nauce ekonomji społecznej w Polsce, oraz prof. St. Kot, który przedstawił Dzieje Komisji Edukacyjnej, tego największego czynu, na jaki zdobyła się przed 150 laty Polska, chyląca się do upadku.

A na tydzień przed kongresem historycznym, w tejże samej Brukseli, reprezentant P. P. S., senator Posner, doznał owacyjnego przyjęcia ze strony belgijskiej partji robotniczej, obchodzącej kongres doroczny. Generalny sekretarz partji belgijskiej ,senator Roosbroeck gorąco dziękował naszemu delegatowi, że nie uląkł się dalekiej podróży: „Trzeba przecież — powiedział — aby nawiązały się między nami stosunki stałe, — trzeba odbudować Międzynarodówkę, a jakże ją budować, jeżeli nie przez stałe i częste nawiązywanie węzłów i węzełków osobistego obcowania".

W nawiązywaniu stosunków z Europą, poczesne miejsce zajmuje też polski robotnik. Z publikacji francuskiego ministerstwa pracy, zdającej sprawozdanie za rok 1922, dowiadujemy się, że w roku tym z ogólnej cyfry 170 tysięcy robotników zagranicznych, 37 tysięcy przypada na Polaków, czyli że wśród emigracji tamtejszej zajmują oni liczebnie pierwsze miejsce po Włochach. Co się zaś tyczy ich kwalifikacji, to „La France Active" pisząc o nich, oddaje im najwyższe pochwały, zwłaszcza górnikom, wyćwiczonym w najświetniejszej technice kopalnianej, oraz robotnikom rolnym.

Oby te siły polskiego robotnika, wydatkowane na obczyźnie, co rychlej mogły wziąć udział w odbudowie Polski, gdzie trzeba zatrzeć nietylko ślady wojny, — lecz także wiekowej niewoli i jej fatalnych pozostałości.

Kraków, 21. IV., 1923.

Co mówi wegetarjanin

Dnia 26 marca odbyło się w Londynie otwarcie nowej restauracji jarskiej przy Fleet Street. Przewodniczył tej uroczystości zapalony wegetarjanin, dr. Josuah Oldfield i w mowie, wygłoszonej z tego powodu, potępiał, oczywiście, spożywanie mięsa, drobiu i ryby, jako zabójcze.

Jego zdaniem, tylko owoce i jarzyny utrzymują człowieka przy zdrowiu. Jabłka mają leczyć choroby nerek, pomarańcze i cytryny mają chronić przed grypą, winogrona — zachowywać młodość, a orzechy — stanowić lekarstwo doskonałe na liczne cierpienia.

Mówca nie używał mięsa od chwili opuszczenia szkół i czuje się doskonale. Mięso — powiada — a zwłaszcza baranina, robi ociężałym umysł ludzi, którzy ją spożywają.

— Naprzykład, — wołał w zapale krasomówczym — obecna izba gmin! Większość posłów objada się codzienine kotletami baraniemi. I dlatego z pewnością posłowie nasi są tak senni i tak potulni, jak — barany!

KRWAWA TAJEMNICA

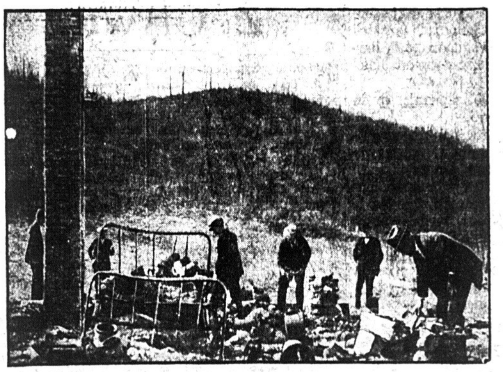

W Tomptone, Conn. w pobliżu Ridgefield zamordowano G. Hultza, poczem podpalono dom, w którym znajdowały się zwłoki. Rycina przedstawia detektywów, badających gruzy spalonego domu.

W SPRAWIE RADY OŚWIATOWEJ

W niedzielę, dnia 20 maja, Zarząd Rady Oświatowej Zł. Tow. w New Yorku, urządza walne zebranie w sprawie dalszego istnienia i rozwoju szkoły, dotychczas prowadzonej w Washington Irving High School.

Na zebranie proszeni są nietylko delegaci towarzystw należących do Rady Oświatowej, ale wszystkich tych, które rozumieją znaczenie szkoły polskiej na wychodźtwie.

Nauczanie dzieci języka polskiego i wpajanie w nie miłości do kraju ojczystego, jest sprawą tak ważną, że argumenty są zbyteczne.

Zarząd Rady Oświatowej zwołując przedstawicieli towarzystw, pragnie przedłożyć sprawozdanie z dotychczasowej działalności i plany na przyszłość. Niech Polonja nowojorska decyduje, co dalej robić wypada.

Zebranie odbędzie się w Domu Narodowym, 19 St. Marks Place o godz. 2-ej po południu. Pamiętajmy o 20 maja!

Za zarząd Rady Oświatowej:
J. Gorzański, prezes,
J. Rozen, sekr.

ROŚLINY Z OBCYCH KRAJÓW PRZYCZYNIAJĄ SIĘ DO POSTĘPU ROLNICTWA W AMERYCE

Uczeni i specjaliści w zakresie przemysłu roślinnego prowadzą ustawicznie studja z ramienia Departamentu Rolnictwa,— pracując nad wzbogaceniem i udoskonaleniem flory tego kraju, a przedewszystkiem zbóż, traw, jarzyn i drzew. W tym celu Departament Rolnictwa powysyłał do wszystkich niemal części świata botaników dla poszukiwania roślin, nadających się do tutejszej gleby i warunków klimatycznych, by tą drogą przyczynić się do wzbogacenia rolnictwa, polepszyć byt farmerów i wogóle całego narodu. Można już wskazać na wiele przykładów, wykazujących, że dotychczasowa praca w tym kierunku przyniosła bardzo poważne rezultaty. Do najważniejszych należy bezwątpienia sprowadzenie drzewek pomarańczowych, znanych w tym kraju jako naval orange. Dwanaście małych drzewek tego gatunku sprowadzono z Brazylji w roku 1872 i zasadzono je w oranżerji w Washingtonie dla próby. Dwa z tych drzewek przeniesiono następnie do Kalifornji, gdzie bardzo smaczne owoce zaczęły tak obficie rodzić, iż gatunek pomarańcz w krótkim stosunkowo czasie usunął z rynków wszystkie prawie dawne gatunki. Nowe drzewo pomarańczowe rozmnożyło się do tego stopnia, iż dziś stanowi prawdziwą podstawę przemysłu pomarańczowego w Kalifornji. Roczna produkcja bowiem dochodzi do 8,400,000 paczek. W ostatnich latach dzięki eksperymentom, przeprowadzonym przez Departament Rolnictwa, gatunek ten udoskonalono jeszcze więcej i utrwalono najlepsze jego własności.

Hodowcy roślin poszukują za miejscowemi roślinami i zbożami w różnych częściach Europy i Azji, gdzie warunki gleby i klimatu są bardzo podobne do amerykańskich. Rośliny te, które przetrzymały różne zarazy i choroby poprzez całe wieki, mają wielką siłę odporną i po przeniesieniu ich do tego kraju opierają się skutecznie różnym zarazom i chorobom roślinnym. Gatunek pszenicy durum, sprowadzony z Rosji, uprawiany jest obecnie na wielkich już obszarach w Stanach Zjednoczonych, zwłaszcza w stanach North i South Dakota, zachodnia część stanu Minnesota i Montana. Produkcja samej pszenicy durum przedstawia obecnie wartość 50 miljonów dolarów rocznie i farmerom w wymienionych okręgach oszczędziła tysiące dolarów. Rozpowszechnienie tego gatunku pszenicy zajęło 12 lat, a koszta z tem związane wynosiły przeszło 250 tysięcy dolarów.

Departament Rolnictwa wprowadził również kilka nowych i dobrych gatunków trawy, jak Suden, Rhodes, Napier, welvet bean, purple vetch i inne. Wszystkie te nowe gatunki uprawiane są przeważnie w południowych stanach. Wiele również nowych drzew owocowych zostało sprowadzonych, które następnie dzięki odpowiedniemu doborowi i hodowli zaaklimatyzowano do tutejszej gleby i warunków klimatycznych i obecnie przynoszą już poważne dochody.

Praca uczonych, starających się o wzbogacenie flory tego kraju, nie ogranicza się tylko do przenoszenia roślin z innych krajów do Stanów Zjednoczonych i do sadzenia, lub zasiewania ich na tutejszej glebie. Był np. taki czas, gdy w Stanach Zjedn. figi nie rosły i ludność tego kraju musiała sprowadzać te smaczne owoce z zagranicy. Następnie Departament Rolnictwa sprowadził drzewa figowe ze Smyrny w Małej Azji i zasadził je w tutejszych ogrodach, ale bez rezultatu, gdyż nie wydawały owoców. Zaczęto badać przyczynę tego faktu i w końcu przekonano się, że aby drzewa figowe mogły rodzić owoce, potrzebna była do tego mała mucha, która przenosząc pyłek kwiatów z jednego drzewa na drugie, zapładnia w ten sposób drzewa figowe w Małej Azji. Sprowadzono wobec tego owe muchy, ale i to nie poskutkowało, albowiem jak się później przekonano muchy te muszą mieć równocześnie i drugi gatunek drzew figowych, capri fig tree, by mogły spełniać swą rolę zapładniania. Sprowadzono zatem i ten gatunek i od tego czasu zaczęły powstawać i rozwijać się ogrody figowe — i dziś już stanowią poważną gałęź produkcji rolniczej w tym kraju. Niedaleki jest ten czas, gdy tutejsze ogrody figowe będą w stanie zaspakajać całe zapotrzebowanie kraju.

RÓŻNICA

Ambasador Harvey wyraził się, że Peachmam, Vt. jest „100 procent angielskie". Brat ambasadora, Karol Harvey, który tam mieszka twierdzi, iż jego brat kłamie

NORTH SYDNEY, (Nowa Szkocja) 9 maja. — Okręt „Kyle" został pochwycony przez pływające pole lodowe. Nie mając żywności wysłał naglącą prośbę o ratunek przez przysłanie łamacza lodów i o odpowiednią ilość żywności dla zgłodniałej załogi.

EDWARD DAMESKI
Męski i Damski Krawiec
Przyjmuje ubrania na zamówienie. — Modny krój, staranne szycie. Ceny przystępne. Reparacje
434 E. 15th St.
NEW YORK CITY

NOWOCZEŚNIE URZĄDZONY
Zakład Dentystyczny
DR. A. BROMBERG
100 — 2 ulica, Passaic, N. J.
GODZINY: 9 rano do 9 wieczór.
Niedziele: 9 do 12 w południe.
SPECJALISTA
W WYRYWANIU ZĘBÓW.

Do Oszczędnej Transportacji

CHEVROLET

Utility Express Truck

Chassis tylko $575 f. o. b. Flint, Mich.

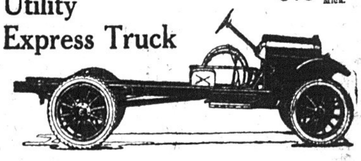

Utility Express Trucks są najtańszemi na świecie samochodami ciężarowemi wysokiego gatunku, zdolnemi do pośpiesznej i ciężkiej pracy. Przewożą one wielkie ciężary szybko i oszczędnie. Można na nich polegać.

Pokonywują one długie wzniesienia i głębokie błota bez przyspieszenia biegu motoru i bez gotowania się wody w radiatorze, ponieważ ich potrójne transmisje zapewniają poprawne łączenie się trybów, bez względu na ciężar ładunku i charakter drogi.

Przy użyciu tego „troku" dokonać możecie pośpiesznej ciężkiej pracy przy najniższym koszcie operowania i przewozu. Możecie przejechać nim największe odległości przy najmniejszem zużyciu gazoliny, oliwy i opon. Bowiem Utility Express Truck w pełni zasługuje na opinję niezrównanej oszczędności w użyciu, tak charakterystycznej dla wszystkich samochodów Chevrolet

Ceny f. o. b. Flint, Michigan

Superior 2 osob. Roadster	$510
Superior 5 osob. Touring	525
Superior 2 osob. Utility Coupe	680
Superior 4 osob. Sedanette	850
Superior 5 osob. Sedan	$860
Superior Light Delivery	510
Superior Commercial Chassis	425
Utility Express Truck Chassis	575

Chevrolet Motor Co., Detroit, Mich.
Division of General Motors Corporation

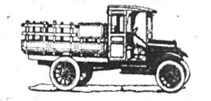

Sprzedawcy i Stacje Obsługi Wszędzie

Rycina na lewo przedstawia Utility Express Truck, zbudowany dla normalnego użytku

Wasz kredyt jest tu równie dobry, jak gotówka

BRONX CLOTHING Co

2938 TRZECIA AVENUE
Otwarte wieczorami. Blisko 152-ej ulicy.

Szykowne Ubrania Wiosenne na Łatwe Spłaty

OTO NADESZŁY DNI MAJOWE
Zaspokójcie swą tęsknotę za pięknem, wytwornem ubraniem! I nie martwcie się, jeżeli nie macie gotówki. Wybierzcie, co się Wam podoba z naszego olbrzymiego składu; zobaczcie, jak niskie mamy ceny, a potem powiedźcie poprostu: „Proszę mi to zapisać na rachunek."

Suknie
Bajeczne modele we wszystkich materjałach i krojach $10.98 do $70

Garnitury
Zgrabne, eleganckie, doskonale leżące, garnitury w czarujących kolorach i materjałach $20 do $70

Palta
Które olśnią Was ślicznym krojem i wspaniałością materjałów
$10.98 do $98

FUTRA! Najszykowniejsze fasony po niskich cenach

DLA DZIECI!
Ubierzcie malusińskich w nasze ślicznie zrobione i umiarkowane w cenie ubranka dla chłopców i dziewczynek.

MĘŻCZYŹNI!
Ubrania o 2 parach spodni
$25 Reg. $35
Oto macie sposobność kupna wspaniałego ubrania z wielkim rabatem! Dzięki dwum parom spodni, będziecie je nosić dwa razy dłużej. Wełniane materjały; ostatnie modele. A przytem NA ŁATWE SPŁATY NA RACHUNKU! Nie straćcie tej bajecznej okazji!

KONTEST NA HASŁO — OD 1-go MAJA DO 1-go CZERWCA, 1923.
FIRMA JOSEPH TRINER CO.,
FABRYKANCI TRINERA GORZKIEGO WINA, ZAPŁACĄ ZA
Najlepsze Hasło, dowodzące, dlaczego ludzie powinni używać Trinera Gorzkie Wino.

Następujące nagrody:

Pierwsza nagroda	$50.00
Druga nagroda	$35.00
Trzecia nagroda	$25.00
Czwarta nagroda	$15.00
i Piętnaście nagród, każda po	$ 5.00

RAZEM $2,00.00

Napiszcie na to w polskim języku, krótko i węzłowato, NIE DŁUŻSZE NIŻ 10 SŁÓW, używając poniższy kupon (dodatkowe suggestje napiszcie na osobnym papierze i przyślijcie wraz z kuponem) — i adresujcie do: Slogan Jury, Joseph Triner Co., 1333 — 45 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. — Każdy może przysłać jedno, lub więcej haseł, nie więcej jak 10. W wypadku równej ilości, dane będą podwójne nagrody.

W haśle tym, można wskazać korzyści i znakomite rezultaty lub też siłę zapobiegawczą Trinera Gorzkiego Wina, albo też inny ważny fakt dotyczący Trinera Gorzkiego Wina, który jest najpewniejszym tonikiem żołądkowym i łagodnym środkiem czyszczącym, niezrównanym w wypadkach złego apetytu, zatwardzenia, bólów głowy, rozstroju nerwowego i podobnych dolegliwości żołądkowych. Przynosi zdrowy sen, pomaga trawieniu, zaostrza apetyt, wzmacnia energję i zdrowie wogólności. Jest smaczne, dobre dla każdego wieku i popularne przez 33 lat. Dotychczas sprzedano 8 miljonów butelek.

SLOGAN COUPON — C.

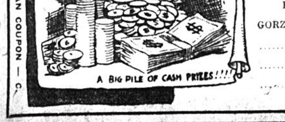
A BIG PILE OF CASH PRIZES!!!

Nazwisko ....
Adres ....
Poniżej podaję suggestję na hasło dla TRINERA GORZKIEGO WINA.
....
....
....

NIC LEPSZEGO jak być naszym przedstawicielem dla zbierania prenumeraty. Wiele z naszych współpracowników właśnie teraz już osiąga znakomite wyniki, zarabiając więcej niż się spodziewali, i używając tylko czasu wolnego od innych zajęć. Każden ma przez to dodatkowy dochód, prócz tego co zarabia gdzieindziej. — Potrzebujemy więcej jeszcze pracowników, mężczyzn kobiet i chłopców, lub dziewcząt. Wytnij niniejszy kupon i wypełniwszy go, wyślij pod adres:

Directer of Publicity
American Polish Chamber
of Commerce and Industry, Inc.,
953 Third Avenue, New York, N. Y.

Proszę o wszystkie szczegóły, co do oferty Panów dla przedstawicieli zbierających prenumeraty. Wysłanie niniejszego kuponu, nie zobowiązuje mnie do niczego.

Imię i Nazwisko ....
Ulica ....
Miejscowość .... Stan ....
....

POLAND

JEDYNY ILUSTROWANY MIESIĘCZNIK poświęcony życiu gospodarczemu, przemysłowemu i handlowemu Polski, jej sprawom politycznym, artystycznym, wychowaniu i t.p. Wydawany w języku angielskim i polskim przez

AMERYKAŃSKO POLSKĄ IZBĘ HANDLOWĄ
w Stanach Zjednoczonych

Każdy numer zawiera wiele zajmujących i ciekawych fotografji, w których widzimy Polskę. Czytelnicy "POLAND" są wszyscy zachwyceni. Zostań jednym z nich. Zaprenumeruj "POLAND"

Wypełń załączony odcinek i prześlij go nam z dwoma dolarami.

Rocznie tylko $2.00. Zeszyt pojedyńczy 25c.

ODCINEK
do Miesięcznika „POLAND"
953 Third Ave., New York

Załączam $2.00 czekiem, (—) przez money order (—) jako prenumeratę roczną — (12 zeszytów) — począwszy od bieżącego miesiąca.

Imię i Nazwisko ....
....
Ulica ....
Miasto ....
Stan ....
....

Nowy Swiat

Owned and published daily and Sunday by the
NOWY SWIAT PUBLISHING CO., INC.
MEMBER A. B. C.

DR. B. KULAKOWSKI .... President and Editor
W. BLAZEWICZ .... Managing Editor
M. F. WEGRZYNEK .... General Manager

Dziennik wydawany przez Spółkę Wydaw. „Nowy świat", Inc.

Entered as Second Class Matter, March 31st, 1914, at New York Post Office, New York, N. Y.

NOWY SWIAT PUBLISHING CO., INC.

DR. B. KUŁAKOWSKI .... Prezydent i Redaktor
W. BŁAŻEWICZ .... Redaktor Zarządzający
M. F. WĘGRZYNEK .... Zarządca

SUBSCRIPTION RATES
(Outside of New York City)
Daily Excluding Sunday
One Year $5.00
Six Months $2.75
Sunday Only
One Year $2.25
Six Months $1.25
Daily and Sunday
One Year $7.00
Six Months $4.00

NEW YORK CITY
Daily Excluding Sunday
One Year $8.00
Six Months $4.50
Sunday Only
One Year $2.75
Six Months $1.50
Daily and Sunday
One Year $10.00
Six Months .... $ 6.00

PRENUMERATA
(Na prowincji)
Codziennie z wyjąt. niedzieli
Rocznie $5.00
Półrocznie $2.75
W niedzielę tylko
Rocznie $2.25
Półrocznie $1.25
Codziennie i w niedzielę
Rocznie $7.00
Półrocznie $4.00

W NEW YORKU
Codziennie z wyjąt. niedzieli
Rocznie $8.00
W niedzielę tylko
Rocznie $2.75
Półrocznie $1.50
Codziennie i w niedzielę
Rocznie $10.00
Półrocznie .... $ 6.00

MAIN OFFICE:
24 UNION SQUARE, NEW YORK, N. Y.
(4 Ave., między 15 i 16 ulicami)
Telephone: Stuyvesant 5493.

BROOKLYN BRANCH:
586 MANHATTAN AVENUE.
Telephone: Greenpoint 0928.

WYDZIAŁ „PRACUJE"

Oprócz ogłoszenia programu, z „biurem zażaleń, do którego mają się zwracać ze skargami wszyscy dbający o „honor imienia polskiego", wydział narodowy rozpoczął konkretną akcję na wychodztwie.

Agendy wydziałowe, zabrały się energicznie do rozdawania i sprzedawania przy rozmaitych okazjach broszurek o Niewiadomskim „ostatniego listu" mordercy i portretów. Rozdawanie pamfletów „z ostatnim listem" zbrodniarza, zainaugurowane zostało na sejmie wydziałowym w Cleveland, w kruchcie kościelnej, po nabożeństwie odprawionem na cześć obrad sejmowych.

Ponieważ posłowie i posłanki wcale przeciw pamfletom nie protestowały, ktoś uczciwszy zainterpelował przewodników sejmu, ale nie otrzymał żadnej odpowiedzi. Natomiast puszczono w obieg pogłoskę, że to lewica zrobiła w celu prowokacji...

Od czasu tego wypadku w Cleveland, niewiadomczycy zrobili postępy. Broszurki, pamflety i portrety, tajna ręka kolportuje wszędzie, po wszystkich parafjach polskich. Są już także broszury napisane specjalnie na obstalunek „Chjeny" adwokata Kijeńskiego, który bronił w sądzie Niewiadomskiego.

W Chicago, jak donoszą pisma tamtejsze, literatura gloryfikacji zbrodni, rozdawana jest pod kierunkiem urzędnika wydziału niejakiego pana Wiśniewskiego. Przywiózł ją jakiś „działacz" chjeński z kraju, ale nazwisko jego trzymane jest w tajemnicy.

Ale na tem nie ogranicza się akcja „odrodzonego" wydziału. Tutaj robota prowadzona jest przeważnie tajnemi drogami. „Chjena", a tak samo ekspozytura jej na wychodztwie światła dziennego nie lubią.

O wiele wyraźniej, wydział zabrał się do akcji za pomocą oddanej mu prasy.

Z nową energją szkaluje wszystko, co nie jest chjeńskie i wydziałowe „Przewodnik Katolicki". Rzucają obelgi na rząd polski i na Polskę rozmaite piśmidełka parafjalne. P. Barć w „Ognisku Domowem", wychodzącem w Detroit, Mich. ogłasza „aby Bóg zbawił nas — od powietrza głodu, ognia i wojny i **niepodległej Polski**". Jednem słowem koncert jak się patrzy. Zgodnie grają pisma i pisemka pod batutą wydziału.

Lecz i to jeszcze nie koniec!

Wydziałowi służalcy nie ograniczają się na propagandzie zbrodni i szkalowania Polski. Zamało im, gdy w bezecny sposób atakują lewicę, która nie chce dopuścić do rządów endeckich, rządów kliki, która za sztandar swej działalności obrała kult dla mordu. Zamało im, więc biorą się do najnikczemniejszej broni, jaka wogóle istnieje w walce — do fałszywych denuncjacji.

Denuncjowali wydziałowcy w kilku miejscach u władz amerykańskich posła Bagińskiego. Próbowali jadąc na bolszewickim koniku, zerwać wiece reprezentantowi „Wyzwolenia". Nie udało się. Władze zdziwione łajdactwem donosicieli, nie mogły zrozumieć, co wspólnego może mieć poseł stronnictwa, które lojalnie popiera rząd polski, z zarzucanym mu bolszewizmem.

Teraz przyjechał poseł Barlicki. Jest on prezesem klubu Polskiej Partji Socjalistycznej i zasłużonym działaczem, znanym dobrze w Polsce. W swoim czasie zajmował wysokie stanowisko w rządzie.

To jednak nie wystarczyło jednemu z pisemek wydziałowych. Napisało ono, że „władze federalne są przeciw Barlickiemu" i że zasięgają informacyj" w osadach polskich. Według tej wydziałowej agencji denuncjatorskiej, w kolonjach polskich panuje wzburzenie, bo agitacja posła Barlickiego może „zaszkodzić dobremu imieniu polaków".

W podobny sposób, zabierają się do roboty inne wydziałówki.

Akcja prowadzona jest na rozkaz zgóry. Prowadzą je niewątpliwie służkowie wydziału, często ci sami, którzy podczas wojny denuncjowali do władz amerykańskich K. O. N. za popieranie Legjonów.

Takie metody stosuje wydział narodowy, „w obronie imienia polskiego".

Kult zbrodni, szkalowanie Polski i korona akcji — **DENUNCJACJA.**

Kto zechce teraz twierdzić, że wydział nie „pracuje dla dobra wychodztwa". wb.

DUCHOWI BRACIA

Od jednego z naszych czytelników w Detroit, Mich. otrzymaliśmy list tej treści:

Szanowni panowie!

Jestem kresowcem. Pochodzę z okolic Mińska. Sympatyzowałem zawsze z narodem rosyjskim, który cierpiał bardzo za czasów caratu. Przyznam otwarcie, że pokładałem wielkie nadzieje na bolszewików, gdy władzę objęli nad Rosją. Wierzyłem długo, że wkońcu wielka idea rządów ludu pracującego zwycięży. Dzisiaj przyznaję, że omyliłem się. Widzę, że komunizm uprawiany przez międzynarodówkę moskiewską jest dla proletarjatu całego świata, ogromną klęską. Organ komunistów, który wychodzi tutaj w Detroit „Głos Robotniczy", w wydaniu 1-go Maja wezwał swoich czytelników, aby zbierali pieniądze na „czerwoną flotę powietrzną". Na co ta flota? Redakcja wyjaśnia, że przeciw jaśnie-pańskiej Polsce.

Jestem Polakiem i takiej ohydy i obłudy znieść nie mogę. Więc my polscy robotnicy mamy składać pieniądze na wojenne cele Moskwy, wyraźnie skierowane przeciw Polsce?

Czy chodzi tutaj o dobro ludu pracującego, czy o jakąś pomoc dla proletarjatu w Polsce? Nie, wcale nie. Poprostu chodzi o wojnę, wojnę zaborczą, a nie o co innego.

Jaśnie-pańska Polska. Dobrze, ale z drugiej strony, prawica, czy jak się tam nazywa „Chjena" woła, że Polską rządzą żydzi, Niemcy i socjaliści. Woła, że rządy polskie są „czerwone," Czytam nieraz, jak to ta prawica zwalcza rząd polski. Jeżeli z dwuch przeciwnych stron, Polska jest atakowana, to prosty rozum musi dojść do przekonania, że właśnie na dobrej znajduje się drodze. drodze demokracji.

Robotnik polski, według mego zdania zbrodnię popełnia, gdy słucha tego rodzaju szpargałów, jak „Głos Robotniczy", wydawanych w języku polskim, przez agentów Moskwy.

Nie, jego też miejsce w obozie „Chjeny". A przedewszystkiem, niech popiera dobre zamiary rządu polskiego, niech go krytykuje, jeżeli zajdzie potrzeba, ale niech szczerze bierze udział w budowie Nowej i Demokratycznej Polski.

A. M-ski,
Detroit, Mich.

Podając powyższy list, uważamy za stosowne zaznaczyć, że bolszewickie ideje, prędzej, czy później wietrzeją w głowach polskich. Robotnik orjentuje się wkońcu, dokąd go frazesy komunistyczne prowadzą.

Bezustanna gadanina o jaśnie-pańskiej Polsce, wtedy, gdy prawica zwalcza Konstytucję Polską, jako zbyt demokratyczną, musi w rezultacie wywołać wnioski takie„ jakie mamy w liście czytelnika z Detroit.

W umysłach prostych, ale uczciwych, zestawienie zaciekłości prawicowej z zaciekłością bolszewicką, budzi naturalne pytanie: skąd taka zgodność w propagandzie dwuch braci duchowych — „Chjeny" i Moskwy?

* * *

ZAMACH NA POSŁA BOLSZEWICKIEGO W LOZANNIE

W Lozannie, został zamordowany W. Worowskij, który jako reprezentant rządu sowietów w Moskwie, czekał na zezwolenie Aljantów, aby wziąć udział w konferencji. Bliskiego Wschodu. Aljanci Rosji na konferencję nie zaprosili, ale rząd sowietów polecił Worowskiemu, przewodniczącemu delegacji gospodarczej w Rzymie, aby pojechał do Szwajcarji i o udział w obradach się starał. Rząd szwajcarski okazał z przyjazdu Worowskiego do Lozanny niezadowolenie, tembardziej, że faszyści miejscowi ogłosili publicznie, że bolszewików wypędzą. Worowskij jednak nie zważał na nic, przyjechał do Lozanny; zakwaterował się ze sztabem i zaczął słać noty na konferencję.

Jakiś młody Szwajcar, zastrzelił posła bolszewickiego, w hotelu podczas obiadu, a dwuch jego pomocników ranił.

Historja się tutaj nie kończy, a właściwie dopiero zaczyna.

W Rosji zabójstwo Worowskiego wywołało olbrzymie wzburzenie. Bolszewikom dało upragnioną broń do agitacji.

Czrezwyczajka obiecuje mścić się na „białych" i jak depesze głoszą — zanosi się w Rosji na nowy okres wściekłego teroru. Za śmierć Worowskiego w Szwajcarji, będą płacić życiem i więzieniem setki i tysiące niewinnych osób, skoro ich „czeka" uzna za „białych".

Rząd sowiecki oskarża rząd szwajcarski, czyniąc go odpowiedzialnym za zbrodnię. W rzeczywistości jednak rząd szwajcarski ze względu na nieoficjalny status Worowskiego, nie miał obowiązku roztoczenia nad nim specjalnej ochrony. Jeżeli poseł bolszewicki chciał siedzieć w Lozannie, nie będąc członkiem konferencji, był osobą prywatną, za ryzyko której nie może odpowiadać Szwajcarja.

Ale Moskwa ma pretekst do krzyku i hałasu i kto wie jeszcze do jakich ekscesów.

Z CHWILI

MAM pisać o wypadkach z chwili. Czytać gazety, przytaczać wypadki i wyciągać wnioski. Lekcja życia ze szpalt gazet które odzwierciadlają życie w bieżącej chwili. Czytałem pamiętniki Napoleona. Oto kilka myśli — jego myśli, które powstały po wielkich czynach — zamiast reflekcji z gazet.

* * *

NAJWAŻNIEJSZEM mojem zadaniem było, aby oświata była własnością wszystkich, i dla wszystkich dostępna. Kazałem wszystkie instytucje naukowe zreformować w ten sposób, aby nauka był bezpłatną lub bardzo mało kosztowała, tak, iżby sobie na nią mógł pozwolić nawet chłop. Muzea otwarto dla „kanalji". Moja „kanalja" byłaby najbardziej wykształconem społeczeństwem. Wszystkie moje dążenia skierowane były w jednym kierunku: uszlachetnić masy przez oświatę zamiast korzystać z brutalnej siły, jaka drzemie w ciemnocie i zabobonach.

* * *

MIAŁEM umrzeć pod Waterloo. Na szczęście człowiek nie umiera wtedy, gdy sobie śmierci życzy. Ludzie umierali w moich oczach, przedemną.

* * *

ZAWSZE dumny byłem z tego, że pochodzę z ludu. Podczas moich kampanji zwykle przyłączałem się do biwakujących żołnierzy, rozmawiałem z nimi, śmiałem się i żartowałem. Jestem dzieckiem ludu.

W CHWILACH niebezpieczeństwa, wielkie narody i wielkie jednostki wykazują olbrzymią energję charakteru i zdobywają nieśmiertelną sławę.

* * *

ABY móc sprawiedliwie sądzić o człowieku, należy przedewszystkiem głęboko przejrzeć jego życie, dobre i złe postępki i zapewnić się, czy w danych wypadkach nie mógł inaczej postępować.

* * *

NIERAZ ludzie szlachetni postępują w karygodny sposób. — Ludzie rzadko postępują z pobudek naturalnych, często ulegają rozkazom ukrytej głęboko w sercu, nieświadomej namiętności.

* * *

WŁADCY nie są aniołami, są tylko ludźmi i częściej narażeni są na pomyłki i uniesienia.

* * *

NIC nie dodaje narodowi tyle siły jak wielkie niebezpieczeństwo zagrażające jego niepodległości, która jest najświętszym przywilejem każdego narodu.

* * *

PIESZCZOTY wiernej kobiety są zbawieniem, jak przystań po burzy, jak tęcza po wichrze.

GDY kobiety są złe — są gorsze niż mężczyźni i skorsze do popełnienia zbrodni. Płeć piękna gdy staje się brzydką, jest — bardzo brzydką. Kobiety wogóle są o wiele lepsze lub o wiele gorsze, niż mężczyźni.

P. Y.

Z PRASY I O PRASIE

Warszawski „Przegląd Wieczorny" podaje interesujące szczegóły na tle aresztowania w Poznaniu p. De Rysa-Elektorowicza, w swoim czasie znanego tutaj na wychodźtwie.

Czytamy:

„Ciekawy epizod z działalności obozu tajnych celów i jego prasy został ujawniony przy aresztowaniu w Poznaniu oszusta de Rysa, „prezydenta" banczku, noszącego szumną nazwę „American-Europen Exchange Company". De Rys był zdemaskowany przez „Przegląd Poranny" jeszcze przed paru laty, gdy tylko osiedlił się w Poznaniu. Na oskarżenia te nie reagowała oczywiście prasa „ósemkowa", gdyż podniósł je dziennik narodowej lewicy. Dziwniejsze, że nie zajęła się niemi, w sposób dostatecznie wydatny władza państwowa, aczkolwiek były bardzo ciężkie. „Przegląd" przypomina obecnie, że de Rys (recte Elektorowicz):

dostarczając w 1920 r. dla Straży Zachodniej zamiast umówionej amunicji karabinowej, nabojów myśliwskich, zamiast uprzęży, tekturowych atrap i zużytych automobilów, popełnił zbrodnię, za którą pod sąd szli Suchomilinow, a w Stanach Zjednoczonych ukrywający się pod amerykańską firmą niemieccy fabrykanci, którzy podobnie podjęli się dostaw dla koalicji, aby dostarczać zły towar i osłabić przez to gotowość bojową nieprzyjaciół Niemiec.

Cóż na to ósemka i jej prasa? „Przegląd" stwierdza uderzający fakt przemilczenia:

Zwraca to powszechną uwagę, że **„Kurjer Poznański", organ Narodowej Demokracji, rzuca zasłonę na tę zbrodniczą działalność** de Byssa-Elektorowicza, widocznie nie chcąc **skompromitować wysokich figur partyjnych**, które swego czasu powierzyły poznańskiemu Boloszy dostawy dla reklamowanej Straży Zachodniej.

To też organ p. Dmowskiego kieruje uwagę czytelników tylko na prywatne oszustwa De Rysa. A dopiero skargi z Ameryki było potrzeba, aby władze zajęły się wreszcie hochstaplerem, chociaż prasa narodowa lewicy tylekrotnie go oskarżała:

„Nie pierwszy raz głos niezależnej prasy został zlekceważony przez władzę i „wyższe sfery".

Władze poznańskie mogą się tłomaczyć tem chyba, że kalumnje i oszczerstwa prasy ósemkowej okazywały się zawsze bezpodstawnemi a przeto urzędowe ich dochodzenie mogłoby władze skompromitować. Władze powinny jednak odróżniać prasę uczciwą i niezależną, od rzezimieszków cudzej czci i od funkcjonarjuszy partyjnych, którzy napadają każdego, kogo im partja wskaże".

* * *

Ostatnie wiadomości głoszą, że Rys - Elektorowicz uciekł podobno z więzienia. Widoczne dla pewnych sfer nie było wygodne śledztwo i w obawie masowych kompromitacji ułatwiono oszustowi ucieczkę. Ciekawe, czy do Ameryki?

Odpowiedzi Redakcji

Czytelnikowi W. R. M. z New Yorku. — Korespondencja nadesłana do redakcji „Nowego Świata" najpierw nie jest podpisana pełnem imieniem i nazwiskiem, a następnie zawiera szczegóły, które są według poprzednio umieszczanych wiadomości na ten temat, niezgodne z rzeczywistością. Nie możemy umieszczać korespondencji, jeżeli nie wiemy, kto za nie odpowiada.

* * *

Czytelnikowi J. O. z Hausatonic. — Do niedawna korporacja, o którą sz. ob. pytacie istniała. Czy jeszcze egzystuje, tego nie wiemy.

* * *

Czytelnikowi W. K. z Ansonia, Conn. — Adresy hurtownych składów o które sz. ob. pytacie, można znaleźć w „Directory". My polecać takich, lub innych nie możemy.

ZE ŚWIATA

Paskarze niemieccy kupują tytuły — Zbogaceni paskarze niemieccy handlarze świń, sklepikarze, rzeźnicy i piekarze kupują tytuły hrabiowskie i szlacheckie za miljony zdarte z publiczności.

* * *

Zamek wartości 400,000 dol. zbudowany przed kilkuset laty w powiecie Tyrone w Irlandji sprzedany został za 500 dolarów.

* * *

Zatruty dywan przesłany przez kupca konkurenta z Rzymu do Medjolanu spowodował śmierć Guisseppe Maroni i jego syna wybitnych handlarzy dywanów w Medjolanie.

* * *

Brazylja zabroniła przywozu angielskich świń, które nie wytrzymują klimatu brazylijskiego i zdychają masowo po przywiezieniu ich do Brazylji.

Telefon Waverly 4521.
DR. JÓZEF MICHALSKI
b. major-lekarz Wojsk Polskich
Godziny przyjęć:
od 9—10 rano
od 1—2 popoł.
od 7—8 wieczór
W niedzielę od 10—12 rano.
14 Belmont Ave.
Newark, N. J.

PRZEZ 22 LAT
Nie zawiodłem jednego Polaka, który nabył u mnie biżuterję.
Przed każdemi świętami opust
25 procent
od wszystkich zamówień
Franciszek Ficek
330 EAST 72 ST.
NEW YORK,
Telefon Rhinelander 6280
FICEK

SPRZEDAŻ SZYFKART
i PRZESYŁKA PIENIĘDZY
Tanio i prędko.
Natychmiastowa polska obsługa.
DOKUMENTY NOTARJALNE
starannie wykonane
Informacje w KAŻDEJ sprawie bezpłatnie.
FRANK WAGNER
2394 — 2-ga Ave.
blisko 123 ulicy.
Tel. Harlem 5466.

NAUKA NA SKRZYPCACH
PROF. NIEDZIELSKI
uczy osobiście w swoim Studio
209 E. 60 St., New York.
Cena umiarkowana.
Opisy z europejskich i amerykańskich gazet wyślę na żądanie.

ZAOSZCZĘDZICIE $10—$15,
jeżeli ubierać się będziecie o piętro wyżej
WIELKA SPRZEDAŻ UBRAŃ
Garnitury męskie $14.50 do $19.50. — Regularne ceny $25 do $35. — Ubranka dziecinne od $2.50 wzwyż
ARTYSTYCZNI KRAWCY
244 E. 59 St., blisko 2 Ave.,
Pierwsze piętro.
W niedzielę otwarte do 2 p. p.

J. HELLER
ADWOKAT I NOTARJUSZ
przyjmuje wszelkie sprawy amerykańskie, jakoteż staro-krajowe
w swojem biurze przy:
233 E. 14th Street, New York City
Bezpłatna porada prawna między 5-tą a 6-tą wieczorem.

DR. E. EINZIG
DENTYSTA
71 West 83 ulica,
Wykonywa wszelkie leczenie i roboty dentystyczne pod gwarancją i po umiarkowanych cenach.
Otwarte od 9—8. W niedzielę do 2-ej.
Telefon: Schuyler 4915.

Profesor konserwatorjum muzycznego gry na skrzypcach i fortepianie
Prof. A. H. Truck,
uczeń sławnych europejsk. mistrzów: Dont'a we Wiedniu, Joachim'a w Berlinie i Massart'a w Paryżu.
Przyjmuje uczniów od 3½ lat wzwyż, aż do zupełnego artystycznego wykształcenia. Moimi najmłodszymi utalentowanymi uczniami w New Yorku są: 4-letnia Frania Gibas i J. Rosental
157 Second Avenue, pom. 9 i 10 ul.

Czy fotografujecie się u polskiego fotografa?
Mamy dział
Gramofonów i Rekordów
Victor, Sonora, Brunswick, Colambia, Cheney & Kimberley
Przychodząc do nas, zaoszczędzicie pieniędzy
SPRZEDAJEMY GRAMOFONY NA ŁATWE SPŁATY
M. SMITH
3815—3rd Ave.
NEW YORK CITY
blisko 171 ulicy
Tel. Bingham 1878

FUTRA
NA ZAMÓWIENIE SZYJE I SPRZEDAJE GOTOWE.
Przeróbki i reperacje takowych przyjmuje pracownia kuśnierska
A. ROŻEK
327 E. 14 St., New York City

AKUSZERKA
Przyjechała z kraju, z 22 praktyką, z kliniki Lwowskiej i chętnie spieszy z pomocą wszystkim paniom w razie potrzeby.
PORADY UDZIELAM BEZPŁATNIE.
Z. SAMOLEWICZ,
130 East 8 Str., New York
1-sze piętro front.

DOKTOR MARTINSON
Lekarz na wszystkie dolegliwości
295 East 10th St., blisko Ave. A
Godziny urzędowe: Od 8 do 10 rano; 12:30 do 1:30 pop. i 6 do 8 wiecz.
W Niedzielę: 8 do 10 rano i 1 do 2 pp.
Telefon: Orchard 2021

DR. KAUFMAN
(Mówi po polsku)
Leczy chroniczne choroby krwi, nerek, pęcherza mężczyzn i kobiet.
SPECJALISTA AKUSZER
111 E. 7th St., New York City
Telefon Orchard 6352
Godziny przyjęć od 1 do 8 wieczór.
NOWY OFIS DR. KAUFMANA
488—6th Ave., Astoria, L. I.
Telefon Astoria 2572.
Godziny przyjęć od 9:30 do 12 w p.

DR. BRYAN
333 East 17 St., New York City
(pomiędzy 1 a 2 Ave.)
LECZY CHRONICZNE CHOROBY krwi, nerwów, nerek i pęcherza, mężczyzn wyłącznie.
Godziny:
od 9 rano do 8 wieczór.
W niedzielę od 9 rano do 1 po połud.

Telefon: Orchard 1531.
JÓZEF HALICKI, M. D.
— LEKARZ —
GODZINY:
12 do 2 po południu.
6 do 8:30 wieczór
W niedzielę do godziny 2 po południu.
311 EAST 10 STREET
NEW YORK.

Dr. J. Abowitz
Specjalista chorób męskich i kobiecych. — Aparaty do Promieni „X" do badań i zabiegów.
329 East 10 ulica
pomiędzy Ave. A i B.

SPECJALNOŚĆ
CHOROBY CHRONICZNE
mężczyzn i kobiet
Krwi, nerwów, nerek i pęcherza
PORADA DARMO.
MÓWIMY PO POLSKU
Dr. ZINS
110 East 16th Street
(między Union Sq. i Irving Pl.)
Godziny Biurowe:
Dziennie od 9 rano do 8 wiecz.
Niedziele od 9 rano do 4 popoł.

National Auto School
220 EAST 14th STREET
Blisko Trzeciej Avenue.
Dajemy najtańsze kursa we własnym języku, ucząc naprawy i jazdy na automobilach ostatnich konstrukcji. Gwarantujemy otrzymanie pozwolenia
Klasy otwarte dziennie i wieczorami.
KOMPLETNY KURS $ 25.00.

ARENA AUTO SCHOOL
NOWO-OTWORZONA
POLSKA SZKOŁA AUTOMOBILOWA
Pod kierunkiem znanego Inżyniera Automobilowego
WŁADYSŁAWA NOWAKA
Rozpoczyna kursy mechaniki automobilowej i jazdy. Nauka praktyczna.
Gwarantujemy Lajsens inaczej zwracamy pieniądze.
Pomówcie osobiście z Inżynierem p. Nowakiem we wtorki i czwartki od godziny 7ej do 9ej wieczór lub w sobotę o godzinie 2ej. Szkoła otwarta codzień i wieczorami.
Najnowsze automobile. Polscy nauczyciele. Klasy w języku Polskim.
Polskie książki. Bezpłatne biuro pracy.
Arena Auto School
151 WEST 54-TH STREET
NEW YORK, N. Y.

JEŻELI CHCECIE MIEĆ DOBRE SKRZYPCE, HARMONJĘ lub inny instrument, to się zwróćcie wprost tam, gdzie je wyrabiają, a znajdziecie to, czego szukacie. Z wielką dokładnością reperujemy wszystkie instrumenty muzyczne po fabrycznej najniższej cenie. — Sprzedaż hurtowna i detaliczna. — W razie niezadowolenia pieniądze zwracam.
SZCZEPAN MIKOŁAJEK
335 East 74th Street
Pomiędzy 1-szą i 2-gą Ave.,
Telefon: Rhinelander 6424
New York City

Czemu to jest
że tyle rozmaitych chorób, które wprowadziły w zakłopotanie wielu słynnych lekarzy, znika pod wpływem zwykłego domowego lekarstwa, jakim jest
DRA. PIOTRA
GOMOZO
Dlatego, że lekarstwo to dochodzi wprost do zarodka choroby, do nieczystości organizmu. Zrobione jest z czystych, zdrowie dających korzeni i ziół, a używane przez przeszło sto lat.
Nie jest to lekarstwo apteczne. Dostarczane wprost z laboratorjum
DR. PETER FAHRNEY & SONS CO.
2501 Washington Blvd. CHICAGO, ILL.
(Dostarczane wolne od cła w Kanadzie.)

W SIDŁACH DJABŁA

Napisał

WŁODZIMIERZ SULIMA POPIEL

(Ciąg dalszy).

— Niech tutaj nawet sam król zjedzie — krzyczał podniecony — to my sobie z jego rozkazów wiele robić nie będziemy! Kto urodził się chłopem, ten niech wie, że panom tak służyć musi, jak mu rozkażą!

— Świętą prawdę waszmość mówi — poderwał z kąta Kołaczkowski.

— Sprawiedliwie, jak Boga kocham! — dorzucił Głuchowski, cienkim, gardłowym głosem.

— Sekretarzom, królewskie sprawy rozpatrywać, a nie nasze sądy prowadzić, bo tutaj my sami pany i króle! — dowodził dalej starostka.

— Ci urzędnicy królewscy tylko zgorszenie sieją między chłopami — począł narzekać Kołaczkowski, targając się za brodę. — Posłuchu teraz na wsi nie znajdziemy, bo chłopi zasłaniać się będą mandatem.

Grabiński machnął ręką drwiąco.

— Pojadą sobie sekretarze, to wtedy my będziemy pisali mandaty na chłopskiej skórze. Bojnica zamkowa prawie pusta, to ją wnet chamami zaludnimy.

— Za łeb chamów, za łeb! — zawtórował piskliwie rezydent, chowając nos w szklanicy.

Kołaczkowski począł oponować.

— Nie starczy nam miejsca ani w bojnicy, ani też w całym zamku. Przecie całych wsi nie pozamykamy.

Podstarości łysnął oczyma i pięścią w stół uderzył.

— Waść, nie dałbyś pewnie sobie rady mości Kołaczkowski, bo chciałbyś wszystkim opornym zaraz jednako płacić.

— Naco kto zasłużył.

— A więc sprawa nie tak trudna, Buntowniczych hersztów dostawić pod klucz, a tych, którzy im posłuch dają, należycie na rynku oćwiczyć. Porządek przecie być musi, więc jak chamy słuchać nie chcą, to trzeba im przypomnieć, że jest ktoś, co im rozkazywać powinien.

— Sprawiedliwie, jak Boga kocham! — ozezwał się senny głos rezydenta, który wsparty na poręczach krzesła, począł drzemać.

Podstarości powstał, wychylił do dna szklanicę, poczem zwrócił się do Kołaczkowskiego.

— Idź waść i bacz dalej na te chłopskie sądy. Pamiętaj jeno główne o tych, co najbardziej między motłochem przewodzą.

Arendarz zniknął za drzwiami.

Grabiński chodził długo po izbie, szarpał wąsy i pomrukiwał coś pod nosem, wreszcie przystanął przed rezydentem.

— Mości panie Głuchowski! — zawołał podniesionym głosem.

Ten ocknął się, podniósł głowę i otworzył senne oczy.

— Chciałem się zapytać, czy waści wiadomo jest o tem, że burmistrz Godlewski, który gości dziś u siebie królewskich sekretarzy, znowu zachodzi coraz częściej pod zamek, gdzie rada mu wielce waścina córka, oczekuje go często i mile czas z nim spędza.

Głuchowski porwał się z krzesła.

— Co waść prawisz, hę? Moja Anka z burmistrzem czas spędza? Tać to kalumnia! Ja od waści porachunki zażądam, za pomawianie mojej córki o miłosne schadzki!

— Wpierw musiałbyś mi waść dowieść, że nieprawdę mówię — począł drwiąco podstarości, wziąwszy się pod boki.

— Dowieść waści dowiodę, ale i uszy obetnę, sprawiedliwie, jak Boga kocham!

— Ostaw waść uszy na ostatek, a teraz lepiej pilnuj, aby leżajski burmistrz wianka waścinej córki nie popsował.

— Niedoczekanie jego!

— Robię tylko przyjacielską uwagę. Niemasz się waszmość czego rzucać i groźbami ciskać! Wpierw przekonaj się waść, czy sprawiedliwie ostrzegłem, a groźby ostaw na potem.

Słowa Grabińskiego dziwnie podziałały na podpitego rezydenta. Jakieś jasne przebłyski trzeźwości poczęły świtać w jego głowie. Troska o córkę jedynaczkę i nienawiść, jaką żywił do burmistrza, poruszyły go do głębi. Stanął więc przed Grabińskim i ozwał się nieco spokojniej.

— Powiedz-że mi waszmość, ale prawdo, tak, Bogiem się świadcząc, kto moją Ankę pomówił o schadzki z Godlewskim?

— Widziałem ich sam, na własne oczy!

— Waszmość widział?

(Ciąg dalszy nastąpi).

KOŃ NA WZGÓRZU

Napisał

EUGENJUSZ MAŁACZEWSKI

(Ciąg dalszy)

VI.

Od czasu, jakiem szpital opuścił, przeszły tygodnie, minęły miesiące. Teraz, chodząc pośród smreków prostych, zapatrzony w granitowe wniebowzbicie Tatr, wspominam tę godzinę, co wtedy przyszła do mnie, kwitnąca od słodkich łez, i ów sen, przez który wędrowałem wraz z siostrzyczką dobrą w zachwycenie duszy, uczłowieczonej odtąd na żywot nowy. W słownictwie, ułożonem dla spraw mego ducha, owo zdarzenie — godzinę łez i cudownego snu, — określam, jako „moje pierwsze zachłyśnięcie się Bogiem".

Okiem uważnem, uchem czujnem zwracam się nieustannie we własną głąb i zdejmuje mię podziw niezmierny: jak mogłem istnieć z sobą tyle lat, a siebie w sobie nigdy nie odkryć, ani razu nie zauważyć!...

Wprawdzie, jak powiedziałem na początku opowieści, nachodzą mię często godziny tak straszliwego ucisku ducha, że na mych samotnych przechadzkach chce mi się obejmować drzewa przydrożne, przyciskać je do piersi i płakać w głos, — lecz nawet w stanie tej depresji, zdającej się być ponad możność ludzkiego wytrwania, widzę w sobie jakowyś punkt przejasny, niby owo oko błękitne, którem pogoda niebieska w jednem jedynem miejscu patrzy się skroś zwichrzone zwały gradowych chmur. I rychło, wnet po dotkliwym smętku, (bylebym go ścierpiał cicho, a w sobie), ogarnia mię całego rozradowanie zbożne. Ów punkt przejasny, do błękitnego oka pogody niebieskiej podobny, rozszerza się, rozlewa we mnie w całkowity lazur duchowy, — sercem niezmierzony, myślą nieobeszły, duszą nieogarnięty.

I czuję w sobie rozdwojenie przedziwne, — takie jak pąk kwiatu, gdy rozkwitając, dzieli się na niepodzielne w swej istocie płatki korony i kwiatową woń, która jest duszą kwiatu. Rozdwajam się na dwóch ludzi: duchowego i cielesnego, wiekuistego i wczorajszego, na tamto, co będzie po śmierci żyć wiecznie, i na to, co do życia w śmierci zniszczeje. I myślą — wyraźną w głowie, jak mówione w głos słowo, mające moc cuda czynić, kamienie ożywiać, umarłe wskrzeszać, — wołam za Wielkim Poetą Narodu mego, wołam za genjuszem, który przez całe swe życie „podejmując trud, co go zabijał", wydzierał śmierci jej oścień morderczy:

— Ach, który-ż jestem żywy?!...

Bardzo często zaglądam do jednej książeczki starej, która ma prawie dwa tysiące lat. Jej tytuł grecki wykłada się po polsku: „Dobra Nowina". Książeczka pisana jest słowem, podobnem do gwiazd, błyskawic, ptaków niebieskich, kwiatów polnych i do naiwnych powiedzeń cudownych dzieci. Ale jej królowanie nad nami wiekuiste zawiera się nie w słowach cudownych, lecz — w mocy. W ciągu dziewiętnastu wieków tysiące miljonów ludzi czerpało ze źródeł tej mocy wszystką duszą i sercem całem, lecz źródłom nic nie ubyło z ich wody żywej, podobnie, jak rzesze najliczniejsze nie zdołałyby w ciągu wieków, pracując wszystkiem mnóstwem swych dłoni, wyczerpać głębin Atlantyku.

Znalazłem w tej książeczce rozdział krótki, patosem uczucia przewyższający wszystko, co tylko ma najwspanialszego i naczelnego liryka powszechna.

Apostoł Poganów, największy po swym Mistrzu Ukrzyżowanym podpalacz serc ludzkich, przewodnik tych wszystkich, którzy w drodze do swego Damaszku „wierzgają przeciw ościeniowi Bożemu", — w słowie potężnem, jakoby w płomiennej żagwi ducha, rzuconej ku potomnym w czeluść wieków, ażeby do nas, ludzi dzisiejszych, kłębem ognia niebieskiego doleciała — woła wołaniem archanielskiem:

— „Gdybym mówił językami ludzkiemi i angielskiemi, a miłościbym nie miał, stałbym się jako miedź brząkająca albo cymbał brzmiący. I chociażbym miał proroctwo i wiedziałbym wszystkie tajemnice i wszelką naukę i miałbym wszystką wiarę, tak, iżbym góry przenosił, a młościbym nie miał: niczem nie jest. I choćbym wszystkie majętności moje rozdał na żywność ubogich i choćbym wydał ciało moje tak, iżbym gorzał, a miłościbym nie miał, nic mi nie pomoże. Miłość cierpliwa jest, łaskawa jest. Miłość nie zajrzy, złości nie wyrządza, nie nadyma się. Nie jest czci pragnąca, nie szuka swego, nie wzrusza się ku gniewu, nie myśli złego.

(Ciąg dalszy nastąpi).

WYCHODŹTWO NA OŚWIATĘ

Komitet Wykonawczy „Skarbu Pracy Oświatowo - Kulturalnej", Warszawa, Wspólna 23, podaje do wiadomości, że do dnia 15 kwietnia 1923 r. na „Fundusz Oświatowy Wychodźtwa" wpłynęły następujące ofiary:

Zygmunt Nowicki czynsz z ofiarowanego domu za 10 miesięcy po 125 dolarów i dwie raty uzyskane ze sprzedaży domu — 2482 dolary po potrąceniu kosztów remontu, podatków i kosztów organizacyjnych Tow. Popierania „Skarbu" w Ameryce — 617,500 marek — 2825 dolarów.

Feliks Haczyński	$5.00
Tow Rzem. Pol., Chicago	$63.00
Gmina 3 Z. N. P., Chicago	$21.55
Gruszczyńska Ludwika, Chicago	$5.0
Hojnacki Aleksander, Chicago	$1.00
Kwaśnicki Antoni, Chicago	$10.00
Polski Un. Lud., Gary, Ind.	100.00
Tow. Rzem. Pol. grupa 1119, Chicago	$10.00
Tow. Korony Pol., grupa 771 Chicago	$7.00
Krupkowski Justyn, Chicago	$20.00
Konsulat w Pittsburghu, — ofiary złożone do puszki	$7.00
A. Hinkelmann, Chicago	$20.60
Bańkowski, Chicago	$11.25
Sadowski, Chicago	$5.00
Koło Odczytowe im. Piłsudskiego nr. 1, Chicago	264.140 mk.
Jan Waś, Chicago	17.600 mk.
Kom. Obr. Nar. im. Piłsudskiego, Chicago	264.140 mk.
Koło Ludowe „Wyzwolenia" Chicago	290.555 mk.
Koło Odczytowe im. Piłsudskiego nr. 2, Chicago	264.140 mk.
Komitet Lewicowy z Detroit, Mich.	1,320.000 mk.
Klub Oświatowy „Promień" w Hammond, Ind	394.375 mk.
Przekazane przez Konsulat w Chicago bez wskazania ofiarodawców:	884.250 mk.; 4,870.713 mk. 10,957.895 mk.
Liga Kobiet w Los Angelos	$44.00
Bolesław Mróz, Cleveland	$10.00
Tow. Popierania Skarbu Oświatowego	$100.00

Ogółem 21,025.798 mk. i $3,265,65.

Wszystkim ofiarodawcom Komitet przesyła serdeczne podziękowanie.— Sumy powyższe przeznaczone są na budowę w Warszawie „Domu Pracy Oświatowo - Kulturalnej.

ROZMAITOŚCI

„HOJNY DAR SOWIETÓW"

W Bochum odbyły się manifestacje z powodu przybycia pierwszego wagonu mąki z Rosji sowieckiej dla robotników Ruhry. Komuniści przy tej okazji wygłaszali gwałtowne mowy przeciw nacjonalizmowi. Tak głosi depesza z Bochum.

Czyjże to chleb, którym komuniści kupili nowe sympatje śród robotników niemieckich i zasilili swoją agitację wywrotową w Europie?

Wagon mąki przyszedł z Rosji. Ale wiemy przecież, że nie wagony, lecz całe pociągi z mąką poszły do Rosji dla głodnych. Posyłali i posyłają do Rosji pociągi z mąką amerykańską, posyłał Nansen, posyłał Papież.

A więc pytanie: z jakiego pociągu jest ów wagon, który teraz poszedł z powrotem do Europy dla propagandy bolszewickiej?

Dobrze jeszcze, jeżeli to mąka nansenowska: Nansen ma pewne sympatje dla komunistów. Ale jeżeli okaże się, że to wbrew swojej woli dali mąkę na propagandę komunistyczną amerykanie, lub Stolica Apostolska, to jakże złośliwie zadrwili bolszewicy ze swoich ofiarodawców.

Kiedy rozpoczęła się w Europie i Ameryce akcja ratownicza na rzecz głodnych w Rosji, to niektórzy sceptycy ostrzegali ,że chleb, posłany do Rosji, do głodnych rosjan, nie dojdzie, że rozkradną go i użyją na swoje potrzeby komuniści, na co ludzie dobrego serca odpowiadali: „wszystkiego nie ukradną, więc niech idzie!"

Ale, żeby ten chleb szedł z powrotem pod czerwoną flagą, jako dar sowietów, „uciskanym przez burżuazję" robotnikom Zachodu, tego nie spodziewali się nietylko ludzie dobrego serca,— ale nawet sceptycy.

„Kurjer Por.").

Wyrażenie „kabotyn" pochodzi od Cabotin'a, który żył na dworze Ludwika XIII. Podejrzewano tego wesołego dworzanina o szarlatańswo i oszustwo. Cabotin był bardzo bogaty. Nowoczesnym kabotynom też to się zdarza.

Stan Idaho wypędza 25 członków I. W. W.

BONNERS FERRY, Idaho, 9 maja. — Dwudziestu pięciu członków międzynarodowej radykalnej organizacji ,Industrial Workers of the World" (Przemysłowych Robotników Świata) zostało wypędzonych poza granice stanu Idaho przez specjalny komitet obywatelski.

LONDYN, 10 maja.—Ch. King, prezydent murzyńskiej republiki Liberji w Zachodniej Afryce, został obrany ponownie na urząd prezydenta republiki.

Niestety jest wiele osób, którzy śmieją się z Waszego nieszczęścia! Dobry przyjaciel jednak poradziłby Wam użyć

Ruffles

śmiertelny wróg łupieża.

Nacierajcie Rufflesem skórę głowy codziennie, mniej więcej z tydzień czasu i łupież wkrótce zniknie. Później używajcie Ruffles od czasu do czasu i utrzymujcie w ten sposób skórę głowy czystą i zdrową i Wasze włosy bujnemi i ładnemi.

65c. w aptekach lub poślijcie 75c. wprost do laboratoryum.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th St.
Brooklyn, N. Y.

DOLARY

DORĘCZAMY W KRAJU W KAŻDEJ WIOSCE I LICZYMY BARDZO TANIO ZA PRZESYŁKĘ
SPROWADZAMY Z KRAJU; WYRABIAMY AFFIDAVITY I POMAGAMY PRZY PASZPORTACH. — NOWA KWOTA ZACZNIE SIĘ OD LIPCA; SPIESZCIE Z WYSYŁKĄ SZYFKART.

TRADE BANK of NEW YORK

I. HERZ, Dyrektor

249 West 34th Street, New York, N. Y.

NA FARMACH BRAK RĄK DO PRACY

Według przeglądu, dokonanego przez Departament Rolnictwa i wydanego dnia 1 kwietnia, na farmach daje się odczuwać obecnie brak rąk do pracy. W raporcie tym czytamy dalej, że w owym dniu w stosunku do zapotrzebowania ilość robotników na farmach wynosiła 88 procent. W ubiegłym roku w tym samym czasie była poważna nadwyżka rąk roboczych, a mianowicie nadwyżka ta w stosunku do zapotrzebowania wynosiła 11 procent, w roku zaś 1921 nadwyżka wynosiła 9 procent.

Co się tyczy poszczególnych części kraju, sytuacja przedstawia się jak następuje: w stanach północno atlantyckich brak rąk roboczych wynosił z dniem 1 kwietnia 23 procent, w północno centralnych stanach — 20 procent, w południowo centralnych stanach — 8 procent, w południowo atlantyckich stanach — 12 procent. W innych okręgach brak sił do pracy na farmach daje się mniej dotkliwie odczuwać.

Największy brak robotników farmerskich jest w całym północnym pasie przemysłowym, począwszy od Nowej Anglji, a skończywszy na okolicach nad rzeką Mississippi. Niema jednak takiego w Stanach Zjednoczonych, gdzieby podaż rąk roboczych farmerskich odpowiadała całkowicie zapotrzebowaniu.

DARMO Temu, kto ma zamiar jechać do Polski, wyślemy absolutnie DARMO, co tylko otrzymane wprost od okrętowych kompanji, rozmaite w kolorach ilustrowane ładne Książeczki, Cyrkularze i bardzo ważne NOWE POUCZENIA. — Natychmiast korzystajcie z tej niebywałej okazji i piszcie do nas, żądając te prezenta, a będziecie cieszyli się.

INTERNATIONAL TRAVEL BUREAU Inc. (POLISH DEP.)
136 East 42nd Street, New York, N. Y.

Wysyłka Pieniędzy. — Szyfkarty. — Sprowadzanie krewnych.

Chas. Kosches

SKŁAD MEBLI

14 ul. i 1-Ave. New York City

Pierwsza wielka wiosenna wyprzedaż w powiększonym lokalu

ZADZIWI WAS NIEZWYKŁYM DOBOREM MEBLI NA SKŁADZIE ORAZ TANIOŚCIĄ CEN. POD TYMI DWOMA WZGLĘDAMI NIE DORÓWNUJE NAM ŻADEN INNY SKŁAD MEBLI NA EAST SIDE. ZOBACZCIE, A PRZEKONACIE SIĘ!

Kompletne urządzenie jadalni 10 sztuk od $198

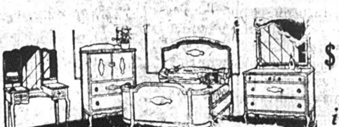

Kompletne urządzenie sypialni od $175 *i wyżej*

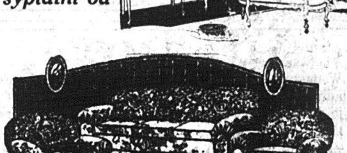

Ten wspaniały komplet do salonu . . . $198.00

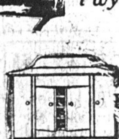

Gramofony od $79.00

$1 TYGODNIOWO OTWIERA KONTO $1

Skład nasz jest otwarty w poniedziałek do godziny 9ej wieczór

Z BROOKLYNA

LETNIE WAKACJE
BLISKO BLUE MOUNTAINS
50 MIL OD NEW YORKU.

Pokoje do wynajęcia na całe lato, po umiarkowanej cenie.
Produkta świeże z farmy, mogą być nabyte tanio na miejscu.
Po bliższe informacje zgłosić się listownie do:
B. STANKOWITZ
R. D. No. 1.
Blairstown, N. J.

DR. G. BUKKI
POLSKI LEKARZ
58 East 93rd Street, Newe York City
Leczy chorych mężczyzn, niewiasty i dzieci.
SPECJALNOŚĆ REGULOWANIE TWARZY I NOSA
Godziny konsultacyjne:
Od 9-tej rano do 7-ej wieczór.
W świąteczne dnie i w niedzielę do 4.

RESTAURACJA
DOMU NARODOWEGO
przy 19-23 St. Marks Pl., New York
Poleca Szan. Polonji Nowego Yorku i okolicy swą wyborną — prawdziwą
POLSKĄ KUCHNIĘ
Cena obiadu w dnie powszednie 55c
FLACZKI PO WARSZAWSKU
Prosimy o poparcie. ZARZĄD

Nie męczcie się elektrycznemi igłami. Nie torturujcie się wydzieraniem włosów z twarzy, ale tylko użyjcie tego proszku, a w trzech minutach ani śladu nie pozostanie po włosach i skóra pozostanie miękka i czyściutka.
Bez żadnego bólu, stanowczo nie zaszkodzi najdelikatniejszemu ciału. Piszcie po flakon tego proszku, jest to jedyny środek gwarantowany. Cena $2.00. Poślijcie 25c w markach, lub srebrem resztę zapłacicie przy odbiorze. — Adresujcie:
A. KENOIS
424 East 9 Street, New York, N. Y.

VICTROLE
Pianina,
Rolki,
Polskie Rekordy.
Gotówką lub na kredyt
BRONX MUSIC HOUSE, INC.
róg 149 ulicy i Courtland Ave.

Tel.: Orchard 1264
PIERWSZORZĘDNY
Zakład Krawiecki
SZYJĘ UBRANIA I PALTA
z najlepszych materji po cenie stosownej dla każdej kieszeni.
ODNAWIAM, CZYSZCZĘ, tak męską jak i żeńską.
A. MICKIEWICZ
125 E. 7 ULICA, NEW YORK
(poniżej kościoła).
I PRASUJĘ GARDEROBĘ,

Nadzwyczajna Wyprzedaż

W celu ułatwienia przedsięwziętej przeprowadzki, chcemy zmniejszyć nasze ogromne zapasy Polskich książek rozmaitej treści oraz Brzytew, Nożyczek, Maszynek do golenia, Maszynek do strzyżenia włosów, Pasów balbierskich, Harmonji i wiele innych artykułów. — Dlatego przez pewien czas wszystko będziemy sprzedawać po bajecznie niskich cenach. Przyjdźcie, a przekonacie się.

F. FORTUNA
422 E. 9 St., New York City

PATENT
może każdy uzyskać na nowy wynalazek lub też ulepszenie. Jak wynalazek patentować, jak PATENT SPRZEDAĆ oraz więcej ciekawych informacji wynalazkowych i patentowych dowiecie się z mej POLSKIEJ KSIĄŻKI WYNALAZKOWEJ, którą możecie darmo otrzymać.
MARCIN LABINER
Adwokat Patentowy
3 Park Row (N. S.) New York

Illustrowaną Książkę
o wynalazkach i patentach poślemy DARMO, jeżeli przyślecie poniższy kupon. Jeżeli macie wynalazek, zgłoście się osobiście lub przyślijcie szkic lub model dla BEZPŁATNEGO zbadania. Informacje i porada DARMO.
MANUFACTURERS PATENT CO. INC
520 FIFTH AVE NEW YORK
KUPON
Wasze nazwisko: ....
Adres ....

KUPUJCIE UBRANIA i PALTA
wprost od fabrykantów — korzystając z cen fabrycznych

„WENTZ STYLES CLOTHES"
Dadzą Wam pełną satysfakcję
GOTOWE UBRANIA I PALTA OD $17 I WYŻEJ
Wonsiewicz & Co.
431 GROVE STREET
JERSEY CITY, N. J.

Tel.: Greenpoint 2034.
DR. NICHOLAS LAWREY
92 ECKFORD STR.
Godziny Biurowe:
10—12 rano,
6—8 wieczór.
Kompletna porada lekarska za umiarkowane honorarjum. Prowadzę własną aptekę pn. 258 Driggs Ave., Brooklyn

25 lat służby dla okolicy świadczy o naszej zdolności
w Aptece Czerwonego Krzyża
682 Third Ave., corner 21st Street
(Red Cross Pharmacy)
H. Pryluck Ph. S. prop.
Znajdziecie obsługę sumienność i akuratność. — Recepty wykonywa się z największą starannością.

HURTOWNA
i
Detaliczna
Sprzedaż
Wędlin
BUDZEJKO I SAJOR
181 Freeman St.
BROOKLYN, N. Y.
Polecają smaczne wyroby sporządzone sanitarnie i z najświeższego zawsze mięsa na sposób krajowy
KIEŁBASY—SZYNKI
SALCESONY
WYRĄB MIĘSA
Telefon: Greenpoint 4065

JEDYNA POLSKA
WYTWÓRNIA WĘDLIN
W SO. BROOKLYN, N. Y.
I. ANTONOWICZ
Smaczne — zawsze świeże wędliny, przyrządzone z najlepszego mięsa. Nasze sprzedaże są najlepszą gwarancją towaru
KIEŁBASY — SZYNKI
KISZKI — SALCESONY
WYRĄB MIĘSA
710—5th Avenue
BROOKLYN, N. Y.
(pom. 22 a 23ul.)
Tel.: South 8121

M. Szczotkowski

Poleca: kiełbasy, kiszki, szynki, salcesony,
WĘDLINY
mego wyrobu posiadają w sobie smak, którego nigdy się nie zapomina. Już pierwszy kąsek nęci. Do wędlin używane jest najczystsze, zawsze świeże mięso. Żądajcie od swego kupca gwarantowane produkty.
149-151 N. 8th St., Brooklyn, N. Y

PANIE CZYTAJCIE UWAŻNIE!
PRZEKONACIE SIĘ, ŻE W PRACOWNI KUŚNIESRKIEJ
Jana Górskiego
137 NASSAU AVENUE
Greenpoint-Brooklyn, N. Y.
MOŻECIE OTRZYMAĆ
KARAKUŁOWE I FOKOWE
Palta, futra męskie, szale, oraz różną galenterję futrzaną.
PO CENACH NADER PRZYSTĘPNYCH

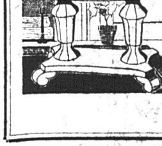

UDAJCIE SIĘ PO
MEBLE
DO SWEGO!
NAJWIĘKSZY SKLEP
posiadający wszelkie gatunki mebli, absolutnie gwarantowanych
CENY NAJTAŃSZE.
Dostawiamy natychmiast do wszystkich dzielnic New Yorku i okolicy.
GOTÓWKĄ LUB NA SPŁATY
Macy's Bros
198-200 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
pomiędzy Bedford i Driggs Aves.

— PIANINA I FONOGRAFY —
J. M. GRADY
599 Mannhattan Ave.
Brooklyn, N. Y.
Garnitury do Salonu
Garnitury do Bibljoteki
Jadalnie
Sypialnie
Kanapy — Łóżka
Szezlągi
Stoły
Szafy do książek
Biurka
Kolebacze
Zegary
Stoły do Szycia
Krzesła
Cabinecíki Muzyczne
Lampy
Drewniane Łóżka
Mosiężne Łóżka
WIELKA ZIMOWA
Wymienione towary sprzedajemy na kredyt lub za gotówkę.
WYPRZEDAŻ
Żelazne Łóżka
Sprężyny
Gazowe piece
Poduszki
Materace
Cabineciki Kuchenne
Lustra
Garderoby
Dywany
Dywaniki
Lodownie
Wyściełane Krzesła
Kufry Cedrowe
Biurowe Urządzenia
maszyny do Szycia
Linoleum
B. HOLKOWSKI
Reprezentant
NASZE MEBLE SĄ GWARANTOWANE

DARMO

W naszym składzie nie dajemy darmo, ani gramofonów, ani pianoli, lecz je sprzedajemy. Kto bowiem daje darmo — ten napewno nie da Wam nic dobrego. Ponieważ instrumenty sprzedajemy w wielkiej ilości — przeto nasze ceny są bardzo niskie, a gramofony najlepszego wyrobu.

Mamy Gramofony: COLUMBIA — SONORA — KIMBERLY — EMERSON — VICTOR. — PIANOLA NA ROLKI — ROTH BROS. — SCHWAB — HENKELMAN — FISHER.

Za gotówkę lub małe tygodniowe spłaty

Kompletny zapas najnowszych rekordów Columbia—Odeon — Victor.

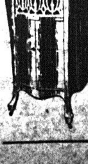

Zamówienia na rekordy przyjmujemy listownie i odsyłamy Parcel Post po całej Ameryce. Polskie nuty —Rolki do Pianoli. Struny i muzyczne instrumenty.

Fifth Ave. Grafonola Shop, Inc.
708 FIFTH AVENUE
SO. BROOKLYN, N. Y.
Tel. South 8123

Tow. im. Marji Konopnickiej w Greenpoint
urządza
DZISIAJ! DZISIAJ! DZISIAJ!
W SALI DOMU NARODOWEGO, 261 Driggs ave.
PRZEDSTAWIENIE I BAL
ODEGRANE ZOSTANĄ: SZTUKA LUDOWA
„TRZECI MAJ"
ORAZ DOSKONAŁA KOMEDJA
„FARBIARZE"
POCZĄTEK O 5:30 WIECZÓR WSTĘP 50c i 75c
Muzyka prof. J. Mroza

Polak chory na umyśle

Jan Głowiński, pn. 38 South 2 ul. znajduje się obecnie na obserwacji lekarskiej w szpitalu „Kings County" z następującej przyczyny. Wczoraj wieczorem Głowiński wbiegł do korytarza domu, w którym mieszkał, wzywając pomocy przeciw złodziejom, którzy go mieli prześladować. — Przestraszeni sąsiedzi wybiegli na korytarz i mimo energicznych poszukiwań, które zarządził przybyły policjant nie zauważono nic podejrzanego.

Przeczuwając coś złego w postępowaniu Głowińskiego, policjant chciał zabrać go ze sobą do szpitala. Gdy się tylko doń zbliżył, Głowiński krzyknął: „Łapcie go! Trzymajcie złodzieja!" Widząc przed sobą człowieka nienormalnego, policjant wezwał pogotowie, które zabrało chorego do szpitala.

Młodociani złodzieje

W tych dniach odbędzie się sprawa Franciszka Walen, lat 12, zam. pn. 141—92 ul. i Michała Rafaniello, lat 11, zam. pn. 109 Battery Ave., oskarżonych o kradzież kilku funtów mięsa ze sklepu masarskiego, należącego do Antoniego Wernera pn. 6118—5ta Ave. Oprócz tej kradzieży, ciążą na młodocianych przestępcach inne. Walen popełnił w ostatnich dwuch tygodniach 7 „robót", a jego wspólnik Rafaniello — 2.

Policja twierdzi, że grzechy ich są daleko większe, tylko się do nich przyznać nie chcą.

Ofiara motorcyklu

Karol Harucki, zamieszkały z rodzicami w domu pn. 81 przy North ul., dostał się pod koła motorcyklu gdy przechodził na drugą stronę ulicy. Szofer Wacław Zarazowski, zam. pn. 97 przy North 6 ul. został aresztowany. Skutek wypadku był fatalny, gdyż chłopiec doznał zwichnięcia prawej nogi oraz obrażeń głowy i klatki piersiowej.

Sprawa nieostrożnego szofera odbędzie się w tych dniach w „Traffic Court".

ODCZYT POŻEGNALNY DR. J. SZACKIEGO.

Komitet odczytowy Greenpointu urządza dnia 18 maja, r. b. odczyt pożegnalny na cześć **dra J. Szackiego**, który powraca do Polski.

Dotychczasowe odczyty znakomitego prelegenta zyskały ogólny poklask i wywołały żywe zainteresowanie.

Należy się spodziewać, że i ostatni odczyt dra Szackiego sprowadzi tłumy słuchaczy, ażeby nie tylko posłuchać świetnego mowcę, ale i go pożegnać.

Prelegent będzie mówił o Europie po wojnie światowej.

Bilety w cenie 25 centów do nabycia w Domu Narodowym w Brooklynie, 261 Driggs Ave.

Obywatele, przybywajcie licznie!

Rozweselcie Swe Mieszkanie!
Dostawię Wam do mieszkania Grafonolę, jaka Wam przypadnie do gustu, którą spłacać będziecie w ratach tygodniowych lub miesięczn.

Instrumenty najlepszych firm. Powinniście również mieć zawsze najświeższe rekordy, śpiewane w w Polsce.
Zagram je Wam chętnie.
PIANOLE I ROLKI
Pszczoła Music Shop
151 Wythe Ave.,
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Greenpoint 7468.

Koncert szkoły muzycznej

Szkoła muzyczna pp. Wapnowskiego i Roszaka z Brooklyna, daje koncert w niedzielę, dnia 13go maja w dzielnicy Elmhurst w sali parafjalnej, przy Carter ulicy. Na programie są wymienieni: — panna Helena Piątkowska, sopran; p. Jan Wapnowski, skrzypek; p. S. Roszak, pianista; p. F. Skałkowski, kuplecista; chór św. Cecylji pod batutą p. Bełkowskiego, uczniowie i uczennice szkoły muzycznej. Narodowe tańce odda tow. im. H. Sienkiewicza.

Początek o godzinie 6tej wieczorem; po koncercie tańce.

ODCZYT NA WILLIAMSBURGU

Dnia 13 maja b. r. o godzinie 4 popołudniu w sali Pułaskiego, 66 North 7ma ulica odbędzie się odczyt na temat **„Czy i jak wojna światowa 1914—1918 wpłynęła na wskrzeszenie Polski"** — czyli — **„Czy bez wojny światowej Polska odzyskałaby swój byt polityczny"**

Odczyt wygłosi proboszcz parafji Narodowej w Greenpoint — lektor filozofji i teologji ks. Fr. Lachmayer, b. kapelan armji austro-węgierskiej i wojsk polskich.

Wstęp wolny.

* * *

W niedzielę, dnia 13go maja, 1923 r. w kościele św. Krzyża, 161 16ta ul., w South Brooklynie, o godzinie 10tej rano odbędzie się żałobne nabożeństwo z duszę śp. A. Kwarciańskiego, prawego syna Polski i mego najserdeczniejszego przyjaciela od lat najmłodszych. Wszystkich przyjaciół i znajomych śp. A. Kwarciańskiego jak najserdeczniej zapraszam na to żałobne i tak bolesne dla mnie nabożeństwo.

Ks. W. Trzepierczyński.

„SAY IT WITH FLOWERS"
Daj wyraz uczuć kwiatami i powiększ szczęście. Kwiaty są zawsze uzupełnieniem szczęścia. Nikt nie jest tak biedny, ani tak bogaty, aby nie odczuwał piękności kwiatów.
Jeżeli pragniesz sprawić komuś kilka chwil szczęścia, zawiadomcie nas telefonicznie gdzie je mamy doręczyć.
Telefon 4797 Greenpoint.
WM. BIEŻYŃSKI
KWIACIARZ
986 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y.
pomiędzy Huron i India ul.
Filja: 155 Metropolitan Ave.

UWAGA GOSPODYNIE!
Spróbowaliście kiedy dawać swoją bieliznę do Maspeth Wet Wash. Nie zapomnijcie, że Polacy mają większą część udziału w tym interesie, że oni pracują dla dobra swego narodu, i że pragną ażeby interesa w Maspeth były prowadzone przez polaków.
Ci, którzy mieszkają blisko powinni sami bieliznę przynieść lub posłać ją chłopcem, i zaoszczędzić tem 25 centów.
Satysfakcja gwarantowana
Maspeth Wet Wash
Marabel & Jay Avenue
Telefon 3841 Newtown.
MASPETH, L.I.N.Y.

Wielki skład Ubrań
gotowych i na zamówienia
BR. C. & A. GOLDSTEIN
WSZELKIE CZĘŚCI GARDEROBY MĘSKIEJ W NAJLEPSZYM GATUNKU

PIĘKNE ZARZUTKI I UBRANIA WIOSENNE PO BAJECZNIE NISKICH CENACH
1138 Manhattan Ave.
RÓG BOX ST., *GREENPOINT*
Tel. Greenpoint 0567

Baczność Greenpoint!

„FARBIARZE"

arcywesoła komedja, oraz piękna sztuka ludowa

„TRZECI MAJ"

będą odegrane w niedzielę, dnia 13-go maja, w sali Domu Narodowego w Greenpoint

W przedstawieniu tem, wezmą udział tak wybitne siły amatorskie, jak panie: F. Mazurkiewicz, M. Mrózówna, J. Śliwińska i H. Gronowska oraz panowie: Lewandowski, Kraut, Wilk, Chabielski i inni, a gdzie ci zgrani amatorzy biorą udział w przedstawieniu, takowe zawsze wypadnie możliwie najlepiej.

Po przedstawieniu zabawa taneczna przy dźwiękach doskonałej orkiestry prof. Mroza.

Przedstawienie to, jest aranżowane przez ogólnie znane tow. im. M. Konopnickiej, a osiągnięty dochód będzie użyty na dalsze prowadzenie wieczornej szkoły. dla naszej dziatwy.

Dotychczasowa chlubna działalność towarzystwa M. Konopnickiej zjednała mu wielu przyjaciół i nie wątpimy, że przedstawienie to, zostanie szczerze poparte przez najszerszy ogół.

Pamiętamy! W niedzielę dnia 13go maja o godzinie 5:30 wieczorem, w sali Domu Narodowego, przedstawienie i bal, Tow. M. Konopnickiej!

POCO PŁACIĆ RENT?
SPRAWĘ ZAŁATWIĄ
CUSTER & FISHER
EKSPERCI REALNOŚCIOWI
730 Manhattan Avenue
Naprzeciw Teatru Meserole.
Właściciele: Pozwólcie nam sprzedać wasze domy.

CIERPIĄCYM
NA SŁABY WZROK LUB BÓL GŁOWY

Gruntowne badanie oczu
Dr. S. BOMELSTEN
753 Manhattan Ave.
naprzeciw poczty.
GREENPOINT, w Brooklynie.

PIERWSZORZĘDNY
ZAKŁAD KRAWIECKI
UBRANIA I PALTA
szyje podług najnowszej mody. — Staranność wykonania jest moją zasadą.
Ceny bardzo przystępne.
Odnawiam, czyszczę i prasuję garderobę męską i damską.
JAN RUTKOWSKI
1037 Manhattan Ave.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. Stagg 8711.
DR. S. REINHARD
CHOROBY OCZU, USZU I GARDŁA
Dobiera okulary.
GODZINY:— Rano od 10 do 1 od 6—8 popołudniu. W niedzielę: 9—11 rano.
461 BEDFORD AVENUE
róg Division ul., Brooklyn, N. Y.
— Mówię po polsku. —

Tel: 3965 Greenpoint.
DR. C. TOKARSKI
POLSKI DENTYSTA
178 Driggs Avenue,
naprzeciw kościoła polskiego.
Godziny Biurowe:
Od 9 do 9 wieczór. BROOKLYN.
w środę do 6 wieczorem.
w niedzielę do 12 w południe.
ZNIECZULANIE GAZEM.

Phone Greenpoint 5312.
DR. ANTONI PETRIKO
DENTYSTA - CHIRURG
229 BEDFORD AVENUE
cor. North 4th St.
Williamsburgh.

POLSCY LEKARZE

Tel. Greenpoint 5715.
DR. LOUIS S. GRYCZ
102 Kent Street
Brooklyn, N. Y.
Pom. Manhattan Ave. i Franklin St.
Od 1 do 2 i od 6 do 8 wieczór.
W niedzielę od 12 do 2 popołudniu.

Telefon: South 995.
St. M. Lewandowski, M. D.
Specjalista Chirurg
GODZINY:
8-9 rano; 1-2 popoł. 6-8 wieczór.
W niedziele i święta 8-10 rano.
707 Fourth Aaenue, blisko 23 ulicy,
Brooklyn, N. Y.

Tel.: 0499 South.
DR. A. W. RUSIN
CHOROBY KOBIECE I CHIRURGJA
206 — 17th Street, Brooklyn, N. Y.
Godziny urzędowe:
od 11 do 1 po południu,
od 7 do 8 wieczór.
W niedzielę tylko na zamówienie.

Dr. Franciszek W. Wiński
Dwa biura w Brooklynie:
568 Leonard St. bilsko Nassau St. | 116 North 9 St. blisko Berry St.
Godziny:
Od 6 do 8 wieczór | Od 9 do 10 rano
Od 1 do 2 po poł. | Od 8 do 9 wieczór
Tel. Greenpoint 3735 i Greenpoint 2403

Telefon: Greenpoint 2279.
Dr. Marion R. Siudziński
GODZINY OFISOWE:
1—2 po południu i 6—8 wieczór.
W niedziele od 8 do 10 rano.
173 Metropolitan Ave.,
pom. Bedford Ave. i Berry St.
BROOKLYN, N. Y.

BACZNOŚĆ PIEKARZE!
MASOWY WIEC PIEKARZY
odbędzie się
W SOBOTĘ, DNIA 12-go MAJA, 1923 ROKU
w Domu Narodowym, 261 Driggs ave., Brooklyn, N. Y.
Dokonany będzie wybór zarządu nowo-zorganizowanej Polskiej Piekarskiej Unji. — Początek o godzinie 12ej w południe. — Prosimy o przybycie.

Zawiadomienie
ZAKŁAD POGRZEBOWY W BROOKLYNIE
pod nr. 11 Newell ulicy, prowadzony będzie nadal pod firmą
A. KWARCIAŃSKI
o czem niniejszem przyjaciół naszych zawiadamia
Stanisława Kwarciańska,
wdowa.

TELEFON: GREENPOINT 6356.
Elektryczny Kontraktor
A. CISEK
Wykonuje wszelkie roboty w zakresie elektrycznym. Zakład przyborów elektrycznych. Zgłoście się po cokolwiek Wam potrzeba w tym zakresie, a będziecie należycie obsłużeni.
568 Manhattan Avenue
(blisko Driggs Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

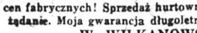

POLSKA FABRYKA
SKRZYPIEC
ZAŁOŻONA W ROKU 1905
Instrumenty mego wykonania sprzedawane są przez największe firmy amerykańskie — znane będąc z dobroci i tonu. Korzystajcie z cen fabrycznych! Sprzedaż hurtowna i detaliczna. Ceny na żądanie. Moja gwarancja długoletnie doświadczenie
W. WILKANOWSKI
68 Nassau Avenue, Brooklyn, N. Y.

POLSKA SPÓŁKA OBUWIA BIAŁEGO ORŁA
Ten, kto zakupił obuwie w naszym sklepie, nie zawiódł się jeszcze nigdy na towarze. Sprzedajemy trzewiki sławnych na cały kraj firm — trzewiki trwałe — znakomicie szyte.
Każda para trzewików dostawiona do naszego sklepu z fabryki, jest jak najskrupulatniej zbadana— skutkiem czego za każdą parę trzewików gwarantujemy. — OGROMNY WYBÓR — Ceny umiarkowane.
977 MANHATTAN AVE., BROOKLYN, N. Y.

HELP WANTED SECTION

„KTO JEST BEZ PRACY TEN JĄ TU ZNAJDZIE”

Praca dla Kobiet
(Help wanted Female)

Foot Press Operatorek
Mamy miejsce dla paru doświadczonych kobiet do pracy jako foot press operatorki.
lekkie prasy; przyjemne otoczenie
August Goertz & Company
270 MORRIS AVE.,
NEWARK, N. J.
([illegible]f)

DZIEWCZĄT
do polerowania
doświadczonych na jewelry novelty
Stała praca, dobra zapłata.
Hercules Novelty Mfg. Co.
126 SOUTH ST., NEWARK, N. J.
(18f)

DZIEWCZĄT
Potrzeba
do nalepiania itd.
KAZBECK COMPANY, Inc
Perfumers
103 Greene Street
Jersey City, N. J.
(13f)

DZIEWCZĄT POTRZEBA
jasna i czysta fabryka
Zgłoszenia:
STRAUSS-BUEGELEISEN
80 Front Street, Brooklyn
(17f)

SHADE MAKERS
do zbierania naczyń ze stołów
S. ROBERTS SCHWARTZ & BROS.
546 Broadway,
[illegible]ać się o p. Cautor. (14f)

DZIEWCZĄT
o zbierania naczyń ze stołów
i do ogólnej roboty w kuchni.
BICKFORD LUNCH SYSTEM
58 Court Street,
Brooklyn.
(14f)

MASZYNOWYCH OPERATORÓW
pomocników i robotników do fabryki drutów; dobra zapłata.
49 godzinny tydzień;
Zgłosić się gotowi do pracy
1955 Park Avenue
(13m)

MASARNIA na sprzedaż tanio dla prędkiego kupca z powodu wyjazdu do kraju. Roosevelt Pork Store, Main St., Roosevelt, L. I., N. Y. (13s)

KOBIET do szycia płóciennych worków, $18 tygodniowo. Robert Brautigan, — Roebling & N. 10th St., Brooklyn. (14f)

MŁODYCH dziewcząt potrzeba, doświadczenie nie wymagane. W sobotę cały dzień wolny. G. A. Bisler Inc., 76 Washington St., Brooklyn, róg York St. (18f)

POTRZEBA doświadczonej kobiety do domowej roboty, musi być dobrą robotnicą i dobrą kucharką. Mała familja, referencje wymagane. 542 West 112 St., Apt. 2D. (10,13f)

OPERATOREK doświadczonych na „Merrow” maszynach. Williamsburg Knitting, 20 Bogart St., blisko Flushing & Wilson Aves, Brooklyn. (13f)

DZIEWCZĄT do pracy przy cukierkach potrzeba do robienia „Love Nest” i „Sweet Lovers”. Tylko te, które chcą stałą posadę niech się zgłoszą. Można zarobić $25 tyg. na akord, Euclid Candy Co., 82 Leonard St., B'lyn. (17f)

50 DZIEWCZĄT do lekkiej roboty we fabryce, zgłoszenia: American Novelty Candy Co., 403 Bedford Ave., Brooklyn. (16f)

KOBIET do czyszczenia, $55 miesięcznie, mieszkanie i ubranie, 1 dzień w tygodniu wolny, zgłosić się gotowe do pracy. — Wziąć omnibus na „Five Corners” Jersey City do Hudson County Tuberculosis Hospital, Secaucus, N. J. (15f)

DZIEWCZĄT i kobiet potrzeba do lekkiej roboty we fabryce; $15 tygodniowo na początek; stała praca; szansa awansu. Schmidt, 508 — 15th Ave., Astoria, L. I. (20f)

POTRZEBA operatorek na corsets i brassiers; stała praca; dobra zapłata; weźmiemy również dziewcząt do nauki. The Bronx Corset Factory, 958 East 214th St. (14f)

DZIEWCZĄT potrzeba, doświadczenie nie wymagane, do lekkiej pracy przy składaniu. Zgłoszenia: Queensboro Tool & Die Co., 1143 Fourth Ave., Astoria, L. I., blisko Ditmars Ave. stacji. (14f)

DZIEWCZĄT potrzeba, doświadczonych i do nauki, do szycia „bloomers i knickers” dla dziewcząt, stała praca, dobra zapłata, zgłoszenia: S. Wactine, 195 Franklin St., Greenpoint-Brooklyn. (13f)

DZIEWCZĄT
do składania pudełek papierowych potrzeba, nie ma roboty przy maszynach, czysta, jasna i sanitarna fabryka.
KEYS MFG. CO.
410 East 32nd St., 8 piętro. (17f)

DZIEWCZĄT od lat 16 do 18 do pakowania chewing gum. Walter Gum Co., 740 Flushing Ave., Brooklyn. (13f)

DZIEWCZYNY do ogólnej roboty w domu, dobra zapłata i dobry dom. Rothstein, 1771 East 9th St., blisko Kings Highway, Flatbush, Brooklyn, telefon Midwood 2718. (13f)

POTRZEBA dziewczyny do ogólnej domowej roboty. Mała rodzina, zwyczajne gotowanie, dobry dom, w przyjemnej okolicy, spanie na miejscu, referencje wymagane. Telefon Watkins 2087. (13f)

PORTERÓW potrzeba do dziennej i nocnej pracy w dużym gmachu biurowym. Zapłata $22 do $23. Stałe posady. Supt. 14 Wall St. (14f)

Praca dla kobiet
(Help wanted Female)

POTRZEBA
DZIEWCZYN DO FABRYCZNEJ PRACY
nie potrzeba doświadczenia
Dziewczyny z „continuation” szkoły przyjmowane z papierami
New Jersey Crayon Co.
777 River Street
Paterson, N. J.
(19f)

KOBIET
do ogólnej roboty czyszczenia
w hotelach na noc
stała praca dobra płaca
FRANKEL, 353 — 5th Ave.
Wejście przy 34 ulicy (19f)

DZIEWCZYN
do lekkiej czystej pracy,
szybko awans; bardzo dobra płaca.
Zgłoszenia
WAITT & BONDS INC.
25 Wickliffe St., Newark, N. J.
Orange kara lub Market St. bus.
(15f)

DO REPARACJI
doświadczonych przy męskich roboczych krawatach.
BLANCHARD & PRICE
142 Fith Ave., New York City,
lub Bloomfield, N. J.
(15f)

POTRZEBA
Dziewczyn do roboty w departamencie „flats”; doświadczenie niekonieczne; stała praca.
ASSURED HESSLER LAUNDRY CO
28 West Street,
Paterson, N. J.
(19f)

POTRZEBA
operatorek na koszulach,
także do nauki;
dobra płaca, stała praca.
W. B. GRAY & CO.
234 Main Street,
Paterson, N. J.
(13f)

POMOCNICY BIUROWEJ
posiadającej płynny język polski i angielski, piszącej biegle na maszynie, stenografującej po angielsku, poszukuje Amerykańska Izba Handlowa, 953 Third Ave., (Gmach Polskiego Konsulatu Generalnego, róg 57 ulicy) New York City. Zgłoszenia osobiście i natychmiast. Dobre wynagrodzenie. (13f)

KOBIET potrzeba we fabryce wyrobu szczotek; stała praca przez cały rok. Zapłata $12 na początek. Jahn J. Bunck & Co., 47 Fulton St., Brooklyn. (18f)

DZIEWCZĄT POTRZEBA
do szycia na singer maszynach, dobra Zapłata $12 na początek. John J. Bunck telefon. R. Hill, 7391 lub 85th Street & 95th Avenue, Woodhaven. (18f)

DZIEWCZĄT do nauki w naszym oddziele wykończania do pracy w pralni. $13 na początek, prędki awans. Sun Laundry, 715 East 11th Street, blisko Avenue C. (14f)

DZIEWCZYNY do ogólnej roboty domowej; dobra zapłata, familja wyjeżdża na wieś na lato. Zgłoszenia po południu i w niedzielę; Apt. 5A, 740 Riverside Drive. (151st St.) (13f)

KOBIET
do czyszczenia i obsługi przy stołach
i pokojach
Presbyterian Hospital
41 E. 70 St. (15f)

SKŁADACZY, „feeders” shakers, takers off; doświadczonych. Premier Laundry 328 Ave. B. (19f)

KOBIET DO SZOROWANIA PODŁÓG, z doświadczeniem w hotelach; nocna praca; dobra płaca. — Zgłoszenia Hotel Claman, 255 W. 43rd St. (15f)

OPERATOREK PRZY SPODNICZKACH
przy „union special” i „single needle” maszynach;
także doświadczonych „slip makers”.
.... Stała praca, dobra zapłata.
PATRICIA
44 East 32nd Street. (15f)

DZIEWCZYN do naszywania „labels” do koszul, przy power maszynach. F. Jacobson & Sons, 580 Broadway. (15f)

DZIEWCZYN potrzeba do lekkiej „foot press and bench work”.— Stała praca, dobra płaca. Zgłoszenia The Insel Co., Schuyler Ave., foot of Quincy Ave., Arlington, N.J. (15f)

POTRZEBA porządnej dziewczyny lub kobiety do pomocy przy kuchni w „tea room”. Nie ma prania ani prasowania. Może sypiać w miejscu lub we własnym domu. Zgłosić się do Cottage Dinning Room; 11522 Myrtle Ave., Richmond Hill, L. I. (15f)

DZIEWCZYN DO FABRYKI,
28 centów na godzinę
na początek.
PERCY KENT CO.,
33 Pearl St., blisko South Ferry (14f)

DOSWIADCZONYCH DZIEWCZĄT
przy „power press; wszelka robota mała. Także dziewcząt do „acetylene welding”, doświadczone lub chętne do nauki, płaca podczas nauki. Zgłoszenia:
J. W. MURRAY MFG. CO.
North & Newark Aves,
Elizabeth, N. J. (19f)

DZIEWCZĄT do cafeteria, od 8 do 3:30 niema roboty w niedzielę. Austin Nichols & Co., Kent Ave., & North 3-cia ulica, Brooklyn. (15f)

DZIEWCZĄT potrzeba do obwijania mydła, zgłoszena: Lightfoot Schultz 1412 Park Ave., Hoboken, N. J. (15f)

Praca dla Mężczyzn
(Help Wanted Male)

25 więcej rodzin potrzeba
którzy chcą zapewnić sobie dobrą przyszłość; pół akra lub więcej dobrej i równej ziemi, 5 minut piechotą do dużego miasta, 1 blok od publicznej szkoły — blisko wielu dużych fabryk.
$440 za pół akra ziemi
(10 lot miastowych) $50 gotówką, $8 miesięcznie. WŁAŚCICIEL, Room 910, 53 Park Row, New York City.

ROBOTNIKÓW POTRZEBA
H. DONHAUSER
Astoria Ave., naprzeciw St. Michael's Cemetery, Astoria, L. I. (18m)

Praca dla Mężczyzn
(Help wanted Male)

LUDLUM STEEL CO.
Watervliet, N. Y.
potrzebują doświadczonych Rolling Mill hands i Furnace Helpers Grinder operatorów również robotników w oddziale rozpuszczania
Dobra zapłata
Zgłoszenia przy głównej bramie
(13m)

HATTERS
FIRST SIZERS
Potrzeba parę doświadczonych „first sizers” do pracy przy lepszych filcowych kapeluszach.
Stała praca; dobra zapłata.
Zgłoszenia natychmiast:
KNOX HAT COMPANY
601 Grand Avenue, Brooklyn
([illegible]m)

MĘŻCZYZN POTRZEBA
doświadczonych wire drawers; draw alloy i tool steels, w rozmiarze ⅛” i większych. Zgłoszenia:
FRASSE STEEL WORKS, INC.
Hartford, Conn. (17m)

POMOCNIKÓW W GARBARNI
„Millwright, Beam House Men”
potrzeba
dobra zapłata
stała praca.
Zgłaszać się do:
Mr. Furbish, Berkowitz, Goldsmith i Spiegle.
34 NEW YORK AVENUE
Newark, N. J.
(14m)

OPERATORÓW
przy maszynach i pomocników potrzeba; stała robota w dzień i w nocy.
CONCRETE STEEL CO.
17th & Federal Streets
Camden, N. J. (14m)

MULARZY POTRZEBA
robota się tutaj dopiero zaczęła;
$14. dziennie.
St. Marks & New York Ave.
Brooklyn. (14m)

ROBOTNIKÓW POTRZEBA.
Zgłoszenia
do naszej fabryki w Glendale,
DRY HARBOR ROAD & LONG ISLAND RAILROAD TRACK,
Wm. Hughes & Co., Inc. (13m)

MĘŻCZYZN POTRZEBA, stała praca; dobra zapłata; 9 godzin dziennie; zgłoszenia The Heller & Merz Co., 388 Wilson Ave., Newark, N. J. (24m)

„HOG carriers”, silnych mężczyzn potrzeba, stała praca i dobra zapłata. Armour & Company, 324 — 17th St.,— Jersey City, N. J. (17m)

ACCOUNTANT
Polak znajdzie zajęcie w polskiej drukarni. Echo Press, 431 East 14th St., New York City. (11,13m)

CHŁOPCÓW potrzeba, 16 letnich lub starszych do pracy we fabryce wyrobu ołówków. Zgłoszenia Julius Kahn, 422 — 24 St., Guttenberg, N. J. (13m)

3 ROBOTNIKÓW we fabryce polerowania, muszą mówić po angielsku, stała praca dla chętnych robotników, dobra zapłata, zgłoszenia od 8 do 9 rano w poniedziałek. Sanitation & Supply Co., foot of 5th St., Long Island City. (13m)

„CASTER” potrzebny do pracy przy białym metalu, musi być doświadczony. Dutch Art Metal, 295 W. Broadway. (14m)

MULARZY (60) dosyć pracy na sześć miesięcy przy budowie szpitala; zgłosić się z narzędziami gotowi do pracy. 6th St. & 7 Ave., Brooklyn, William Kennedy Construction Co., Thomas McKee Supt. (14m)

POTRZEBA MĘŻCZYZN
do reparowania i czyszczenia automobili.
Zgłoszenia Mr. Uffert
NEW YORK & HARLEM R. R.
96 Street & 2nd Ave. (14m)

MECHANIKÓW AUTOMOBILOWYCH
potrzeba w dużej fabryce;
idealne warunki pracy, znakomita sposobność; Zgłoszenia gotowi do roboty.
STRATTON OVERLAND CO.,
251 Plane St., Newark, N. J. (14m)

CELLULOID ASHERS i POLISHERS,
doświadczonych na novelty goods;
ROSEVILLE NOVELTY WORKS
369 North Fifth Street,
blisko Park Ave., Newark, N. J. (18m)

Robotników potrzeba
Zgłaszać się pn. n.
38 SOUTH STREET,
2-gie piętro, New York City. (18m)

POTRZEBA MĘŻCZYZN
do obchodzenia się z lodem. Zgłoszenia we środę o 7 rano.
ANNHEUSER BUSCH ICE AND COLD STORAGE CO.
164 St. & Brook Avenue. (14m)

ROBOTNIKÓW potrzeba. Zgłoszenia: E. C. Maxwell, 93-103 13th Street, Brooklyn. (15m)

„BOAT builders i joiners” potrzebni. Zgłoszenia: Kretzer Boat & Yacht Works, 218 Street & Harlem River, na stronie Manhattan. (15m)

DO FORTEPIANÓW; gluers i joint work, dobra zapłata, stała praca. Sohmer & Co., Astoria, L. I. (14m)

Praca dla mężczyzn
(Help wanted Male)

MĘŻCZYZN POTRZEBA
Niedawno powiększyliśmy naszą fabrykę i dlatego chcemy powiększyć liczbę pracowników w naszym oddziele prasowania. Dla mężczyzn, którzy chcą się wyuczyć dobrego rzemiosła, możemy dać dobrą zapłatę i stałą pracę przez cały rok w naszej nowoczesnej fabryce.
ELECTRIC PORCELAIN & MFG. CO.
New York & Olden Avenues
Trenton, New Jersey
(24m)

Robotników do restauracji
mężczyzn do mycia naczynia, zbierania naczynia ze stołów, porterów i „steam table men”; dobra zapłata; szansa do awansu. Zgłoszenia codziennie od 10 rano do 5 po południu.
Horn & Hardart Co.
68 TRINITY PLACE
250 West 42nd St., N. Y. C. (17m)

POMOCNIKÓW W PRALNI
od ogólnej roboty,
stała praca przez cały rok.
Tuxedo Park Laundry Co., Inc.,
Tuxedo Park, N. Y.
Telefon Tuxedo 131.
(16m)

50 ROBOTNIKÓW
potrzeba do pracy w Round House w Pittsburgh'u, także 25 robotników w kopalni rudy żelaznej. Zgłoszenia:
318 South Street, New York City
2-gie piętro.
(17m)

POTRZEBA POMOCNIKÓW
do ludwisarni bronzu, dobra zapłata, stała praca.
SHAPIRO & ARONSON
245 Glenmore Avenue, Brooklyn
(13m)

BUFFERS POTRZEBNI
doświadczeni przy aluminium.
BEERS TRADING WORKS
195 A Prospect Ave., Brooklyn (14m)

STOLARZY
potrzeba National Construction Co., — 451 York Ave., Jamaica, L. I. Telefon: Jamaica 3548. (14m)

CHŁOPCÓW
do wyuczenia się rzemiosła przy perłowych guzikach; — $10 na początek, można zarobić $20 w jakich pięciu tygodniach i więcej po tym czasie.
Zgłoszenia na 4 piętro
310 East 22nd St. (13m)

POTRZEBA robotników, Greenpoint Metallic Bed Co., 118 Freeman Street, — Brooklyn. (13m)

TOOL MAKERS
potrzeba parę pierwszorzędnych robotników do pracy przy wyrobach lepszych narzędzi; dobra zapłata i dobre warunki pracy. Zgłoszenia natychmiast
UNITED DIE & TOOL WORKS
10 Johnson Street,
Newark, N. J. (14m)

MĘŻCZYZN
mechaników do ogólnej roboty
również robotników do pracy
przy polerowaniu szkła.
BART REFLECTOR CO.
122 Belmont Ave.,
Bloomfield, N. J.
(18m)

ROBOTNIKÓW POTRZEBA
45c do 50c na godzinę;
stała praca; szansa do awansu dla dobrego robotnika. Zgłoszenia:
374 Nye Ave., Irvington, N. J.
(14m)

ROOFERS
doświadczonych robotników
na asphalt shingles.
Stała praca i bonus.
TILO ROOFING CO.,
42 Puntine St.,
Jamaica, L.I.N.Y.
(14m)

WIELKI FABRYKANT KOSZUL poszukuje Agentów do sprzedaży całkowitego działu koszulowego, bezpośrednio konsumentom. Wyłączne modele. Wielkie wartości. Bezpłatnie wzory. Madison Mills, 503 Broadway, New York

STAKERS PRZY MASZYNACH
i mężczyzn do ogólnej suchej roboty w tannery. Dobra zapłata i stała praca. Hess & Drucker, 68 Amsterdam Street, Newark, N. J. (14m)

POTRZEBA
„FIREMEN, COAL PASSERS, OILERS, WATER TENDERS”
A. B. i zwykłych robotników potrzeba do amerykańskich okrętów idących do San Francisco, Cuba i Południowej Ameryki. Zgłoszenia z bagażem gotowi do odjazdu do Mr. WILLIAM AUSTIN, Pier 7, — North River, pierwsze piętro, Room 3, foot of Rector St., New York. (17m)

ROBOTNIKÓW, silnych mężczyzn potrzeba do ogólnej roboty, również mężczyzn do pracy przy coolers i overhauling, stała robota, dobra zapłata. Armour & Company, 324 — 17th St., Jersey City, N. J. (17m)

KTO CHCE JECHAĆ DO KRAJU
na roboczym okręcie przy lekkiej pracy, niech się zgłosi do:
GREENWICH LABOR AGENCY,
129 Greenwich St., New York

MECHANIKÓW automobilowych; tylko pierwszej klasy robotnicy niech się zgłaszają; dobra zapłata; stała praca. Forsyth Auto Repair, 179 Delancey St. (16m)

STOLARZY potrzeba do pracy przy meblach sklepowych, stała praca. Highgrade Store Fixture Co., 260 Greenpoint Ave., Brooklyn. (14m)

COAL TRIMMERS potrzebni. Zgłoszenia o godzinie 7 rano. Newtown Creek Coal Co., 916 Grand Street, Brooklyn. (15m)

POMOCNIKÓW PIEKARSKICH
Zgłoszenia pomiędzy 5 i 6 wieczorami
GENERAL BAKING CO.,
91st Avenue & 102nd St.,
Richmond Hill (tfn-m)

CHŁOPCÓW potrzeba do lekkiej roboty we fabryce, zgłoszenia: Queensboro Tool & Die Co., 1143 Fourth Ave., Astoria, L. I., blisko Ditmars Ave. stacji. (14m)

ROBOTNIKÓW DO LUDWISARNI
do nauczenia się fachu odlewania;
stała posada.
TUTTLE & BAILEY MFG. CO.
Berry & North 10th Street, Brooklyn
(15m)

Praca dla mężczyzn
(Help wanted Male)

200 MĘŻCZYZN POTRZEBA
DZIENNA I NOCNA PRACA
Cleveland
Automatic operatorów
Internal and
External Grinders
Turret Lathe
operatorów
mężczyzn do nauki przy maszynowych operacjach
dobra płaca i stała praca
Zgłoszenia
STANDARD STEEL AND BEARINGS, INC.
PLAINVILLE, CONN.
(15m)

ROBOTNIKÓW
DO KOPALNI ŻELAZA
$4.50 za 8 godzin,
bonus dodatkowo.
FORT MONTGOMERY IRON CORP.
Fort Montgomery, N. Y.
(15m)

ROBOTNIKÓW
do pracy na szynach kolejowych $4.00 dziennie podczas pogody, lub deszczu; mieszkania.
Bezpłatna kolej.
FREE EMPLOYMENT OFFICE
PENNSYLVANIA R. R.
109 West St., lub 100 W. 134 St.
New York City (10-m)

ROBOTNIKÓW
Stała praca
i dobra zapłata
PARDEE STEEL CORP.
Perth Amboy, N. J.

POTRZEBA ROBOTNIKÓW
Zgłoszenia
HEIDRITTER LUMBER CO.
South Front St.,
Elizabeth, N. J.
(19m)

MĘŻCZYZN POTRZEBA
Czy naprzykrzyło się Wam pracować wewnątrz, chcielibyście otrzymać pracę na zewnątrz przez całe lato. Jeżeli tak, przyjdźcie do nas, gdyż mamy znakomite propozycje dla porządnych mężczyzn.
BAINBRIDGE ELECTRIC CO
76 PARK AVENUE, PATERSON, N. J.
Pytać się o p. Tracey. (13m)

PORTERÓW POTRZEBA
mężczyzn do mycia naczynia i do pracy w kuchni do żydowskiej instytucji. 15c kolej z New Yorku, po bliższe informacje zgłaszać się do:
Hebrew National Orphans Home
407 TUCKAHOE ROAD, YONKERS, N.Y.
Yonkers 2609 (13m)

MĘŻCZYZN OD 21 LAT DO 35
do pracy wieczorami, 8 godzin, 5 dni w tygodniu, można zarobić od $17 do $22 tygodniowo.
WILLIAM DEMUTH & CO.
101 ST., BLISKO JAMAICA AVE.,
Richmond Hill, L. I.
Wziąć Lexington Ave „El” do 102nd St. (13m)

PORTERÓW
potrzeba do pracy w instytucji, zapłata $40 miesięcznie z mieszkaniem i wiktem. Zgłoszenia: Steward, Hebrew Orphan Asylum, 1560 Amsterdam Ave., New York City. (11,14,15,16,17,18,21m)

MILLHAND potrzebny we fabryce wyrobu atramentu do drukowania, musi znać język angielski, Reading Ink Works, 329 East 47th St., (13m)

LUDWISARZY do pracy przy maszynach odlewania bronzu; doświadczonych. — Mergenthaler Linotype Co., 36 Ryerson St., Brooklyn. (15m)

POMOCNIKÓW do pracy przy wyrobie drzewa na commercial auto bodies. — Morrisania Wagon Works, 500 E. 164th Street. (15m)

MĘŻCZYZN stałych robotników do pracy w sheet iron fabryce; 44c na godzinę. Philip Doup & Co., 44th St. & First Ave. Brooklyn. (15m)

MECHANIKÓW automobilowych, doświadczonych, tune-up men, transmission i rear end men; body repair men, i do ogólnej roboty. Standard Motor Car Co., Standard Bldg., Queensboro Plaza, L. I. City. (13m)

LUDWISARZY i ROBOTNIKÓW na press maszynach, oraz jednego Sand Blast man i ogólnych pomocników do ludwisarni potrzeba. A. & F. Brown Co., Elizabethport, N. J., blisko Central Railroad stacji. (16m)

POTRZEBA cieśli na trzcinową lub plecioną robotę. Sekulski Bros., 700 Flushing Ave., Brooklyn. (14m)

POTRZEBA pomocników przy żelaznej robocie i robotników; stała praca. Zgłoszenia natychmiast do Drerer Iron Works, 35 Goerck St., Teefon Dry Dock 1030. (13m)

POTRZEBNI Molders, chippers, flack car penter. Hay Foundry & Iron Works, Plum Point Lane, Newark, N. J. (18m)

POTRZEBA woźnicy doświadczonego na feed truck. S. Schwartz, 81 Avenue D. (14m)

POTRZEBA młodego mężczyzny, który zna się na robocie we fabryce wyrobu kiszek; stała praca; zgłoszenia listownie podając spodziewaną zapłatę, Independent Packing Co., 66 Windsor Street, Hartford, Conn. (14m)

POMOCNIKÓW DO LUDWISARNI
stała praca, zgłoszenia: The Albert Co., 81 Clay St., Newark, N. J. (18m)

POTRZEBA POMOCNIKÓW W KUŹNI również mężczyzn do wykończenia pracy przy commercial body.
BILTWELL BODY CO.
520 Morgan Ave.
Greenpoint, Brooklyn. (17m)

Praca dla mężczyzn
(Help wanted Male)

D. L. & W. R. R. CO.
ROBOTNIKÓW POTRZEBA
Zgłoszenia do:
THOS. JEFFREY
Lackawanna Station
Hoboken, N. J. (13m)

PORTERS
do ogólnego sprzątania w hotelach na noc, stała praca, dobra płaca
FRANKEL, 353—5th Ave.
Wejście przy 34 ulicy (19m)

SHEET METAL ROBOTNIKÓW I POMOCNIKÓW
Stała praca
GEHNRICH OVEN CO.
Skillman Ave. & Honeywell St.
L. I. C. (15m)

MĘŻCZYZN
silnych do ogólnej roboty w fabryce cukierków
Zgłoszenia w Employment Office
HENRY HEIDE, INC.
Spring, Hudson & Vandam St.
(15m)

MOULDERS
„HEAVY” I „SIDE FLOOR MOULDER”
przy ogólnej „jobbing” pracy
Union Shop
TAYLOR & CO.
Morgan & Norman Aves.
GREENPOINT-BROOKLYN
(13m)

PIEKARZY POTRZEBA
stała praca w naszej fabryce w Pittsburgh, Pa., dobra sposobność dla robotników przy piecach, mixter, $46 na początek, 8 godzin dziennie, 6 dniowy tydzień. Zgłoszenia natychmiast
WARD BAKING CO.
802 Pacific St., Brooklyn, lub 143 & Southern Boulevard, Bronx.
(18m)

DWÓCH PORTERÓW
potrzeba, 45c na godzinę.
stała praca:
PERCY KENT CO.,
33 Pearl Street,
blisko South Ferry. (14m)

SALESMEN — POLAKÓW
potrzebujemy, można zarobić duże pieniądze pracując na komisowe. Doświadczenie nie wymagane. Wyuczymy Was. Zgłaszać się listownie lub osobiście:
MISSOURI PAINT & VARNISH CO.,
1265 Broadway,
na 32 Street. (13m)

MULARZY
do Front work. $14 dziennie.
120th St., pomiędzy Broadway i Amsterdam Avenue
Tachers College Library.
(15m)

ROBOTNIKÓW
$22 na początek tygodniowo
Stała praca.
Zgłoszenia natychmiast
WARD BAKING COMPANY
143 St. & Southern Boulevard,
Bronx. (14m)

WOŹNICÓW NA FARMĘ
także do dojenia krów;
15 krów; $75 miesięcznie, 16 krów $80 miesięcznie, i t. d. — dobry wikt.
Atraktywna farma
Zgłoszenia pisemne, osobiste, lub przez telefon.
Room 212, 30 East 42nd St.
Telefon Murry Hill 9937. (19m)

LUDWISARNIA BRONZU
potrzebuje pomocników do ludwisarni.
HUDSON BRASS WORKS
16 Nassau St., Brooklyn.
(15m)

POMOCNIKÓW POTRZEBA
RÓWNIEŻ OPERATORÓW
na planing, grinding & drilling maszynach.
N. Y. SWITCH & CROSSING CO.
15th & Madison Street,
Hoboken, N. J. (13m)

POTRZEBA mężczyzn do pracy przy żelazie. Zgłoszenia Chernin & Mollov,— 485 — 8th Ave., blisko Marcy Brooklyn. (15m)

MAŁŻEŃSTWO potrzebne do ogólnej roboty w Hotelu na wsi, $100 miesięcznie, wikt i mieszkanie. Zgłoszenia od 7 rano do 7:30 wieczorem; w poniedziałek; Heckscher Foundation 1 E. 104, Miss Harrow, Room 106. (13m)

„PULLERS and wringerman” doświadczonych. Zgłoszenia: Independent Wet Wash Laundry Co., — 361 Herzel St., Brooklyn. (14m)

MĘŻCZYZN do pracy w pralni stała praca cały rok; dobra płaca. Zgłoszenia Roselle Wet Wash Laundry Co., Oak St. & 10th Ave., Elizabeth, N. J. (19m)

2 PORTERÓW, płaca 45 centów na godzinę; stała praca: Percy Kent Co., 33 Pearl St., blisko South Ferry. (14m)

Praca dla Mężczyzn
(Help wanted Male)

MĘŻCZYZN DO ŁADOWANIA
do pracy przy „tonnage basis”.
Zgłoszenia:
FREE EMPLOYMENT OFFICE
PENNSYLVANIA R. R.
109 West St.,
lub 100 West 134th St.,
New York City 10-m)

MĘŻCZYZN-PORTERÓW
i mężczyzn do ogólnej roboty w kuchni
Zgłoszenia:
PRESBYTERIAN HOSPITAL
41 East 70th St. (15m)

ROBOTNIKÓW POTRZEBA
Zgłoszenia:
SUPERINTENDENT WOODLAWN CEMETERY
East 233rd St., & Webster Ave. (tfn-m)

ROBOTNIKÓW
stała praca, robota od sztuki
i na dniówkę.
Zgłoszenia:
KELLEY PLASTER & PLASTERBOARD COMPANY
Delawanna Ave., Delawanna, N. J.
blisko Passaic. (19m)

MĘŻCZYZN
którzy pracowali w browarniach lub we fabrykach chemicznych, do roboty mokrej; stała praca.
U. S. GALVANIZING CO.
1 PARK AVENUE,
BROOKLYN (14m)

Automobile na Licytacji
Wszystkie wyroby i modele
Stosownie do stanu kieszeni każdego. Sprzedawane na PUBLICZNEJ LICYTACJI każdego poniedziałku, środy, czwartku i soboty, BROWN'S 3rd Ave., róg 11th St. Automobile zawsze na wystawie.

T. WOJCIECHOWSKI
POGRZEBOWY
BALSAMATOR
USŁUGA WE DNIE I W NOCY.
Pogrzeby urządza od najskromniejszych do najwspanialszych.
CENY NISKIE.
ADRESY:
420 — 22 Linden, N. J.
Telefon: 3469-J Linden.
Drugi ofis:
21 Locust St., Carteret, N. J.
Telefon 364-M Roosevelt
A także:
241 Warren St., Jersey City.
Telefon 60 Montgomery.

NOWY POLSKI
BLACHARSKI ZAKŁAD
Wykonuje różne roboty, reparacje dachów i malowania.
Proszę Szan. Rodaków o poparcie.
J. LEBINSKI
122 Ashberton Ave., Yonkers, N. Y.

PRYWATNA
KLINIKA PŁATNA
Prowadzona przez
DR. N. SCHWARTZ
na choroby nerek, pęcherza, żołądka, płuc, serca, reumatyzmu, skóry, krwi, a także na choroby nerwowe, astmę i „diabetes”
Instrumenty do elektrycznych i medycznych traktowań — kompletne.
GODZINY:
Codziennie od 9 rano do 8 wieczór.
W niedzielę od 9 do 2.
Dr. N, SCHWARTZ
124 E. 81 ST. — NEW YORK
Każdy pacjent otrzyma osobistą uwagę
Porada darmo. Ceny umiarkowane.

KANARKI DO SPRZEDANIA
Otrzymaliśmy w tym miesiącu wielką partję kanarków i różnych ptaków z Europy,— mamy więc na składzie nadzwyczajny wybór. Najlepsze śpiewające ptaki — to „Tryling Roles”. Najpiękniejszego śpiewaka z czubem sprzedajemy po $14.00. „Tryling Roles” bez czuba: najlepszy śpiewak, żółty — $11.00, zielony — $10.00. Inny gatunek, z gór Harcu, znany jako gatunek sławnych śpiewaków operowych—do wyboru w kolorach: żółtym i pomarańczowym. Najlepszy uczony śpiewak jednoroczny $12, bystry, zielony—$10.00. Ten rodzaj kanarków można nabyć tylko u nas, śpiewają one do 15 tonów w dzień i wieczorami, pięknym dzwonkowym, fletowym lub skrzypcowym, głębokiem tonem. Gwarantujemy dwutygodniową próbę. Jeżeli nie będzie śpiewał, lub zmarnuje się w drodze, damy w zamian innego. Niema więc żadnego ryzyka. Mamy pozatem Szczygły z Europy po $5.00; Czyżyki po $4.00; Ziemby po $4.00. Papugi: małe po $5.00 duże po $25.00. Kardynał czerwony, dobry śpiewak—$8.00. Kanarki wysyłamy po całej Ameryce, Kanadzie i Meksyku. Polecamy również książkę z pięknemi obrazkami: „Jak żywić i mnożyć kanarki, ażeby były zdrowe i pięknie śpiewały”— 150 stronic—50c. Należność za książkę wysłać można w liście lub przez money order. — Przyślijcie 2c, a wyślemy Wam bliższe informacje. — K. S. RODAK, 432 Main Street, Webster, Mass.

Rewolwer Wysokiego Gatunku!

TYLKO
$5.68
Nasz sławny Rewolwer „A. D. C.” jest bezwzględnie gwarantowany i wykonany z najlepszej stali, o matowem (niebieskiem) lub niklowem wykończeniu, z ośmiokątnym bębenkiem i ładną obłożoną w gumę rączką. Można go dostać w 2-ch kalibrach: „32”-sześciostrzałowy i „38”-pięciostrzałowy. Strzela długiemi lub krótkiemi ładunkami Smith & Wesson. Jest to normalnie bardzo kosztowny rewolwer, jednakże nasza specjalna cena wynosi TYLKO $5.68.
Nie posyłajcie pieniędzy zgóry. Wytnijcie tylko to ogłoszenie i wyślijcie je wraz z 40 centami na przesyłkę. Podajcie, jaki chcecie kaliber i wykończenie. $5.68 zapłacicie przy otrzymaniu rewolweru.
Nie zwlekajcie. Zamówcie dzisiaj, bo nasz zapas jest ograniczony.
THE WESTERN COMPANY
2186 W. Chicago Ave., Dept. 170
Chicago, Ill.

REAL ESTATE SECTION

„DOM WŁASNY NIECHAJ BĘDZIE CELEM STARAŃ WASZYCH"

Realności do Sprzedania
(Real Estate for Sale)

NIE KUPUJCIE ŻADNEJ POSIADŁOŚCI

dopóki nie zwiedzicie Plainfield. N. J. Plainfield jest idealnem miastem pod każdym względem. Wiedzą o tem Amerykanie, to też tysiące ich osiedla się tu każdego roku.

Winniście to samym sobie, swojemu zdrowiu, Waszym dzieciom, ażeby miały swobodę biegania. — Abyście Wy po pracy mogli odetchnąć świeżem, czystem powietrzem, a nie cuchnącem wielkomiejskiem.

Setki Polaków już tu mieszka, a na tysiące jeszcze jest miejsce.

We wszelkich sprawach realnościowych zgłoście się do mnie, a otrzymacie obsługę uczciwą polską.

Stanisław Krawczyk

152 PARK AVE. Room 4.
PLAINFIELD, N. J.

Biuro otwarte wieczorami od 6-ej do 9-tej

Realności do Sprzedania
(Real Estate for Sale)

ZMUSZONA jestem sprzedać farmę z powodu złego zdrowia męża. — Farma blisko miasta, rasowe bydło, wszelkie farmerskie narzędzia, dochód z mleka przeszło $200 miesięcznie; również dochód z budowniczego lasu i kur. Zgłaszać się do właścicielki Mrs. Stella Drzewiecka. R. F. D. 1, Box 93, Colchester, Conn. (13e)

MAŁE FARMY

UPRAWIAJCIE SWE WŁASNE WARZYWA I HODUJCIE KURY

20.000 stóp kw. $450

$50 zadatku — 8 mies. do spłaty.

W ładnej dzielnicy New Jersey, blisko szkoły, sklepów i kościołów, mnóstwo pracy dla wszystkich. Pojedźcie tam z nami któregokolwiek dnia w tygodniu lub w niedzielę.

Metuchen Realty Co.,
206 Broadway, Room 311
New York.

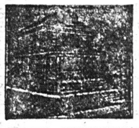

MAŁE FARMY $399

Bezpłatne informacje i wolny tykiet kolejowy dla męża i żony udzielamy, aby obejrzeć nasze

NOWE, PIĘKNE DOMY I MAŁE FARMY

5 mil z Nowego Yorku, przy wielkim fabrycznem mieście.

Potrzeba tylko $50 na początek, aby posiadać własny dom i farmę. Każdy, kto zgłosi się z rodziną gotowy do wyjazdu od 10 do 3 godziny, codziennie, otrzyma 5000 kw. stóp ziemi na farmę za $399, na wypłat po $5 miesięcznie i 4 pokojowy dom też na małe spłaty, po $10 miesięcznie, dopóki wpłaci. — Piszcie kiedy macie zamiar wyjechać, aby skorzystać z oferty kupna tak tanio ofiarowanej realności.

HOMES COMPANY, 206 Broadway, Room 244, New York.

T·F·ARCHER AUCTIONEER

Kupcie ziemię pod dom

O 15 minut drogi od STACJI PENNSYLVANIA, W NEW YORK CITY

na bezwzględnie ostatecznej

LICYTACJI

82 WARTOŚCIOWYCH LOT

25x100 każda

ZNANYCH JAKO

WINFIELD HEIGHTS

10 minut od Long Island City Court House

QUEEN'S COUNTY NEW YORK CITY

Sobota, 19-go Maja 1923 r.

o godzinie 2ej po południu na własnych gruntach

ŁATWE WARUNKI DOGODNE POŁOŻENIE

PO PLANY I BLIŻSZE SZCZEGÓŁY NALEŻY ADRESOWAĆ:

W. H. SELDIN
355 FULTON STREET, JAMAICA, New York City
Telefon: Jamaica 0545
LUB
T. F. ARCHER, AUCTIONEER
40-42 New York Avenue, JAMAICA, New York City
TELEFON: JAMAICA 0660

SPRZEDAŻ BEZ WZGLĘDU NA POGODĘ POD NAMIOTEM

Telefon: South 4188.

KAROL MARYANSKI

NOTARJUSZ

660—3cia Avenue, Brooklyn, N. Y.

AGENCJA REALNOŚCI

Sprzedaje i kupuje domy, wypożycza pieniądze na pierwszą i drugą hipotekę, ubezpiecza od ognia i innych wypadków

KANCELARJA NOTARJALNA

Wyrabiam wszelkie dokumenty Krajowe Polskie z potwierdzeniem Konsularnem.

SPRZEDAŻ SZYFKART DO POLSKI I Z POLSKI WPROST PRZEZ GDAŃSK

Kto chce kupić — Kto chce sprzedać DOM lub INTERES
niech się zgłosi do
POLSKIEGO BIURA REALNOŚCIOWEGO W GREENPOINT

W. WOLAŃSKI

Telefon: Greenpoint 6022.
111 DUPONT STREET, BROOKLYN, N. Y.

KANCELARJA NOTARJALNA załatwia wszelkie sprawy starokrajowe z legalizacją konsularną.
WYSYŁKA PIENIĘDZY do Polski w dolarach i markach.
SPRZEDAŻ SZYFKART na wszystkie linje po cenach kompanijcznych
SPROWADZAMY RODZINY Z KRAJU.
Wszelkie informacje udzielamy chętnie Rodakom DARMO.

Chcecie kupić lub sprzedać Realność?

JEŻELI TAK — naówczas zasięgnijcie porady w dawno istniejącem biurze

H. KORN

BIURO REALNOŚCIOWE I ASEKURACYJNE

1007 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y.

Mamy największy wybór pierwszorzędnych realności w Greenpoint i okolicy o przystępnej cenie.

Adwokat urzędujący w naszem biurze udzieli Wam na miejscu wszelkiej porady w sprawach finansowych.

ISTNIEJE OD ROKU 1905. — TEL.: GREENPOINT 3285

Realności do Sprzedania
(Real Estate for Sale)

DOMY POZA MIASTEM

NA SPRZEDAŻ: Jedno familijny drewniany, 6 pokoi, lota 30x100; cena $4,000, w Hempstead, L. I.
Trzy familijny drewniany dom, 17 pokoi i 3 łazienki; cena $9800, gotówki $2,000, w Bronx.
1 familijny, 6 pokoi 50x100; cena $6500, gotówki $1200, w Yonkers, N. Y.
Dwu familijny, 11 pokoi, 2 łazienki, cena $6500; gotówki $1000, w New Brunswick, N. J.
Dwu familijny, drewniany 10 pokoi 2 łazienki lota 150x150, cena $[illegible].000, gotówki $1,000, w Haworth, New Jersey.

BAY RIDGE

1 famalijny, drewniany, wszystkie ulepszenia, 7 pokoi, cena $12,500, gotówki $2,500.
1 familijny, drewniany, 9 pokoi, elektryka, piec do ogrzewania, lota 40x100; cena $12,5[illegible]; 1 morgage $6,000, gotówka według umowy.
Dwu familijny drewniany, 9 pokoi, elektryka; cena $7700, gotówki $2000, lota 32x100.
Dwu familijny murowany, 11 pokoi, dwie łazienki; cena $11,500, gotówki $3.000; rentu miesięcznie $130.
Trzy familijny murowany, 17 pokoi, 3 łazienki, lota 20x100; cena $11,600, gotówki $3,000; rentu miesięcznie $120.
Trzy familijny murowany, 17 pokoi, 3 łazienki, elektryka; cena $14,800, gotówki $[illegible],500; czynszu miesięcznie $153.
Cztero familijny drewniany, brick filled, [illegible] pokoi i łazienka na każdym piętrze;—cena $8600, gotówki $3,000; czynszu miesięcznie $106.
Sześć familijny murowany, 4 pokoi, łazienki, elektryka; cena $17,500, gotówki $5,000; czynszu miesięcznie $207.

SOUTH BROOKLYN.

Jedno familijny drewniany, 9 pokoi, cena $6000; gotówki $1,000.
Trzy familijny murowany, 17 pokoi, łazienka; cena $11,500; gotówki $3200.
Cztero familijny murowany, 23 pokoi, 4 łazienki; cena $13.500; gotówki $4,000.
6 familijny murowany, 30 pokoi, 6 łazienek; czynszu miesięcznie $190; — cena $17,500; gotówki $4.000.
8 familijny murowany, 40 pokoi, 8 łazienek; cena $19,000; gotówki $5,000.
Dwu familijny i sklep, murowany; cena $10,000; gotówki $3,000.
Dwu familijny drewniany i 2 sklepy, cena $7500; gotówki $1500.
Cztero familijny murowany i dwa sklepy, miejsce na garaż; cena $16,000, czynszu rocznie $2100. Gotówki według umowy.

Po bliższe informacje proszę się zgłaszać do biura:

BRONISŁAW TOMASZEWSKI
634 Fourth Ave., Brooklyn.
Telefon South 0407.

Godziny biurowe od 9 rano do 9 wieczór, w niedzielę od 9 rano do 2 popołudniu. (15e)

BROOKLYN

na Cooper Street, 7 pokojowy drewniany dom, elektryka, bez łazienek za tylko $4,000. Przyjdźcie obejrzeć. Ellsworth, 1338 Bushwick Ave., Brooklyn. (13e)

242, 244 EAST 27th Street, dwa cztero piątrowe domy i sklepy; czynsze $3516. Cena $32.000; Zgłoszenia P. A. Geis, — 509 Willis Ave., Bronx. (13e)

DWU FAMILIJNY drewniany dom, 12 pokoi, centralne ogrzewanie, elektryczne oświetlenie, 25x118, blisko 149 subway stacji, cena $12.500. Zgłoszenia P. A. Geis, 509 Willis Ave., Bronx. (13e)

KUPCIE KAWAŁ ziemi na Wasz dom, $150 i wyżej w Kenilworth, blisko Elizabeth, N. J., 16 mil od New Yorku, na Jersey Central kolei. Dużo Polaków tam osiedlonych! — Zgłoszenia: OSWALD NITSCHKE, Boulevard, Kenilworth, N. J. (13e)

NA SPRZEDAŻ: 6 familijny drewniany dom na biznesowej ulicy, 4 pokojowe apartamenta, elektryka; cena $11.000; gotówki $3,000. H. E. Sprigade, — 87 Norman Ave., Brooklyn. (13e)

$1950 GOTÓWKI kupi semi-detached, dobry jedno familijny dom, 7 pokoi, elektryka, parowe ogrzewanie, parquet floors, wszystkie nowoczesne ulepszenia; garaż, wolny od podatków; cena $10,000. W. A. Johnson, 7501 — 5th Ave., Brooklyn. (tfn-e)

POTRZEBA 100 RODZIN

myślących o domu z dwoma do dziesięciu akrami najlepszej ziemi ogrodowej — (tramwaj do Plainfield, New Brunswick i Newark przejeżdża obok posiadłości) w Bound Brook, N. J.; duże fabryki, w których każdy członek rodziny może otrzymać zajęcie, oddalone o 15 minut. Polski kościół i polska szkoła w Mound Brook, N. J. Trzeba wpłacić 100 dolarów lub więcej. Wybór domów o 4, 5, 6 pokojach. — Przyjdźcie lub piszcie.

L. J. KIERZNICKI
126 Liberty St., Dep.t J. N. Y. C.

płacić rent! Przestańcie

Bądźcie właścicielem domu

Biuro Realnościowe

LINKE I BRACHOCKI

Wspaniała Lista Realności na sprzedaż

Biuro Notarjalne

JEDYNE POLSKIE BIURO

Asekuracyjne w Greenpoint, z pełną poręką.

Asekuracje ogniowe, samochodów, szkła wystawowego, mebli, i t. d.

Wysyłka pieniędzy

1070 Manhattan Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel. Greenpoint 8068.

Realności do Sprzedania
(Real Estate for Sale)

GAWLINSKI & CO.

polecają następujące tanie domy w New Yorku i Brooklynie

2 fam. drewniany w eleganckiej sekcji. Cena $5,800. Gotówki wedle umowy.
2 fam. drewniany i sztor w ruchliwej sekcji. Cena $6,000, gotówki $2,000.
3 fam. murowany 17 pokoi, 3 łazienki. Cena $9,500, gotówki $2,000.
3 fam. murowany świeżo odnowiony. Cena $7,500, gotówki $1,500.
3 fam. drewniany, dobrze utrzymany. Cena $6,000, gotówki $1,500.
4 fam. murowany, 6 pokoi i wanny, dla rodziny parowe ogrzewanie wszelkie ulepszenia. Rent $2,880. Cena $15,000, gotówki $3,500.
4 fam. drewniany, 5 pokoi i wanny dla rodziny, ulepszenia. Cena $9,000, gotówki $2,000.
4 fam. i podwójny sztor murowany na avenue. Cena $13,000, gotówki wedle umowy.
5 fam. murowany, 5 pokoi i wanny dla rodziny i piekarnia. Cena $15,000, gotówki $4,000.
6 fam. murowany, 4 pokoje i wanny dla rodziny. Rent 1692. Cena $13,000, gotówki 4,000.
6 fam. drewniany, 2 sztory w byznesowej sekcji. Cena $15,500, gotówki wedle umowy.
6 fam. drewniany, 5 pokoi dla rodziny, dobrze utrzymany. Cena $8,600, gotówki $2,000.
6 fam. drewniany „bay windows" na avenue, obszerne pokoje. Cena $11,000, gotówki wedle umowy.
8 fam. murowany, 5 pokoi i wanny dla rodziny. Rent $2,104. Cena $18,000, gotowki $4,000.
10 fam. i 2 sztory, murowany w dobrej sekcji. Rent $2,556. Cena $16,000, gotówki $3,500.
12 fam. i 2 sztory murowany, niedaleko parku. Rent $3,780. Cena $22,500, gotówki $4,500.
20 fam. murowany w bardzo dobrym stanie. Rent $2,900. Cena $20,000, gotówki $5,000.
20 fam. i sztor. Rent przeszło $3,000. Cena $23,500, wpłaty $5,000.

Oprócz powyżej wymienionych, mamy wiele innych propozycyj na bardzo łatwych warunkach i z małą wpłatą gotówki. — Zgłaszać się do:

GAWLINSKI & CO.
POLSKIE BIURO REALNOŚCIOWE
Biuro w New Yorku:
426 EAST 16 STREET
Biuro w Greenpoint:
11 DIAMOND STREET

LINKE & BRACHOCKI

Polecają tanie domy na sprzedaż

w Brooklynie, N. Y.

6 familijny drewniany, ulepszenia rentu roczne $1428, cena $10,000, — wpłaty $3500.

6 familijny dom na rogu ze sklepem, apartamenta po 4 pokoi, cena $12,250, wpłaty $4,000, rentu rocznie $1740.

6 familijny murowany dom przy Noble ulicy, 27 pokoi, cena $12,000, wpłaty $4500, rentu rocznie $1480.

2 familijny drewniany dom, wszelkie ulepszenia, przy Java ulicy, 18 pokoi, cena $10,000.

LINKE & BRACHOCKI
1070 Manhattan Avenue,
przy Eagle ulicy,
BROOKLYN, N. Y.
(13e)

REALNOŚCI W BAYRIDGE

Dwu familijne drewniane domy, loty po 30x138 stóp, po 9 pokoi, elektryka, parowe ogrzewanie, miejsce na garaż, w dobrym stanie i ładnej okolicy. Domy odosobnione. — Cena pojedyńczego domu $9,850, gotówki $2,500. Dwa bloki od subwaju. Muszą być natychmiast sprzedane

W. A. JOHNSON
7501 FIFTH AVE., BROOKLYN, N. Y.
(13e)

NIEZWYKŁA TANIOŚĆ

20 akrów dobrej ziemi, 5 pokojowy dom $1,000. 2 akry, 6 pokojowy dom na ulicy, gdzie przejeżdża tramwaj, blisko South Amboy $2,000. Łatwe warunki **Idealne miejsce do hodowli drobiu.** 1 mila do stacji. 2, 3, 5, 10 akrów, $25 gotówka. Reszta na łatwe spłaty. Zgłaszajcie się natychmiast. „Sam" The Farm Man, Tanner's Corner, South River, N. J. — Telefon 248-W. (13e)

8 FAMILIJNY murowany, 5 pokoi i łazienka; czynsz $200 miesięcznie; cena $17,000 w South Brooklynie.
6 familijny drewniany, 5 pokoi i łazienka, blisko Parku, czynsz $134 miesięcznie; cena $13,000.
8 familijny murowany, 5 pokoi i łazienka, czynsz $199 miesięcznie; cena $18,000.
3 familijny drewniany, 17 pokoi i łazienka, blisko parku cena $11,000 w Greenpoint. C. URBAN, 35 Diamond St. Greenpoint, Brooklyn. (13e)

ALFALFA DAIRY FARM, 145 akrów, barzo dobra woda, 25 dobrych dojnych krów, konie, drób, maszynerja, miesięczny dochód za mleko $400; z powodu starości i nieodpowiedniej służby muszę sprzedać. Warta $22,000, weźmiemy pod uwagę pół tej sumy; $4,000 gotówki. — Inne taniości. SAMMIS & ROGERS — Somerville, N. J. (13e)

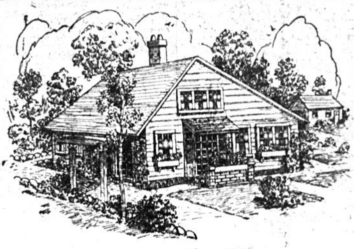

FARMA OGRODOWA

$200 zadatku i łatwe spłaty miesięczne uczynią Was właścicielami farmy ogrodowej i domu w Farmingdale, Long Island. Farmingdale posiada szkoły, kościoły, 18 fabryk, gdzie możecie dostać pracę. Napiszcie lub wstąpcie do **The Lenox Land & Improvement Co., Room 1003, 110 West 34 ulica, New York City.** Biuro otwarte w niedziele od 11 do 1-ej.

Realności do Sprzedania
(Real Estate for Sale)

Wspaniałe domy po cenach niebywale niskich:

3 fam. murowany 17 pokoi, 3 łazienki, 1 piętro wolne do zajęcia, cena $11,800, gotówki $3,200.
8 fam. murowany po 4 wielkie pokoje, cena $15,000, gotówki $3,000.
3 fam. murowany, 14 pokoi, cena $9,300, gotówki $2,000.
1 fam. drewniany 6 pokoi, cena $3,000; gotówki $1,000.
6 fam. murowany po 4 pokoje i łazienki, cena $12,250, gotówki $2,000.

Zgłoszenia:

ELIAS ORZECHOWSKI
572 FOURTH AVE., PRZY 16 ULICY, BROOKLYN, N. Y.
(13e)

DWU PIĄTROWY DOM, na parterze sklep i 3 pokoje u góry 6 pokoi, łazienki, centralne ogrzewanie, elektryka, w Brooklynie. Bardzo tanio. Zgłoszenia M. R. c-o Nowy Świat. (13e)

PIERWSZORZĘDNIE urządzony salun i restauracja w dzielnicy polskiej w Nowym Yorku, interes może być kupiony sam lub też z domem. Również mamy na sprzedaż dużo innych domów w New Yorku i okolicy po stosunkowo przystępnych cenach, jakoteż farmy niedaleko miast. Także mamy interesy wszelkiego rodzaju w Nowym Yorku. Po informacje zgłaszać się do: MANHATTAN REAL ESTATE CO., 432 East 9th St., New York City. (18e)

FARMY NA WYMIANĘ

na domy w Jersey, New Yorku lub tejże okolicy; 32, 44, 50, 54, 83, 84, 100 i 118 akrowe farmy, kompletne. Również na sprzedaż bardzo tanio 38 akrowa farma, blisko miasta, bardzo dobra ziemia, strumyk i woda ze źródła, 4 akrów lasu, reszta uprawiona ziemia, 5 pokojowy dom stodoła, wóz i kurnik, wszystkie budynki potrzebują trochę reparacji; cena tylko $1650. Farmy w różnych rozmiarach po umiarkowanych cenach. Zgłoście się do mnie: I. KERSTNER, Flemington, N. J. (13e)

Z POWODU starości sprzedaję piękną farmę, już zasianą, 120 akrów, 80 akrów ornego pola, reszta pastwisko i budulcowy las, duży owocowy sad, rzeczka i 4 akrowe jezioro niedaleko domu, dużo ryb, nowy dom 12 pokoi, 6 innych budynków, wszystkie zabudowania w bardzo dobrym stanie, 15 krów, byk, 2 konie, 200 kur, gęsi, kaczki, maszynerja, wozy, uprząż, 2 mile do dużego miasta, cena $7500, gotówki $2,000. P. OWDY— 194 Avenue A, blisko 12 ulicy, New York City. (17e)

DOBRA 100 akrowa farma na sprzedaż 20 akrów sadu, dobry dom, stodoła i inne zabudowania, wszystkie budynki w dobrym stanie. Cena $12,000. Po bliższe informacje zgłaszać się listownie do B. Block, 166 Green Street, Hudson, N. Y. (14e)

ZNAKOMITA SPOSOBNOŚĆ! Dwu familijny dom i sklep w bardzo dobrej dzielnicy, niedaleko fabryk, dobre miejsce na interes, okazyjnie do sprzedania. 1009 50th Avenue, College Point, L. I. (13e)

GOTOWE DO ZAMIESZKANIA

Nowe, wygodne domy — w których można mieszkać przez cały rok. 3 pokojowe $1,000; gotówki $250; 4 pokojowe $1,225, $400; 5 pokojowe $1,450, $500, ceny włącznie z całymi lotami, reszta miesięcznie, jak czynsz, wszystkie ulepszenia, blisko miasta. Room 94, 180 Broadway, New York City. (19e)

3 PIĄTROWY murowany dom na 4 familje, sklep odpowiedni na salon lub restaurację, byznesowej sekcji, cena umiarkowana. Hafner, 191 Morgan Ave., Brooklyn. (14e)

FARMY

160 akrów zasianej ziemi, 35 akrów lasu i pastwiska, duży sad, 13 pokojowy dom, 10 innych budynków, elektryka, we wszystkich budynkach, „Ford" automobil, 30 sztuk bydła, 3 konie, 200 kur, dochód za mleko $300 do $350 miesięcznie; wszystkie potrzebne maszynerje, pół mili od dwuch miast. Cena $8,500, gotówki $3,000.

35 akrów, 7 pokojowy dom, 4 innych budynków, sad, 2 krowy, koń, 100 kur, wszystkie maszynerje, mila i pół do miasta, cena $2,200, gotówki $900. P. LOBOR, 274 East 4th St., New York City. (13e)

FARMY: — 170 akrów, dom 10 pokoi, 6 innych budynków, 13 krów dojnych, 5 jałówek, 2 konie, 400 kur, 600 kurcząt, 15 kaczek, maszynerja, niedaleko miasta, szkoła przy farmie, cena $4,400, gotówki $1,500.

Farma 79 akrów, dom 9 pokoi, 4 innych budynków, 4 krowy, 2 konie, 200 kur, 500 kurcząt, maszynerje, mila do miasta, szkoły przy farmie, cena $2,000, gotówki $900. FILANOFSKY, 103½ St. Marks Place, (E. 8th St.), New York City. (14e)

Telefon: 4418 Elizabeth

MICHAEL STROM

Notarjusz Publiczny, — Komisarz do spraw nieruchomości. — Asekuracja ogniowa, domów, urządzeń mieszkalnych itp. — Wyrabiam wszelkich aktów publicznych. — Wysyłka pieniędzy do Polski. Sprzedaż szyfkart. — Sprzedaż realności na dogodnych warunkach.

127 Elizabeth Ave., Elizabeth, N. J.

BACZNOŚĆ! KTO CHCE KUPIĆ FARMĘ

Spędziłem wiele czasu i wyszukałem co żądacie. Wielu z was było oszukanych przez agentów, którzy fałszywie ogłaszali i po straceniu waszego czasu i pieniędzy to zamiast pokazać wam farmę, pokazali góry i kamienie i dlatego wielu z was straciło zaufanie do innych agentów. — Wszystko, co ja ogłaszam, to mogę wam przedstawić, bo widziałem co mam na kontrakcie. Mam wielki wybór farm, jakie 1 i pół godziny z New Yorku, w najlepszej lokacji w New Jersey, blisko fabrycznych miast, szkoły i kościoła. Jeżeli masz zamiar kupić farmę, to przeglądnij niniejszą listę, lub pisz do mojego biura po dalsze informacje.

Farma 70 akrów, blisko szkoły i kościoła, 6 pokojowy dom, inne budynki, 1 krowa, 2 konie, stado kur, gęsi, wielki sad owocowy, 22 akrów grubego lasu, pastwisko, reszta ziemi ornej, cały sad idzie razem z farmą. Wszelkie farmerskie maszynerje. Cena $4,500.00; gotówki $1,100.00.

Piękna 10 akrowa farma, blisko targów, szkoły i kościoła, 7 pokojowy dom, inne budynki, stado kur, gęsi, kaczek, 2 wylęgacze, kilka owocowych drzew, farmerskie maszynerje, sad idzie razem z farmą. Cena $3,200.00; gotówki $1,500.00.

23 akrowa farma, w New Jersey, blisko miasta, szkoły, 9 pokojowy dom, 4 inne budynki, 1 krowa, 2 konie, 4 wylęgacze, przeszło 100 kur, 1 motor, wielki sad owocowy, 10 akrów obsadzone kartoflami, 3 akrów kukurudzy, 4 akrów grubego lasu, 2 akry pastwiska, reszta ziemia do wyrobienia, wszelkie farmerskie maszynerje. Cena $8,000.00; gotówki $3,000.00

80 akrowa farma, w najlepszej lokacji w New Jersey, 1 i pół godziny z New Yorku, 8 pokojowy dom, 4 krowy, 3 konie, 8 świń, stado kur, gęsi, wiele owocowych drzew, 1 tonowy „Republic" truck — farmerskie maszynerje, cały sad już w ziemi idzie razem z farmą. Cena $7,500.00; gotówki $3,000.00.

Po dalsze informacje zgłosić się do:

M. STROM
Sędzia Pokoju
127 Elizabeth Ave., Elizabeth, N. J.
Telefon: 4418. (13e)

STARY człowiek musi sprzedać farmę, 302 akrów, 165 akrów ornego pola, reszta pastwisko i budulcowy las, rzeka i jezioro niedaleko domu, duży sad, dom 12 pokoi z wodą i ulepszeniami w dobrym stanie, duża stodoła dla krów, stajnia dla koni, kurniki, lodownia i inne zabudowania, 30 sztuk bydła, 3 konie świnie, gęsi, 200 kur, wszystkie potrzebne maszynerje, na dużej farmie, wozy, uprząż, mila do dużego miasta, cena $12.500, gotówki $3,500, reszta na łatwe spłaty.

FARMA 70 akrów, dom 7 pokoi i sześć innych budynków, 2 krowy, koń, 100 kur, wozy i maszynerja, sad, rzeczka, niedaleko miasta, cena $2200, gotówki $700. M. PISARKO, 429 East 5th St., — New York City. (17e)

Realności do Sprzedania
(Real Estate for Sale)

ATRAKTYWNE REALNOŚCI W BAY RIDGE

$1000 kupi 2 familijny dom, 11 pokoi, 2 łazienki; cena $6.500.

6 familijny murowany dom, 4 pokojowe apartamenta i wanna, wszystkie ulepszenia; cena $27,500, gotówki $8,000. Dochód $4500 rocznie.

3 familijny murowany, 5 pokojowe apartamenta i wanny; cena $12,500, gotówki $3,000. Dochodu $135 miesięcznie.

SUNSET REALTY CO.
JAN PRISNER, Prez.
6751—5th Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel.: Shore Road 4128.

DOJAZD: — B. R. T. Express do 59 ulicy, następnie 4 Ave. Local do stacji Bay Ridge. (13e)

FARMA 101 akrów w polskiej kolonji w New Jersey, godzina i 50 minut z New Yorku, 75 akrów ornego pola, reszta las i pastwisko, 5 akrów sadu, 13 krów, 2 jałówki, 1 byk, 1 ciele, 8 konie, świnie, kury, kaczki, dom 7 pokoi, z werandą i piwnicą dachówką kryty, nowa stajnia na 32 krów, 7 innych budynków, rozmaita maszynerja i wozy, 3 polaków graniczy z farmą, 3 i pół mili do miasta,—sklepów, High School, 2 stacji kolejowych. Przychód za mleko rocznie $2000; cena $6,500; gotówki $2,500. Zgłosić się do: V. MAZURKIEWICZ, 326 Bergen St. Brooklyn, N. Y. (pomiędzy 3 i 4 Ave., 1 schody na lewo). (14e)

FARMA 142 akrów z czego 45 akrów lasu wartości $3,000, ziemia urodzajna i bez kamienia, budynki jak nowe, dom na 10 pokoi, dwu-piętrowy z werandą, wodą i centralnem ogrzewaniem, stajnia murowana kryta blachą i dużo innych budynków, nowa maszyna do rznięcia drzewa i inne maszynerje, jakoteż meble, wielki sad, 12 krów, bujak, 2 konie i dużo drobiu, w polskiej kolonji. ¼ mili do miasta i kolei, na stanowej drodze, szkoła i kościół przy farmie, dochód za mleko $150 miesięcznie, cena za wszystko $6,900, gotówki $2,500, spłaty do 30 lat. Mam farmy od $2,000 do 20,000 koło Freehold, N. J. PAUL KUTYNSKI, 263 Ave. B, pomiędzy 15 a 16 ulicą, 3 piętro, New York. (16e)

Interesy do sprzedania
(Business Opportunities)

BUCZERNIA i grosernia tanio do sprzedania, 555 Grove Street, Jersey City, N. J. (15s)

CANDY store do sprzedania na Eckford ulicy, zgłoszenia do Lunch room, 203 Norman Ave., Brooklyn. (14s)

CANDY store do sprzedania z powodu słabego zdrowia; 82 Franklin Street; Brooklyn. (14s)

CANDY store do sprzedania, 124 Franklin St., Brooklyn. (15s)

CANDY store i salun do sprzedania, w bardzo dobrej okolicy. Zgłoszenia 521 Third Avenue, Brooklyn. (13s)

CANDY, cigar i stationery sklep na sprzedaż, dobry dochód, naprzeciw polskiego Kościoła i dwuch szkół, zgłoszenia: 458 Manmouth Street, Jersey City. (16s)

CANDY store do sprzedania, bardzo tanio, zgłoszenia wieczorem, 448 West 19th St., New York City. (13s)

CANDY store do sprzedania z powodu wyjazdu do kraju. 370 Henderson St., Jersey City, N. J. (13s)

CANDY store do sprzedania, 3 pokoje do zamieszkania, 71 North 7th Street, Brooklyn. (18s)

CANDY store z 3 pokojami do sprzedania z powodu wyjazdu do kraju, interes dobrze wyrobiony, w polskiej dzielnicy, nowoczesne urządzenie, cena umiarkowana, zgłoszenia: 150 Freeman St., Brooklyn. (19s)

Candy, cigars i stationery sklep na sprzedaż; — 119 Berry St., Brooklyn, N. Y. (19s)

CLEANING & Dyeing store do sprzedania w dobrej miejscowości; interes dobrze wyrobiony. 1404 Nostrand Avenue, Brooklyn, N. Y., pomiędzy Linden Ave. i Martense St. (19s)

CAKE Bakery, Ice cream parlor i Lunch room z powodu wyjazdu do kraju, bardzo tanio do sprzedania, dobra propozycja dla prędkiego kupca. 54 Belmont Ave., Newark, N. J. (14s)

DELIKATESEN i grosernia do sprzedania z powodu innego interesu, blisko fabryk, interes dobrze wyrobiony, 161 Morgan Street, Jersey City, N. J. (13s)

DRY GOODS sklep w polskiej dzielnicy, bardzo dobry interes, do sprzedania, dla dobrego kupca, znakomita sposobność. Zgłoszenia: W. W. c-o Nowy Świat (14s)

DOSKONALE wyrobiony zakład rzeźnicki wyrobu wędlin, do sprzedania z powodu innego interesu, w czysto polskiej dzielnicy, wędzarnia, cementowa lodownia, koła parowe na 300 galonów wody, lease na 2 lata. Prawdziwa kopalnia złota dla fachowca lub spólników. Informacje: Nowy Świat, 586 Manhattan Ave., Brooklyn. (15s)

GROSERNIA i candy store w polskiej dzielnicy, dobry interes, 2 pokoje do zamieszkania, cena umiarkowana. 525 Grove Street, Jersey City. (15s)

GROSERNIA i candy store do sprzedania, 606 Manhattan Ave., Brooklyn. (15s)

GROSERNIA, delikatesen i candy store do sprzedania, 212 Franklin Sreet, — Brooklyn. (14s)

GROSERNIA, delikatesen i candy store do sprzedania, bardzo tanio, z powodu innego interesu, zgłoszenia 65 East 21st St. Bayonne, N. J. (19s)

GROSERNIA do sprzedania bardzo tanio z powodu wyjazdu; rent $45, lease na 3 lata. Zgłoszenia S. S. c-o Nowy Świat (14s)

GROSERNIA i candy store do sprzedania, 2 pokoje do zamieszkania. Cena $500. 356 Newark Street, Hoboken, N. J. (14s)

GROSERNIA w polsko ruskiej dzielnicy, dobrze wyrobiony interes do sprzedania z powodu innego interesu, zgłoszenia: M. Przytuła, 87 Grand Street, Brooklyn. (16s)

GROSERNIA i delikatesen razem z domem lub osobno do sprzedania, z powodu innego interesu. Interes dobrze wyrobiony, niema książek, bardzo tanio. 1629 Norman Street, Ridgewood, L. I. (18s)

GROSERNIA i confectionery sklep na sprzedaż, istniejący 20 lat, blisko polskiej szkoły, 6 pokoi do zamieszkania.— Właściciel wycofuje się z interesu. Cena $750. M. McDonald, 313 Jersey Street. Harrison, N. J. (13s)

GROSERNIA, ustalony dobrze opłacający się interes; 3 jasne pokoje do zamieszkania; czynsz $45, lease; ładne urządzenie, sprzedam za tylko $850. Wart dwa razy tyle. 846 First Ave., blisko 47 Street. (15s)

GROSERNIA, delikatesen i candy store z powodu innego interesu tanio do sprzedania; 3 pokoje do zamieszkania.— Zgłoszenia F. R. c-o Nowy Świat. (16s)

HARMONJA shromatyczna na sprzedaż, 90 basów, 49 klawiszy, strój warszawski, ślicznie odrobiona z białej celulojdy, bogato ubrana imitacjami dyjamentów i kolorowymi kwiatami. Gra dobrze. Adres: S. Kołakowski, 41 Fairview Ave., Newark, N. J. (13s)

REKORDY Polskie, marki Columbia — tańce, pieśni po 39c tylko. — 175 East 125 St., blisko 3-iej Ave. (12s)

Interesy do Sprzedania
(Business Opportunities)

KOMPLETNE urządzenie z 3 pokoi do sprzedania z powodu wyjazdu do kraju, można zamieszkać. Zgłoszenia od 6 do 9 wieczorem. 423 East 12th St., 3-cie piętro, front. (18s)

MEBLE z 4 pokoi tanio do sprzedania, można zamieszkać na miejscu; dobry dojazd do New Yorku i Brooklyna za 5 centów, 2 bloki do 2 subwajów. Pacific St. & Atlantic Ave., pomiędzy 3 i 4-tą Ave., 326 Bergen St., Brooklyn. (1 piętro)

MEBLE z 4 pokoi do sprzedania, bardzo tanio, można zamieszkać, rent $16 miesięcznie, zgłosić się: 31 Diamond St.,— Brooklyn, A. Sokołowski. (17s)

MEBLE z 3 pokoi do sprzedania, można zamieszkać, zgłoszenia: 541 East 11th St., 2 piętro tył, N. Y. C. (13s)

PIEKARNIA na sprzedaż $500 tygodniowo. Cena $2,200. 211 Nassau Ave., Greenpoint Brooklyn. (1[illegible]s)

SALON do sprzedania z powodu innego interesu, w polskiej dzielnicy; zgłoszenia: 810 Jersey Ave., Jersey City. (14s)

RESTAURACJA i lunchroom do sprzedania, we fabrycznej dzielnicy. 522 First Avenue, New York City. (10,12,14s)

SALUN do sprzedania z powodu choroby. Zgłoszenia na pierwszem piętrze. 151 Morgen Street, Jersey City, N. J. (13s)

SIODLARSKIE wyroby i przyrządy na sprzedaż. 112 Wood Avenue pomiędzy Linden Ave. & Morris Ave., Linden, — N. J. (17s)

SZEWSKI warsztat istniejący od 10-ciu lat w tem samem miejscu, do sprzedania z powodu wyjazdu na farmę. Maszyny elektryczne. 112 Prospect Ave., Bayonne, N. J. (13s)

STATIONERY, cigar, candy i novelty sklep, bardzo dobry interes, czynsz za sklep z pokojami $62.50. Zgłoszenia do Elias Orzechowski, 572 Fourth Avenue, Brooklyn. (13s)

SALUN do sprzedania z powodu wyjazdu. Zgłoszenia: 236½ — 5th St., Jersey City, N. J. (25s)

Pokoje do Wynajęcia
(Rooms to let)

PRZYJMĘ na mieszkanie dwuch mężczyzn lub też rodzinę bezdzietną. Zgłoszenia od 7 do 9 wieczorem; 128 East 3d St., 2 piętro front, drzwi No. 8. (14r)

2 POKOJE do wynajęcia dla bezdzietnej familji. Zgłoszenia Nowy Świat, 586 Manhattan Ave., Brooklyn. (13r)

POSZUKUJĘ dwoje panien na mieszkanie, zgłoszenia od 4 do 7 wieczorem, 130 East 8th St., New York City, drzwi No. 2, 1sze piętro, front. (13r)

POKÓJ do wynajęcia dla dwuch panów ze wszelkiemi ulepszeniami i telefon. 159 Keap St., Brooklyn. (13r)

UMEBLOWANY pokój: frontowy pokój sypialny dla inteligentnego Polaka, w okolicy 123rd St. & Seventh Ave. Telefonować: Morningside 6211 po 5 wieczorem. (14r)

POKÓJ dla kawalera, przy rodzinie. 320 W. 18th St., Apt. 29. (13r)

SKLEP do wynajęcia na rogu 20 ulicy i 3rd Ave., w South Brooklynie, nadający się na grosernię z buczernią lub na jakibądź inny interes, w polskiej dzielnicy, 3 duże okna wystawowe, rent umiarkowany. Zgłoszenia: Józef Kowal, 421 — 89 ulica, New York City. (14r)

NA WAKACJE

Pokoje umeblowane na farmie w ślicznej okolicy, dobry wikt, las w pobliżu, ciepła woda i wanna w domu; tanio. Walter Wolczek, Melrose Farm, Otisville, N. Y., lub S. Adaszkiewicz, 206 East 6 ulica. Room 13, New York City. (13r)

POKOJE do wynajęcia na lato na farmie w okolicy New Jersey. Przyjmę również dzieci na wychowanie od lat zech. Zgłoszenia do A. Fedoń, R. F. D. No. 2, Jamesburg, N. J. (14r)

2—3 POKOI do wynajęcia dla bezdzietnej familji. Zgłoszenia: 345 Third Avenue, E. Blechar. (13r)

POKOJE na lato $25 do $40. Kąpiel, rybołóstwo, łódki. Wszystkie owoce i mleczne produkta na miejscu. Po bliższe informacje zgłosić się do A. Mazurewich, Box 67, Oakdale, Conn. (15r)

UMEBLOWANE 2 pokoje do wynajęcia dla dwuch mężczyzn lub bezdzietnego małżeństwa. Zgłoszenia 127 East 7th St. P. F. Gibaś. (13r)

WDOWA pragnie zaciągnąć pożyczkę kilkuset dolarów za dobrym procentem. K. B. c-o Nowy Świat. (15l)

POKÓJ do wynajęcia przy polskiej rodzinie dla jednego mężczyzny, z osobnym wejściem. 537 East 5th St., Apt. 15.

Poszukiwania
(Information Wanted)

KAWALER, Polak poszukuje mieszkania przy polskiej rodzinie. Zgłoszenia tylko listownie. Jan Przybyło, 434 East 9th St., New York City. (13l)

KUPIĘ Bondy Polskie. Zgłoszenia i podanie ceny listownie. J. W. L. c-o Nowy Świat. (13l)

TOW. ŚPIEWU „Dzwon Zygmunta" poszukuje zdolnego dyrygenta. Zgłoszenia listownie, pn. 188 Grand St., Brooklyn. (13l)

BACZNOŚĆ! Ja, niżej podpisany, zawiadamiam niniejszem wszystkie osoby, korporacje i firmy handlowe, że żona moja, Józefa H. Galewska, opuściła mnie i mój dom w dniu 2-go maja, 1923 i ostrzegam, że nie będę odpowiedzialny za żadne długi lub zobowiązania, jakieby zaciągnęła, jako moja żona, lub w innym charakterze. Datowano dnia 9 maja, 1923. — Podpisano: Stanisław Galewski, 146 — 15 Lincoln Ave., Jamaica, L. I. (13l)

KAWALER lat 28, z braku znajomości chciałby się zapoznać z panną lub wdową od lat 24 do 30 z małem kapitałem. Mam trochę gotówki i dobrą robotę. Proszę się zgłosić do W. Zając, 195 Allen Street, New York City. (13l)

KAWALER przystojny, mechanik z braku znajomości pragnie zapoznać się z panną w wieku 18 do 28 lat. Tylko panny, które prawdziwe mają życzenie wyjść za mąż. Fotografje i listy proszę nadsyłać do T. Marshall, 134 E. 16th Street, New York City. (13l)

KAWALER lat 30, chciałby zapoznać się z panną lub wdową w celu matrymonjalnym. Zgłaszać się do J. M. c-o Nowy Świat. (14l)

KAWALER, Polak, lat 34, mieszka w stanie Connecticut, poszukuje panienki postępowej w celu nawiązania korespondencji. Adres: A. W. c-o Nowy Świat.

KAWALER uczciwy, lat 30, z braku znajomości, chciałby zapoznać się z panną lub wdową w celu matrymonjalnym. Listy z fotografją nadsyłać do P. Komorowski, 607 East 15th St., New York City. (13l)

POSZUKUJĘ EMILJI KOSTEK, w bardzo ważnej sprawie. Adresować J. B. c-o Nowy Świat. (14l)

POSZUKUJĘ dwuch panien na mieszkanie lub matkę z 1 dzieckiem nie młodsem niż 4 lat. Mogę się opiekować dzieckiem, jeżeli matka idzie do pracy. — Z wiktem lub bez. Zgłoszenia M. Deaton, 354 Springfield Ave., Newark, N. J.

NIEZWYKŁY wynalazek, prostej konstrukcji, aeroplan najnowszego wynalazku. Aeroplan jest bez gazoliny i bez gazolinowego motoru, posiada 3 skrzydła proste i automatyczne, bez szumu jaki robią obecne aeroplany, funkcjonuje cicho, może lądować na wodzie, torach kolejowych lub na polu; robi od 20 do 200 mil angielskich na godzinę; motor można prędko zatrzymać przy przystanku.— Aeroplan ten niezawodnie miał będzie wielkie powodzenie. Po dalsze informacje proszę się zgłosić do M. Tworski, P. O. Port Alice, B. C. Canada. (12l)

IN 2 SECTIONS
Section 2

SUNDAY
MAY 13-TH
1923

Nowy Swiat
THE POLISH MORNING WORLD

NIEDZIELA
13-GO MAJA
1923

W 2 DZIAŁACH
Dział 2

Wiosenny Karnawał

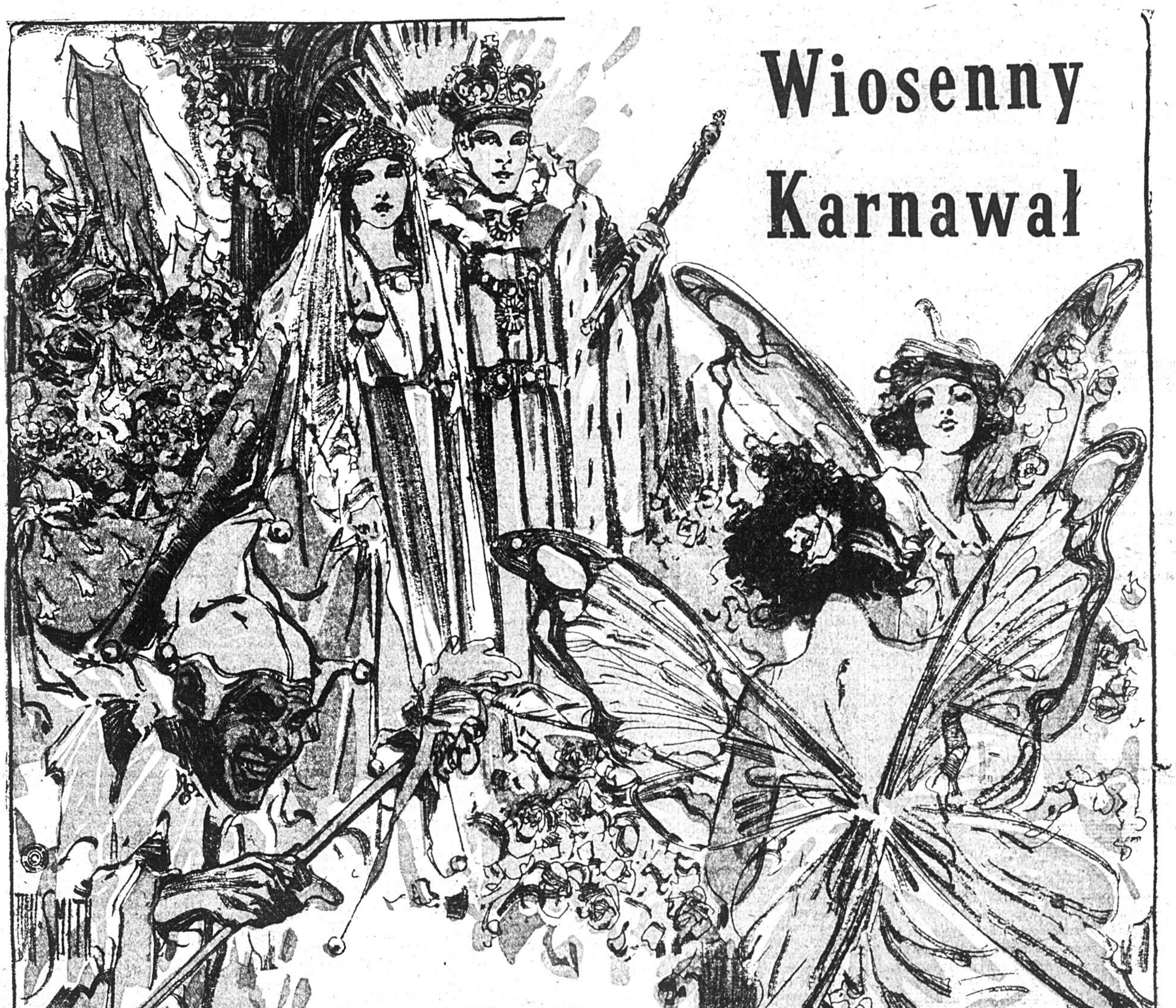

Wszyscy witają królowę i króla Wiosny - i radują się wracającem życiem wiecznie młodego słońca.

Frank Troutman i panna Gladys Stappy otrzymali tytuły królowej i króla Wiosny.

A później wiosna!

W stanie Georgia odbywa się doroczny karnawał wiosenny.

Reprezentacje ze wszystkich stron biorą udział.

Wybierają króla i królowę, — (nie prezydenta!), błaznów i tancerzy.— Otoczeni świtą w wspaniałych kostjumach i korowodem panien z kwiatami brzoskwiń, — panują nad szczęśliwym tłumem, który w blasku królewskiej korony widzi przepych i królestwo wiosny.

Radosne święto!

Karnawał wiosenny!

Powrót człowieka na łono przyrody!

Margaret Mosle w szacie „koronacyjnej" jako królowa wiosny w Galveston, Texas.

Rycina przedstawia część pochodu w którym udział brało pięćset panien, które z gałązkami kwitnącej brzoskwini kroczyły za królewską parą podczas karnawału w Fort Valley w stanie Georgia.

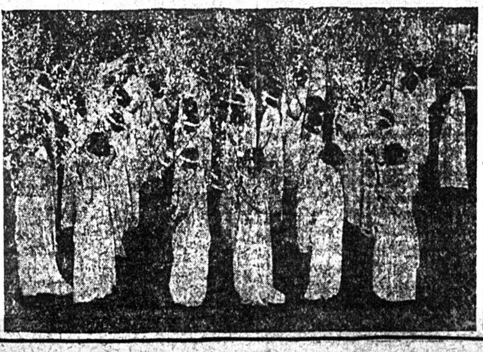

CZŁOWIEK był kiedyś częścią przyrody. Żył jak żyły zwierzęta na łonie przyrody. Zależny był od warunków klimatycznych. Prymitywny umysł ludzki wyobrażał sobie, iż każda pora roku jest dziełem innego boga. — Mieli więc bogów wiosny, lata, jesieni i zimy. Kłaniali się tedy bogom, gdy zmieniały się pory roku. Nawet Rzymianie mieli boginię Ceres, boginię urodzajów. Święto obchodzono w ten sposób, że wybierano królowę, która na tronie przyjmowała dary i przypatrywała się tańcom młodych dziewcząt.

Zwyczaje te przeniosły się do innych narodów, później przyjmowały charakter lokalny. Każda wieś w inny sposób dożynki i t. d. święciła. Ale i tu nadejście wiosny jest głośne.

Czerwone, zmęczone buzie — jabłuszka dzieciaków, błyszczące oczy, hałaśliwe powroty do domu z wolnej przestrzeni w rozpiętych zimowych paltkach; — burzliwe, to molestujące głosiki o zrzucenie zupełne zimowej odzieży, a mroźno - chłodne jeszcze wieczory i ranki. — A nad wszystkiem uczucie czegoś, co idzie, co się zbliża gdzieś zatajone za płotem, przyjść musi nieodzownie.

Tęsknota szalona, nieukojna, rozemdlewająca ciało i ducha — to przedwiośnie!

DZIAŁ KOBIECY

PRZEPISY KUCHARSKIE

Sałata z Łososia.

Puszkę łososia (Salmon) otworzyć i sos zlać. Widelcem pokruszyć; drobno pokrajać i sporo ogórka kiszonego lub marynowanego. — Zmieszać wyrazem z łososiem. Zrobić majonez prawdziwy z jajek lub też sos majonezowy, gotowany, zmieszać; a można też tylko zaprawić octem ocukrzonym. Jest to prosta potrawa sama w sobie.

* * *

Śledź z cebulą

Groch żółty ugotować, odcedzić, dodać spory kawałek masła, soli i rosołu tyle, aby był dosyć rzadki. Przetrzeć go przez sito i przesmażyć w słoninie lub smalcu z cebulą. Odjąć potem śledziom główki i ogonki, wyprawić je i nadział plasterkami cebuli, posmarować jajkiem, posypać mąką i tartą bułką, usmażyć i przystroić niemi groch.

* * *

Placek ze serem

Wziąć świeży ser albo twarożek dobrze wyciśnięty uwiercić w donicy na masę, wbić po jednemu 6 żółtek na jeden ser, wsypać szklankę cukru; łyżkę masła, łyżkę drożdży, wanilii dla zapachu lub w miejsce tejże wlać szafranu, rozmoczonego w mleku, w końcu dodać pianę z ubitych białek. Na głębokiej wysmarowanej masłem blasze położyć warstwę ciasta od bab, rozciągniętego jak można najcieniej, na to dać grubą warstwę sera, z ciasta porobić cienkie długie wałeczki, ułożyć w kratę na serze, posmarować jajkiem, posypać cukrem z drobnemi rodzenkami i jak podrośnie w stawić w piec z babami, bo placek ten dobrego ognia potrzebuje. Drożdże w ser wlane chronią go od zakalcu.

ZAKAZ FLIRTU

Oczywiście w Ameryce — Klub „Antiflirciarek”; jego reguły..

W demokratycznych Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej coraz to trudniej żyć przychodzi. Nieomal każda funkcja życiowa posiada tam swe prawa, ograniczone, ba — nawet zakazy i to w życiu najzupełniej prywatnem. Tak ostatnio w Ameryce został zabroniony flirt, dotychczas wprawdzie tylko przez klub „Antiflirciarek”, — który założyło grono młodych kobiet w Waszyngtonie. Powyższy związek ma swój statut i wiele uciążliwych praw, które członkinie muszą surowo przestrzegać.

Podajemy poniżej czytelnikowi niektóre przepisy klubu „Antiflirciarek”.

Nie flirtuj; kto chętnie flirtuje, będzie tego później żałować. Nie zgadzaj się nigdy na zaproponowaną ci przez mężczyznę przejażdżkę samochodem,— gdyż żaden z nich nie czyni tej propozycji dla oszczędzenia ci zmęczenia pieszego spaceru. — Nie wychodź z mężczyzną, którego nie znasz, ponieważ może być żonatym i mogłabyś się narazić na to, iż żona jego powyrywałaby ci wszystkie włosy.

Nie bądź kokietką; filuterny uśmiech twych warg łacno może ci wyjść na szkodę; nie śmiej się do nieznajomych mężczyzn, bo ci zawsze chętnie korzystają z tego; zostaw to raczej tym kobietom, o których wiesz, że im na tem zależy. Nie daj się uwieść zewnętrznemu wyglądowi mężczyzny: najczęściej niepozorny, skromny jest więcej wart, niż dandys restauracyjny. Nie pozwalaj, by starsi panowie klepali cię po ramionach i upewniali cię o swych ojcowskich uczuciach do ciebie: ludzie tego rodzaju życzą sobie tylko, żebyś zapomniała, iż są ojcami.— Nię odrzucaj nigdy pomocy mężczyzny, na którego możesz pewnie liczyć, gdyby ci groziło niebezpieczeństwo od innego.

Oto jest zbiór niektórych przepisów czcigodnego klubu „Antyflirciarek” z Waszyngtonu. — Członkinie tego klubu szerzą olbrzymią propagandę w Ameryce i podobno nawet cichaczem dobijają się o miejsce w parlamencie, celem przeprowadzenia ogólnego zakazu... flirtowania.

U nas nie słychać jeszcze o zwolenniczkach zaniechania flirtu.

DLA MĘŻCZYZN

Dla mężów, którzy chcą mieć spokój i szczęście:

1. Nie zapomnij o rocznicy twego ślubu. Jeśli nie w sercu zapisz ją sobie na dnie kapelusza...

2. Pilnuj tylko twego interesu... nie podsłuchuj, gdy twoja żona rozmawia z przyjaciółkami przez telefon i nie urządzaj awantur, gdy, będąc w mieście, zapomni o godzinie obiadowej.

3. Jeśli nie możesz „mówić dobrze” o jej kuzynkach, co jest zresztą nie bardzo bezpieczne), nie mów o nich wcale i nie zapraszaj ich do teatru.

4. Gdy twoja żona zrobi sobie własnoręcznie kapelusz, podziwiaj go, chociaż byłby szkaradny, to ci oszczędzi dużo pieniędzy.

5. Jeżeli przychodzisz późno do domu, nie opowiadaj „dziwnych historyj”, chociażbyś mówił prawdę, bo ona ci nie uwierzy.

6. Gdy ona nie towarzyszy w przechadzce po mieście, nie kupuj żadnego przedmiotu, zgani go zawsze.

7. Naucz się przed ślubem jeść „konserwy puszkowe” — to bardzo ważne; pamiętaj, że twoja żona będzie mieć rozmaite „meetingi” i — teatr blisko.

8. Nie gań obiadu złożonego z potraw ‚których nie lubisz”... pamiętaj, że ona dowie się o tem że czyniłeś to tylko dla tego, ażeby się wymknąć z przyjaciółmi do restauracji.

9. Staraj się zmieniać mieszkanie co kilka miesięcy, (to bardzo ważne); przeprowadzka bowiem sprawia, iż żona zapomni czynić ci rozmaite wymówki. Jeżeli te rady nie dopomogą ci do spokoju i szczęścia w małżeństwie, to wymyśl coś mądrzejszego; zresztą „wszystko” zależy od twojej i twojej żony — inteligencji.

HUMOR

Skutki nauki historji.

Mały Stasio zaczął niedawno uczyć się historji i wbija sobie w pamięć różne daty. Pewnego razu odwiedza ciotka jego rodziców i przy sposobności pyta Stasia:

— Ile masz lat?

— Dziewięć lat kończę niezadługo. A ciocia ile ma lat?

Ciocia trochę zakłopotana: — Nie pamiętam już w którym roku się urodziłam.

— No to może ciocia pamięta przynajmniej w którym wieku?

ANKIETA

Dlaczego wyszłaś za mąż?
Czy jesteś szczęśliwa?
Co najwięcej mąciło wasze pożycie małżeńskie?
O czem kobieta zamężna powinna pamiętać?
Co jest najważniejszą zaletą mężczyzny?
Co spowodowało rozczarowanie?

* * *

Szanowne Czytelniczki prosimy o nadsyłanie odpowiedzi pod adresem: „Nowy Świat” (Dział Kobiecy), 24 Union Square, N. Y. City.

Odpowiedzi będą miarodajną lekcją życia dla tych, którzy doznali zawodu w małżeństwie, będą nauką dla tych, którzy mają zamiar zawrzeć związek małżeński.

Małżeństwo jest najważniejszym problemem życia, podstawą życia. Dzielcie się własnem doświadczeniem z dziesiątkami tysięcy czytelników „Nowego Świata”. — Korzystajcie z doświadczenia.

Życie jest najlepszym nauczycielem i uczy każdego nowych prawd.

Prosimy o krótkie, czytelne i szczere odpowiedzi.

Sekret
Dobrej Kawy
Polega na Domieszaniu do Twojej Kawy
Franck Chicory
(Franka Cykoryi)
tak jak dodajesz soli do swojego pożywienia
Ona poprawia każdą kawę, czyniąc ją bardziej wyśmienitą, dając jej ten zachwycający zapach i smak, zaktórym amatorzy kawy się ubiegają
Pytaj Swojego Grosernika
o Prawdziwą Franka Cykoryę—On ją ma Sprobój ją prosza zauważai samemu czy nie lepsza
Uważaj na Młynek do Kawy
Na każdej Kwadratowey Paczce
TRADE-MARK
HEINR. FRANCK SONS, Inc., FLUSHING, N. Y.

SEVERY LEKARSTWA UTRZYMUJA ZDROWIE W RODZINIE.
Wycienczone, nerwowe kobiety
mogą otrzymać ulgę, przez użycie
SEVERA'S REGULATOR
Wzmocniciel dla kobiet
Pomaga poprawić nieregularności i jest on pomocnik przyrody przy zboczeniu naturalnych funkcyj i przywraca narządy kobiece do zdrowego stanu.
CENA $1.25
Zapytajcie w aptece
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

[illegible] ANA

Queennie Jones Elliott, która za dużo wiedziała o zamordowaniu Ch. Petersa przez miljonera Warda została nieoficjalnie wysłana do Anglji przez przyjaciół Warda

TONĄCA KRÓLEWNA

(Bajka Japońska).

Starożytna japońska baśń nam opowiada
o tonącej w odmęcie fal córce mikada.
By nie popełnić grzechu przeciw etykiecie,
nie mogli ją ratować rycerze ni kmiecie;
bowiem tylko dostojnik, co rządzi i włada,
może bezkarnie ręką tknąć córkę mikada...
A gdy tłum próżno szukał takiego co godny
uratować królewnę, jak wir porwał wodny
i, choć wszyscy na brzegu nieść jej pomoc chcieli,
zginęła nieszczęśliwa, w otchłannej topieli...

Juljan Ejsmond.

Rabindranath Tagore.

KOBIETY

Ileż bogactwa barwy i ruchu, sugestji i złudzenia otacza owo „ja” i „moje” u kobiety! W tem właśnie tkwi jej piękno — jest ona bardziej osobista niż mężczyzna. Kiedy Stwórca stworzył człowieka, był nauczycielem i miał torbę, pełną nakazów i prawideł; ale gdy przystąpił do kobiety, odrzucił swą godność nauczyciela i stał się artystą, pracującym tylko pędzlem i paletą.

* * *

Czyż kobieta może znaleźć swoje prawdziwe szczęście jedynie w świadomości, że ma nad mężczyzną władzę? Jedynem błogosławieństwem kobiety jest to, że może swoją dumę przelać w miłość.

* * *

Są słabi ludzie, którzy żądają od swych kobiet bezwzględnego oddania się, jako swoje prawo i jest to dla nich obojga upokorzeniem.

* * *

Kobieta zna doskonale mężczyznę z jego słabej strony, ale nie potrafi zgłębić jego siły. — Mężczyzna jest dla kobiety tak samo tajemnicą, jak kobieta dla mężczyzny. Gdyby tak nie było, wówczas różnorodność płci byłaby zbytecznem i daremnem trwonieniem sił przyrody.

* * *

Mężczyźni odkryli wszystkie ukryte możliwości kobiet przez to jedynie, iż nieustannie żądali. W tym stopniu, w jakim oddawały się nam, osiągały zawsze swoją prawdziwą wielkość. Ponieważ musiały złożyć wszystkie djamenty swego szczęścia i wszystkie perły swego cierpienia w naszym królewskim skarbcu, znalazły swoje prawdziwe bogactwo. Tak więc dla mężczyzn „brać” oznacza w istocie „dawać”, a dla kobiet „dawać” znaczy w istocie „zyskiwać”.

TOREBKI

Wbrew temu, co nam zapowiadano w zimie — wielkie torebki i worki są znowu modne. Jest to zresztą całkiem uzasadnione: ilość potrzebnych drobiazgów nie zmniejszyła się, zaś w sukniach spacerowych i letnich kostjumach niepodobna robić przepastnych kieszeni, które mogłyby pomieścić papierośnice, lusterko, chusteczkę, flakonik z perfumami i wiele innych przedmiotów pierwszej potrzeby. To też minjaturowe woreczki, zachowamy do tualet wieczorowych i balowych, a na ulicach będziemy na nowo kusiły złodziei kieszonkowych wspaniałemi torebkami, które bardzo łatwo wyrwać z ręki i bardzo łatwo niepostrzeżenie dla właścicielki otworzyć. Ha, trudno, każdy medal ma dwie strony! Trudno, byśmy się wyrzekły worków tylko dlatego, że to ułatwia pewnym kategorjom ludzi zdobycie dóbr doczesnych. Ale wróćmy do torebek.

Zacznijmy od zwykłych, skórzanych. Są one najbardziej odpowiednie do kostjumu „trotteur” i do płaszcza; nie wierzcie jednak warszawskim wystawom sklepowym, że torebka musi być koniecznie czarno lakierowana i koniecznie zapięta na wielki biały guzik, który dość nieudolnie naśladuje kość słoniową; torebka może być czarna, ale może być i żółta i zielona (oczywiście!), że skóry krokodylowej lub miekkiej zamszy. Może być również wytłaczana, malowana w stylu wschodnim, w niesamowite smoki lub fantastyczne ptaki i kwiaty. Taką torebkę bierze się nietylko do skromnego kostjumu, ale i do fantastycznych płaszczy, od których aż skrzy się w Lasku w pogodne wiosenne popołudnie.

Po za skórzanemi — ulubioną torebką jest aksamitna, z lamy, lub gobelinowa, — szczególnie te ostatnie widujemy coraz częściej. Dyskretne w barwach, duże, ale nie potwornie wielkie, mają skromne okucia metalowe lub z szyldkretu. Żadnych guzów, — klamer, wspaniałych chwastów, co najwyżej torebka aksamitna może być zakończona długą i miękką frendzlą, lub wyszyta perełkami(nie należy w tem przesadzać, bo torebki dżetowe zupełnie już wyszły z mody.) — Oryginalność tych cacek polega głównie na kształcie: a więc:— torebki mogą być kwadratowe, podłużne, trójkątne, owalne, okrągłe — a każda jest modna, jeżeli jest gustowna i utrzymana w pewnym stylu.

Przepisy kucharskie

Pieczeń z grochu zamiast mięsa.

2 filiżanki pieczonego gotowanego grochu (beans);
2 jajka;
1 filiżanka tartego chleba;
1 filiżanka mielonych orzechów.

Wymieszać wszystko razem, dodając dla smaku tartej cebuli, selera lub pietruszki i osolić. Uformować ładny bochenek, włożyć na brytwannę i włożyć do pieca, niech się ładnie zrumieni. Ubrać na półmisku zieloną pietruszką lub selerami. Pyszny jest z pomidorowym sosem.

Indyk lub kurczak pieczony w mleku.

Oczyścić ładnie kurę lub indyka,— włożyć całego lub lepiej poćwiartowanego w naczyniu z pokrywą dobrze przypasowaną, posolić i opieprzyć. — Zalać mlekiem, aby pokryło i włożyć pęczek mieszanych ziół na wierzch indyka. Zakryć pokrywą i piec w wolnym piecu od 2 do godzin. Kura lub indyk pięczony w ten sposób mają doskonały smak.

Kaczki nadziewane po francusku.

Usiekać drobno ćwierć funta słoniny niesolonej, wątróbkę kaczą i jedną małą cebulę, wymieszać masę z solą i pieprzem, dodać na koniec noża gałki muszkatelowej i łyżkę tartej bułki — nadziać kaczkę, zaszyć i upiec nie ruszając jej. Oddzielnie zrobić sos następujący: Na maśle pozostałem po upieczeniu kaczki, zasmażyć pół cebuli drobno usiekanej i łyżkę mąki, dodać drobno pokrajaną wątróbkę z kaczki lub kury, zagotować, dodać szczyptę papryki, przetrzeć sos przez sito i podać oddzielnie.

Kurczęta pieczone.

Młode kurczęta oskubać, opalić, nadziać bułką z masłem i pietruszką,— posolić iposypać suto mąką. Na talerzu rozbić na parę kurcząt jedno jajko, umaczać kurczęta, obsypać mąką i posypać bardzo grubo tartą bułką, tak suto, aby kurczęta pod warstwą bułki nigdzie nie było widać. Tak przyrządzone położyć na ruszcie postawionym na brytwannie, położyć na każdym po kawałku masła i wstawić w bardzo gorący piec na minutę. W czasie pieczenia trzeba je ciągle polewać masłem.

Kapusta z owocami.

Kapustę świeżą cienko poszatkować, rozpostrzec na stolnicy, posypać solą i pieprzem, zostawić tak na pół godziny, aby gorycz odeszła. Tymczasem włożyć w rondel drobno posiekaną słoninę obrać owoce jakie są, to jest: kwaskowate jabłka, gruszki, śliwkli włożyć kapustę do słoniny,— przesypać owocami, dusić zwolna pod pokrywą, nie zalewając niczem, dopiero na samem wydaniu dodać parę łyżek rosołu.

Meble
A. STEC
JEDYNY POLSKI
SKŁAD MEBLI
POLECA PO CENACH
30% NIŻSZYCH
JAK GDZIEKOLWIEK INDZIEJ.
WSZELKIEGO RODZAJU MEBLE
JAK:
ŁÓŻKA, STOŁY, KRZESŁA
DYWANY, LUSTRA, MATERACE
SPRĘŻYNY, ORAZ KOMPLENTE
WYPRAWY ŚLUBNE.
135 AVENUE "A"
(pomiędzy 8 a 9 ulicami)
NEW YORK CITY
TEL.: DRY DOCK 5248.

O ILE dziecko Wasze otrzymuje właściwy pokarm, będzie rosło silne i zdrowe. Eagle Mleko jest najwyższym wzorem pokarmu dziecięcego od lat 63 i wychowało tysiące niemowląt na silnych i zdrowych mężczyzn i kobiet.

Jeżeli nie wiecie, jak używać Eagle Mleka, prześlijcie do nas to ogłoszenie, a wyślemy Wam wskazówki karmienia, Książkę o hygienie dzieci i inne cenne informacje — bezpłatnie.

THE BORDEN COMPANY
BORDEN BUILDING NEW YORK

DEPARTAMENT DBAJĄCY O DOBROBYT DZIECI

DLA ZAOPIEKOWANIA SIĘ MATEK I ICH DZIECI ZDROWIE.

W tej rubryce podamy co tydzień bardzo cenne i zajmujące wiadomości dla matek, małych dzieci i przyszłych matek.

Pielęgnowanie i karmienie niemowlęcia jest najważniejszą sprawą dla rodziny i całego narodu. Przekonani więc jesteśmy, że powinniśmy od czasu do czasu kwestję tę podać wolnej i szczerej dyskusji i rozwadze.

ARTYKUŁ XIX.

Ćwiczenia fizyczne dzieci

Dziecko wykonywuje nieświadomie różne ćwiczenia fizyczne przez podnoszenie rąk i nóg, przez otwieranie i zamykanie dłoni i przez rozszerzanie każdego muskułu w swem małem ciele. Nawet płacz dziecka jest pewnego rodzaju ćwiczeniem fizycznem i dlatego mówi się, że dziecko, które nigdy nie płacze, nie jest normalnem.

Od czasu przyjścia na świat dziecko rozwija się nieustannie. Dlatego należy baczyć, aby ubiory jego nie były ciasne, gdyż w przeciwnym razie powstrzymuje się jego rozwój. Również nie należy je przywiązywać za długo do krzesła ani też w łóżeczku, gdyż dla braku ruchu dziecko nie będzie się mogło rozwijać. Paski są dobrym tym środkiem, przy pomocy których dzieci mogą wykonywać różne ruchy, a nabyć je można wszędzie.— Natomiast nie zaleca się używania krzesełek, przy pomocy których uczy się je chodzić, gdyż nie należy zmuszać dzieci do chodzenia. Często dzieci mają krzywe nóżki, które właśnie pochodzą stąd, że zmusza się dzieci do chodzenia przed czasem. Wózek dla dzieci winien być taki, aby był dla niego raczej wygodny aniżeli modny. Wózek winien być o czterech kółkach, winien mieć silny materac i należną ochronę przed silnem światłem i wiatrem. Winien on być dosyć duży i zawierać dość miejsca, aby można szczególnie w czasie, gdy powieje zimno należycie zakryć dziecko. Wielką wartość mają wózki do składania, zwłaszcza, gdy w nich wozi się dziecko na małych przestrzeniach. Natomiast nie należy pozostawiać dziecka w takich wózkach zbyt długo, gdyż siedzą w takim wypadku sztywnie i niewygodnie.

Jak zaznaczyliśmy już kilka razy— matki często nie są w stanie postarać się dla dzieci o odpowiedni pokarm. Dobre, czyste i świeże mleko, zmieszane z pewną ilością najlepszego cukru i pewną ilością wody, zastępuje mleko matki. Najlepsze to mleko i najlepszy cukier znajdują się w BORDEN'S EAGLE BRAND MILK. Matki w Ameryce już przez trzy generacje wychowały na tem mleku swoje dzieci. W tym wypadku należy ściśle trzymać się przepisów BORDEN EAGLE MLEKO. Wychowuje dziś bardzo wiele dzieci, których rodzice zostali wychowani na tem mleku i których dziadkowie i babki również na tem mleku zostali wychowani. Jeśli mleko Borden'a przez trzy generacje stale jest używane i dzisiaj coraz bardziej stało się rozpowszechnione, to w tem musi być jakiś powód. Powód polega na tem, że uczyniło ono zadość wszelkim wymaganiom i bezpieczeństwu dla dzieci przez tak długi czas, że społeczeństwo nabrało zupełnego zaufania do niego. Nie stanowi różnicy, czy Bordensa Mleko Eagle zostanie nabyte tu w Ameryce czy w Kanadzie w jakimkolwiek sklepie, gdyż wszędzie i zawsze jest najlepszym i najbezpieczniejszem mlekiem, służącem do karmienia dzieci w wypadku, jeśli matka własnem mlekiem nie jest w stanie dziecka karmić.

Jeżeli chodzi o to, aby wychować własne dzieci na zdrowych i silnych mężczyzn i kobiet, nic nie jest tak ważne, jak pożywienie w pierwszych początkach życia. Oto powód, dla czego ludzie od długiego już czasu zaprzestali używania prób. Jeśli matka nie jest w stanie samą karmić dziecka, nie należy się martwić, lecz należy natychmiast rozpocząć karmienie dziecka Mlekiem Borden's Eagle Brand. Skorzystajcie z doświadczenia nabytego przez ludzi w ostatnich 3 generacjach.

* * *

Czytajcie starannie te artykuły co tydzień i zachowajcie je na przyszłość.

ROMANS TANCERKI I HRABIEGO

Jessita Brown --- gwiazda nieba wodewilów na Broadway w krótce stanie się --- żoną angielskiego arystokraty hrabiego Southeck kawalera gwardji królewskiej

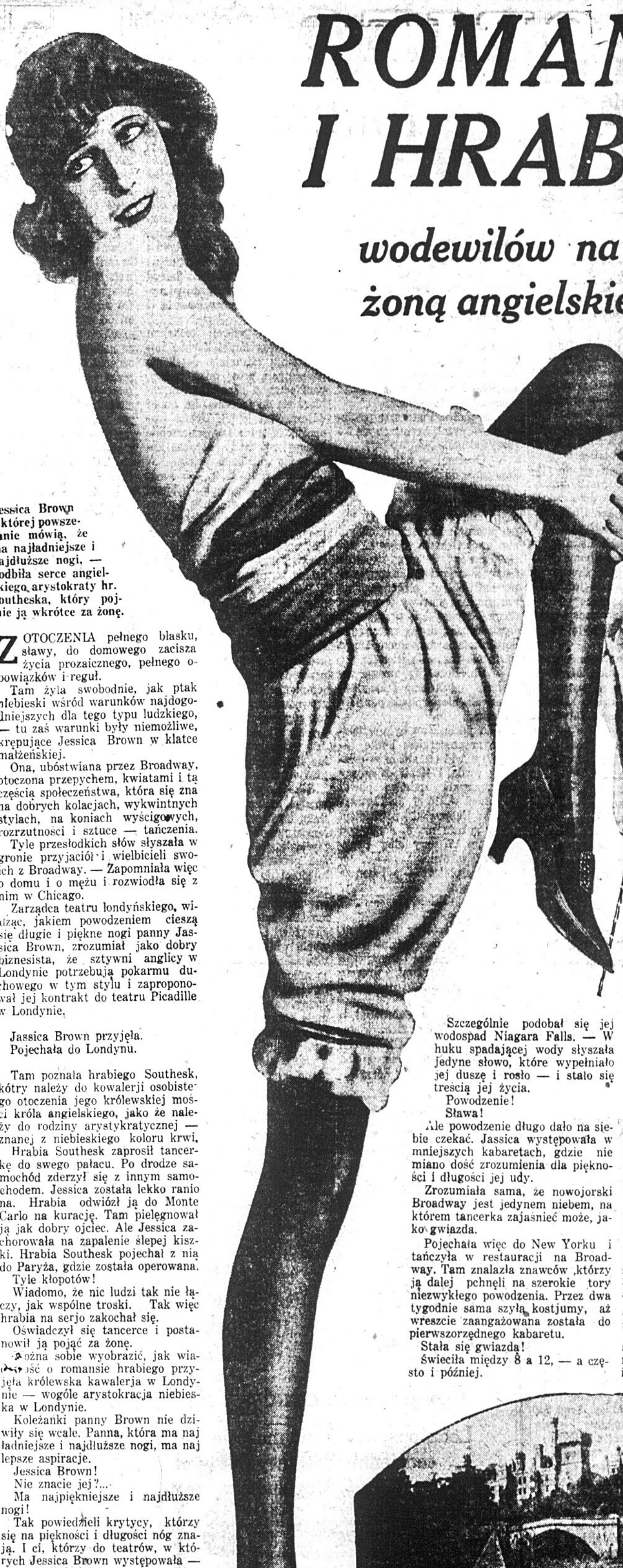

Jessica Brown o której powszechnie mówią, że ma najładniejsze i najdłuższe nogi, — podbiła serce angielskiego arystokraty hr. Southeska, który pojmie ją wkrótce za żonę.

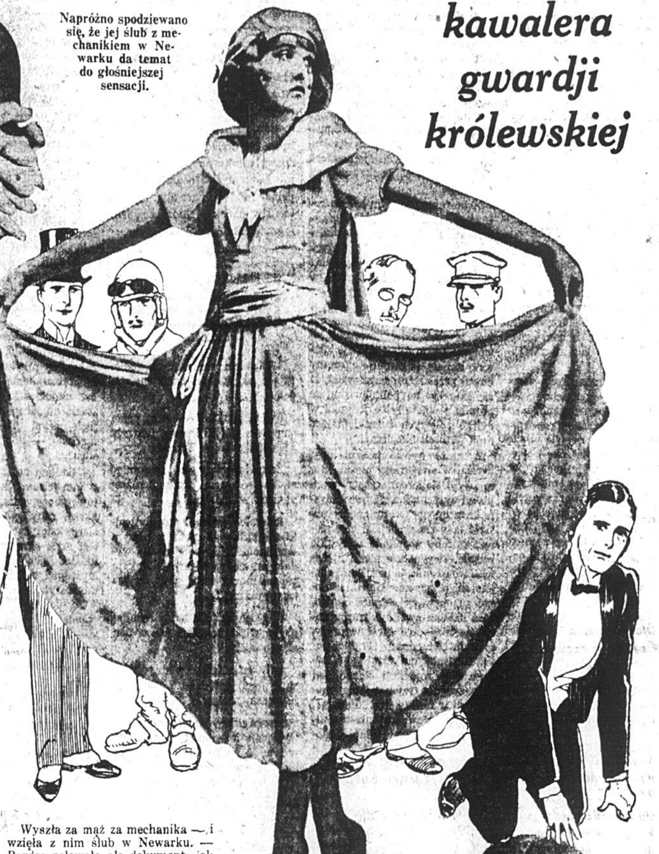

Napróżno spodziewano się, że jej ślub z mechanikiem w Newarku da temat do głośniejszej sensacji.

Z OTOCZENIA pełnego blasku, sławy, do domowego zacisza życia prozaicznego, pełnego obowiązków i reguł.

Tam żyła swobodnie, jak ptak niebieski wśród warunków najdogodniejszych dla tego typu ludzkiego, — tu zaś warunki były niemożliwe, krępujące Jessica Brown w klatce małżeńskiej.

Ona, ubóstwiana przez Broadway, otoczona przepychem, kwiatami i tą częścią społeczeństwa, która się zna na dobrych kolacjach, wykwintnych stylach, na koniach wyścigowych, rozrzutności i sztuce — tańczenia.

Tyle przesłodkich słów słyszała w gronie przyjaciół i wielbicieli swoich z Broadway. — Zapomniała więc o domu i o mężu i rozwiodła się z nim w Chicago.

Zarządca teatru londyńskiego, widząc, jakiem powodzeniem cieszą się długie i piękne nogi panny Jassica Brown, zrozumiał jako dobry biznesista, że sztywni anglicy w Londynie potrzebują pokarmu duchowego w tym stylu i zaproponował jej kontrakt do teatru Picadille w Londynie.

Jassica Brown przyjęła.

Pojechała do Londynu.

Tam poznała hrabiego Southesk, kótry należy do kowalerji osobistego otoczenia jego królewskiej mości króla angielskiego, jako że należy do rodziny arystykratycznej — znanej z niebieskiego koloru krwi.

Hrabia Southesk zaprosił tancerkę do swego pałacu. Po drodze samochód zderzył się z innym samochodem. Jessica została lekko raniona. Hrabia odwiózł ją do Monte Carlo na kurację. Tam pielęgnował ją jak dobry ojciec. Ale Jessica zachorowała na zapalenie ślepej kiszki. Hrabia Southesk pojechał z nią do Paryża, gdzie została operowana.

Tyle kłopotów!

Wiadomo, że nic ludzi tak nie łączy, jak wspólne troski. Tak więc hrabia na serjo zakochał się.

Oświadczył się tancerce i postanowił ją pojąć za żonę.

Można sobie wyobrazić, jak wiadomość o romansie hrabiego przyjęła królewska kawalerja w Londynie — wogóle arystokracja niebieska w Londynie.

Koleżanki panny Brown nie dziwiły się wcale. Panna, która ma najładniejsze i najdłuższe nogi, ma najlepsze aspiracje.

Jessica Brown!

Nie znacie jej?...

Ma najpiękniejsze i najdłuższe nogi!

Tak powiedzieli krytycy, którzy się na piękności i długości nóg znają. I ci, którzy do teatrów, w których Jessica Brown występowała — szli jak do kościoła.

Zresztą — nie wierzę, że nie słyszeliście o Jessica Brown, jeżeli jej nie widzieliście. Wszak o niej pisały gazety — wszystkie gazety bez wyjątku.

Mało oczywiście opowiadano o niej, gdy na świat przyszła w Buffalo, gdzie ujrzała światło dzienne; mniej, gdy dzieckiem była. Ale gdy była podlotkiem, opowiadano sobie w kołach prywatnych, że Jessica ładnie tańczy.

Gdy liczyła 13 lat, została zaangażowana do wędrownej trupy wodewilowej „The Girl Behind the Counter" — była rola dość słaba dla tak pięknej panny.

Jessica Brown postanowiła szukać szczęścia i karjery.

Szczególnie podobał się jej wodospad Niagara Falls. — W huku spadającej wody słyszała jedyne słowo, które wypełniało jej duszę i rosło — i stało się treścią jej życia.

Powodzenie!

Sława!

Ale powodzenie długo dało na siebie czekać. Jassica występowała w mniejszych kabaretach, gdzie nie miano dość zrozumienia dla piękności i długości jej udy.

Zrozumiała sama, że nowojorski Broadway jest jedynem niebem, na którem tancerka zajaśnieć może, jako gwiazda.

Pojechała więc do New Yorku i tańczyła w restauracji na Broadway. Tam znalazła znawców ,którzy ją dalej pchnęli na szerokie tory niezwykłego powodzenia. Przez dwa tygodnie sama szyła kostjumy, aż wreszcie zaangażowana została do pierwszorzędnego kabaretu.

Stała się gwiazdą!

Świeciła między 8 a 12, — a często i później.

Wyszła za mąż za mechanika — i wzięła z nim ślub w Newarku. — Bardzo załowała ale dokument, jak piętno Kanowe prześladował ją całe życie.

Można sobie wyobrazić pożycie małżeńskie tancerki wodewilowej i mechanika. — Opowiadano sobie o tym wypadku szeroko i głośno. — Broadway zareagował i zawrzało jak w ulu. — W mig puszczono w ruch aparat sensacyjny — prasę i aparaty fotograficzne.

Gazety rozpisywały się szeroko.. Poświęcono długie szpalty sensacji.

Jessica Brown i hrabia Southesk, stali się bohaterami. Wydobywano na jaw najdrobniejsze szczegóły jej i jego życia. — Brak było „pieprzu".

„Jessica Brown wyszła za mąż za mechanika w Newarku, dnia tego i tego, numer licecji małżeńskiej ten i ten — świadkowie — urzędnik...." Ukazała się fotografja certyfikatu małżeńskiego,— fotografja męża, listy. Świadkowie zeznawali, że Jassica przed trzema powiedziała... Skandal nad skandale.

Jessica Brown była na okręcie Olympic z narzeczonym. Natychmiast przesłano wiadomość na pokład okrętu.

„Hello.—Gazety podały fotografię certyfikatu małżeńskiego w Newarku. Broadway chce wiedzieć co dalej będzie?"

Odpowiedź dość lakoniczna:

„Hello. — Z pokładu Olympic. Rozwód w Chicago. Sensacja? Figa z makiem — J. Brown".

Na tem zakończyła się publiczna afera tancerki i hrabiego. Na razie wrócili do Anglji, gdzie mają zawrzeć ślub. Hrabia zapewne straci mir i kawalerów królewskich i prawdopodobnie pożałuje tego kroku.

Nieraz już wskazywaliśmy na to, że małżeństwo obecnie jest farsą ze względu na bardzo niski poziom etyczny, na którym wznosi się ogólnie pojęcie życia. Obecnie najlepszą, najbardziej pożądaną jest kobieta, która przez ekscentryczne zachcianki, przez nienormalny tryb życia utrzymuje męża w stanie ciągłego rozdrażnienia, zazdrości, posądzenia i t. d. Typ kobiety, która pojmuje swoje powołanie jako kapłanki ogniska domowego, jako matki i towarzyszki życia znika z powierzchni ziemi i z szeregu typów pożądanych.

Wogóle pożycie małżeńskie, jest wspólną wycieczką do atrakcyjnego kabaretu życia, bez głębszych pobudek, bez poważnego traktowania społecznych zadań.

Najgorszą ze wszystkich trudności i przeszkód są konwencjonalne przynależności jednostek do grup.

Różnica wyznań.

Różnica społecznego stanowiska.

Różnica finansowa, wychowania i t. d.

Hrabia Southesk, potomek rodziny Carnegie w mundurze gwardji królewskiej prawdopdobnie zmuszony będzie zrezygnować z tego stanowiska, z powodu małżeństwa z Jessiką.

Zamek rodziny Southesk „Ethie Castle", w Arbroath Forfarshire, znany arystokracji angieskiej z chlubnej przeszłości.

JEDEN WYPADEK

-:- -:- *A. Świętochowski*

„Cyfra, jako wyraz dziejów, jest znakiem tak niemym, że musi wzrosnąć do olbrzymich rozmiarów, ażeby mogła do nas przemówić. Jeżeli gazety donoszą, że pewnego dnia w Paryżu spełnione zostało jedno somobójstwo, czy ta jedynka albo nawet piątka kogokolwiek zaciekawi, wzruszy? Bynajmniej. Ale gdyby ogłoszono, że pewnego dnia znalazło się w Paryżu 3000 samobójców, wtedy dopiero bylibyśmy zadziwieni, a może nawet rozczuleni. 3000 ludzi nieszczęśliwych — to coś znaczy, to godne westchnienia. Pamiętacie swoje uczucia przy czytaniu wiadomości z pola bitew: zginęło trzech żołnierzy. Aż śmiech bierze! Cóż to za marna bitwa! — Warto ją było staczać i obwieszczać publicznie!

Kto to był ów jeden poległy? Życie uśmiechało się do niego tylko, a on wierzył, że swoje szczęście zawdzięcza w znacznej mierze ojczyźnie, która nad wszystkiemi dziećmi roztoczyła opiekuńcze skrzydła, dała im wielki dobrobyt, wielką kulturę i wielką potęgę. Gdy znalazła się w potrzebie, zażądała pomocy od swych synów, czyż każdy, kochający szczerze, nie powinien oddać jej swoich sił? Matka płacze, kochanka w rozpaczy łamie ręce, ojciec tłumi wzruszenie, ale on bez namysłu spieszy na wojnę i pada. Martwiejącemi ustami szepcze pożegnanie drogim istotom, które okryje żałobą. „gdybyście wiedzieli, jak mi żal życia”...

Tym jednym mógł być jeszcze inny. Ciężkim wysiłkiem wydobył się z ubóstwa na stanowisko dostatku. Dwa jasne promienie rozświeciły mu wreszcie długą ciemność życia! Ma żonę i dziecko, które bezmiernie kocha. Aż nadeszła dla młodych mężczyzn pora spełnienia obowiązku patrjotycznego. Więc zaciągnął się do szeregów i odjechał z wiarą głęboką, że wróci. Bo czyż mógł o tem wątpić, że gra losu nie będzie śmiała zwrócić się przeciw niemu, dopóki są obok niego dwa anioły stróże? Był przekonany, że dwa uczucia jak mocne liny, utrzymają statek jego życia w bezpiecznym porcie, pomimo uderzeń burzy. Jakaś obłąkana kula przeszyła go podczas oblężenia. Przed śmiercią zdążył zaledwie wspomnieć o żonie i dziecku, do których posłał rozpaczliwe westchnienie. Przez krótką chwilę zmierzył całą okropność wojny, a ostatniego drgnienia serca były protestem przeciwko rozlewowi tej krwi, w której się nurzał.

Może tym jednym był jeszcze inny. Gdy okrzyknięto niebezpieczeństwo ojczyzny i powołano pod broń wszystkich zdolnych ją nosić, porzucił rodzinę, dom, gospodarstwo i poszedł odpierać najazd. W prostem swojem istnieniu był szczęśliwym. Do jego światka, w którym uprawiał ziemię i hodował trzody nie docierały wichry orkanów przelatujących przez obszary cywilizacji europejskiej, prawie nic nie wiedział ani o dobrodziejstwach, ani o klęskach postępu; jego zakątek był trochę mroczny, ale spokojny. Gdy usłyszał, że ma utracić niezależność, i musi jej bronić, zapomniał o ciężarze wieku i wyruszył do boju. Padł w drugiem spotkaniu z nieprzyjacielem sam jeden. — Żegnając towarzyszów gasnącym wzrokiem, cierpiał straszule, bo nietylko rozstawał się z życiem, do którego był przywiązany, ale umierał bez pewności, że jego kraj, nie stanie się łupem zdobywcy, że jego najdrożsi nie pójdą w niewolę. „Dlaczego ja ginę?” — pytał pustyni, która mu nic nie odpowiadała — „dlaczego to było nieuniknioną koniecznością? dlaczego rozwój świata stąpa po niewinnych istnieniach ludzkich i gniecie je skrwawionemi nogami?”

A może tym jednym był jeszcze inny. Zaledwie wczoraj marzył z kochanką o bliskim związku, o promiennej przyszłości, o tych wszystkich radosnych niespodziankach, które czekały na nich w jej ukryciu, a dziś skaleczony śmiertelnie, stratowany końmi kona w osamotnieniu i niema komu nawet wypowiedzieć swej przedśmiertnej skargi. Dopóki żył zdawało mu się, że zajmuje ogromny kawał przestrzeni; teraz widzi, że się skurczył na pobojowisku, że po nim zostanie tylko jedynka w cyfrze poległych i zasklepiająca rana w sercu ukochanej.

A może był to jeszcze inny. Słyszał w swej duszy pieśni, które swym ziomkom wyśpiewywał, pieśni wszechmiłości i wszechbraterstwa ludzi. On pragnąłby posiąść taką czarodziejską moc słowa, którąby uspokoiła wszystkie waśnie, wygnała z piersi nienawiść i napełniła je uczuciami rozjemczej przyjaźni. Głosił, że dosyć już krwawej kąpieli wojen, dość dzikich gwałtów, trzeba nareszcie rozpocząć życie w pracy, spokoju i szacunku. Trąbka bojowa kazała mu zamilknąć, zagłuszyć te rojenia i stanąć pod chorągwią; a mściwa kula ugodziła go w czułe serce. Padając, zowołał: człowieku nieszczęśliwy, zacny, mądry, głupi i podły!”

A może był to jeszcze inny, ten jeden. Ale kimkolwiek on był, jego myśli, uczucia i cierpienia były czemś nieskończenie większem, niż ta maleńka cyfra, która zgon jego zaznaczyła. Właściwie niema tak wielkiej liczby, w którejby one zmieścić się mogły. Jeżeli więc sprawiedliwie chcemy ocenić skutki wojen i bitew, musimy do każdej jedynki dopisać tyle zer, ile ich nasza wyobraźnia objąć zdoła. Nie należy mówić, że zabity został jeden żołnierz, ale że zabity został jeden świat, jeden byt, że się spełniła ogromna ofiara krwawa, bezmierne męczeństwo. Ta krótka chwila, przez którą zraniony śmiertelnie żołnierz kona wśród pobojowiska, a na jego piersi siadają drapieżne sępy żalów, które mu rozdzierają serce, zanim ono bić przestanie, ta krótka chwila rodzi coś tak olbrzymiego, że najdrobniejsza cząstka nie da się wtłoczyć w wiadomość: jeden żołnierz został zabity”.

Pamiętajcie o tem, czytając doniesienia z wojny, a wówczas zrozumiecie je lepiej i najmniejszy rezultat bitwy nie wyda się wam małym. I może zgodzicie się ze mną, że wtedy dopiero wejdzie do życia dobra wola, kiedy ludzie nie będą myśleć o szczęściu rodzin, rodów, narodów, społeczeństw państw i ludzkości, lecz o szczęściu jednego człowieka.

K. TETMAJER:

IMPRESJE

Widziałem raz żórawie, odlatujące na wschód wielkiem stadem.

Był to jesienny wieczór, pełen smętnego fjoletu i ciszy, jak zwykle o tej porze w Tatrach.

Żórawie leciały wolno, czerniąc się nad różowemi ostatnim różem słonecznym górami.

Patrzałem za nimi długo, dopóki nie znikły, z coraz większym smutkiem. Nie wiem czemu, wydało mi się, że żórawie obłąkają się na morzu i nie powrócą już nigdy już nigdy...

W głuchym jęku harfy rozbitej niema więcej smutku, jak w tem słowie nigdy.

Ani tatrzański wiatr, bijąc skrzydłami o lód na zamarzłych jeziorach, nie jęczy smutnej...

Skarga drzew podciętych, które wyciągają ku słońcu konary, jest w tem słowie, i spojrzenie oczu ludzi umierających.

I co ma czynić człowiek, od którego wiara w rzecz najdroższą odlatuje, jak te żórawie, o których, nie wiem czemu myślałem, że się obłąkają na morzu i nie powrócą już nigdy?...

WŁ. RAORT:

W PARKU

Wybrałem się do prrku, dzięki pewnej chwili, w której zbrzydy mi stosy zadrukowanej bibuły, kawiarnia, obwieszczenia magistrackie, Lloyd George, P. A. T., plebiscyty, dymisje, gabinety, dyplomaty, recenzenci teatralni i inne zbiórki uliczne; a wróciłem z parku...

Ale nie uprzedzajmy wypadków.

— — — — — — — — — —

U wejścia do parku przywitał mnie duży pies, zdaje się mieszaniec dobermana i wilczycy. Miłe psisko!... Oparł mi łapy o krawatkę, zajrzał przenikliwie w oczy, widocznie po to, aby w chwili całkiem dla mnie niespodziewanej, uchwycić mnie za nogę, którą po chwili puścił i uradowany z „kawału” pobiegł do grupki złozonej z trzech oficerów siedzących nieopodal na ławce.

Oficerowie śmiali się do rozpuku, z czego w gruncie rzeczy bardzo się cieszyłem, gdyż radość naszych oficerów jest i moją radością. Taki już jestem!...

Później, najniespodziewaniej w świecie, wjechał na mnie jakiś młodociany cyklista. Trochę się wywróciłem, zrobiłem jedno bajeczne „salto” i szybko podniosłem się z ziemi, przeprosiwszy— słusznie zresztą poirytowanego cyklistę.

Jestem zwolennikiem wszystkich sportów dla młodzieży i wyznam, że przykre mi było owo nieporozumienie, dzięki któremu ów młodzieniec mógł łatwo się zrazić do jazdy rowerem po alejach parku. Takie rzeczy mnie martwią — no, bo taki już jestem!...

Usiadłem na ławeczce.

Sam jestem. Pod niebo granatowej nocy, gdzie gwiazdy się iskrzą, niby gwoździe srebrne i sierp księżyca bladego błyszczy, leci myśl skrzydlata, szybko jak Polska Agencja Telegraficzna — myśl pod adresem Boga skierowana wyłącznie.

Czy dojdzie?...

Jeden Dymowski wie i Bóg!...

— A możebyśmy sobie coś tak zaśpiewali? — śpiewa na sąsiedniej ławce jakiś przeraźliwy bas.

— I owszem! — odśpiewuje towarzystwo, złożone z kilkunastu mocnych w głosie jegomościów.

I śpiewają:

„A ty stary nie kręć gitary,
plum, plum, plum, plum, plum,
plum plum!
Nie zawracaj kontramary
Plum, plum, plum, plum, plum,
plum, plum!

Ponieważ pieśń ta — bardzo zresztą ładna — powtarzała się w nieskończoność, przeniosłem się o kilka ławek dalej, gdzie usiadłem na kilku skorupach zjedzonych jaj i papierze z resztkami marmelady.

Za mną śpiewa znowu inne towarzystwo na kilka głosów, bardzo sympatyczną piosnkę.

Cóż z tego, kiedy przeszkadza jakiś pan, który siedzi w krzakach i uwziął się naśladować różne zwierzęta! To szczeka, niby najlepszy kundel, to beczy bosko, lub pieje, że niczem chantecler Rostanda.

Sienkiewiczowski śp. Zend na czekaniu grać umiejący i głosy zwierząt znakomicie udający, był kompletnem zerem, wobec tego pana w krzakach.

Obok mnie usiadła jakaś starsza pani z młodą córeczką.

Grupka z jakichś 30-tu żołnierzy z dwoma mandolinami, trzema dziewkami, jedną gitarą i dwoma cywilami przechodzi obok nas.

I ci śpiewają wesołą, acz nie pobożną pieśń:

„Bo się mamy bardzo, bardzo bała” i t. d.

Starsza pani uciekła z córeczką. Nie pojmuję owej pruderji starszych pań!...

Dopiero teraz dostrzegłem w ciemności, jakąś parę na sąsiedniej ławce. Niezem się absolutnie nie krępującą.

— Ta ja ci mówiła, że tak będzi! — mówiła szamocająca się niewiasta.

— Albo ty mnie jeszcze nie wisz? mówi ciężko dyszący jegomość.

Z bocznej alei leci na skrzydłach wietrzyku potężny ryk, niby mordowanych ludzi. Na zakrecie ukazuje się grupa z jakichś 45 żołnierzy z harmonją i elektrycznemi latarkami.

Śpiewają.

KOLACJA Z WISIELCEM

-:- *P. YOLLES*

Po kolacji udaliśmy się do saloniku. Bardzo lubię atmosferę salonu po kolacji, gdy ciało wygodnie umieszczone w miękkim fotelu, nie przeszkadza drzemiącej duszy. Rozsiadłem się w fotelu, zapaliłem papierosa i oddawałem się powolnemu drętwieniu. Dąbrowski krzątał się po pokoju, przysuwał stolik w oczekiwaniu czarnej kawy, zbierał popielniczki i zapałki i wreszcie usiadł obok mnie. Pani domu wnet weszła do salonu z czarną kawą, zajęła miejsce obok męża i po wypiciu kawy westchnęła głęboko.

Dąbrowski ćmił papierosa i uśmiechał się jak gimnazjalista. Był arcyzabawny. Uśmiechał się do swej żony, a ona uśmiechała się do niego, jak gdyby przedemną kryli tajemnicę.

— Czy można Pietruszce powiedzieć — pytał, krztusząc się — (nazywał mnie „pietruszka”).

— Owszem, — odparła, mierząc mnie od stóp do głowy.

— Otóż widzisz Pietrucha, stary przyjacielu, w domu naszym miałeś dziś sardynki, zupę, pieczeń z kartoflami, budyń, ser, owoce, czarną kawę i... wino. Prawda? Sądzisz zapewne żeśmy zwarjowali, i że zapraszamy ludzi obcych, aby zjadali nasze smaczne potrawy w naszym domu. Mylisz się przyjacielu, jeżeli sądzisz, iż my zawsze podobne kolacje miewamy. Pensja na to nie pozwala; więc....

— Oh, Boże! Ty zawsze zaczynasz od Adama i Ewy, — przerwała niecierpliwie pani Dąbrowska.

— A jakże, Ewa była sympatycznym początkiem końca raju. Więc widzisz nie zwarjowaliśmy wcale. Wieczór dzisiejszy był uroczystą rocznicą chwili tragicznej, w której ja, Ignacy, Tomasz Dąbrowski powiesiłem się w pokoju nr. 6, domu pod numerem 17, przy ulicy Krzywej w Krakowie.

— Co zrobiłeś? — pytałem zaciekawiony.

— Po-wie-si-łem się — jak powiedziałem.

Lekki, żartobliwy ton zbladł, a śmiech ugrzązł gdzieś w kąciku salonu. Pani Dąbrowska zadumana myślami, wracała wstecz, a Dąbrowski nagle spoważniał.

Ignacy Tomasz Dąbrowski,— student filozofji, w rzeczywistości poeta filozoficzny, marzyciel i artysta bez poszczególnego charakteru, kochał pannę Zofję Jasińską, porządną, mądrą, piękną łagodną kobietę.

Prawdziwy romans Romea i Julji. Szczególnie Romea, gdyż Julja była zimna, jak ice-cream i zachwycała się tylko chwilowo poezją kochanka. Męczyli się jak wszystkie zakochane pary od Adama i Ewy, aż do dnia dzisiejszego. Łzy, szlochanie, zerwania i powroty, listy miłosne, powroty i pożegnania, były na porządku dziennym. Taki już naturalny bieg świata. Po śniegu i deszczu następuje słota, po słocie słońce, po słońcu deszcze i znowu słota.

Więc... Im więcej kochałem Zochnę, tem mniej Zochna miłość moją rozumiała. Jeżeli się podaje całą pełną misę miłości, pani serca z lekceważeniem zabiera się do jedzenia. Im mniej dajesz, tem lepiej. Byłem nieznośnie głupi i tak śmiertelnie i ślepo zakochany, że poza Zochną nie widziałem świata. A ona... ten typ kobiety bez serca — podlotek — wampir - kobieta, anioł i szatan w jednej osobie, panna Zochna obchodziła się ze mną, jak kot z małą myszą. — Podrzucała w górę, wbijała pazurki, ząbki, słóweczka i spojrzenia i... nudziła się.

Po ostatecznem zerwaniu wróciłem do domu. Myślałem długo o sobie o niej i o przyszłości i postanowiłem umrzeć. — Umrzeć raczej, aniżeli przestać ją kochać. Słyszałem, że śmierć przez powieszenie jest najprzyjemniejszą. Byłem spokojny, — zrównoważony i martwy duchowo, gdy przygotowywałem sznur krzesło i t. d. Zrobiłem porządek w biurku, spaliłem wszystkie listy miłosne, poezje, fotografje i t. d.

Nikt nie potrafi odczuć tych wrażeń, ani opisać szalonego natłoku myśli w chwili, gdy owijałem sznur około szyi. Tysiąc myśli, tysiąc obrazów. Widziałem przeszłość od najpierwszej młodości do ostatniej chwili. I rzecz ciekawa... same przyjemne wspomnienia. Nęciły mnie wspomnienia miłości i rozkoszy, zachwytów i zadowoleń chwilowych, widziałem twarze słodko uśmiechnięte i ją — Zochnę, — ja anioł piękną. Szeptała: „Czy oszalałeś?” — Głos jej był łagodny, słodki, wiedziałem, iż mnie kocha. Cały pokój zapełnił się wizją jednej olbrzymiej twarzy.

„Boisz się tchórzu, bohater aż do... ha,ha, jutro znów szlochać będziesz poetycznie na tematy znikomości życia. Biedny ty skarabeuszu, który serce gubi w obliczu sznurka. Jedna tylko chwilka, a przeniesiesz się w świat nicości, nie będzie tych głupich kociokwików ani ataków melancholji, ani gorzkich pigułek filozoficznych. Tomaszu, dobrodzieju! Powieś się!”

Z uśmiechem na ustach, założyłem „stryczek”, kopnąłem krzesełko i... Tu muszę przerwać. Nie potrafię nawet w przybliżeniu opisać, co się ze mną i we mnie działo. Krew strzeliła mi do głowy — zahuczało w uszach, w mózgu, w płucach, serce nadęło się i rosło w nieskończoność — świadomie konałem przez wieczność. A później... tentego — panie dobrodzieju poczciwa Janowa, stróżka, weszła o pół minuty później. Zniesiono mnie do szpitala. Zochna odtąd, z obawy, ażebym się nie utopił, oświadczyła, iż mnie kocha bezdennie, to znaczy bez dna. W dwa miesiące później stanęliśmy na ceratowym kobiercu małżeńskim; wyjechaliśmy do Ameryki i odtąd co roku, dnia 15-go kwietnia, o godzinie 7:30 zjadamy sardynki, zupę, pieczeń z kartoflami, budyń, ser i owoce i pijemy czarną kawę i wino, i mamy zamiar tak robić do roku 2000, — prawda Zochno?”.

Pani Dąbrowska była poważna, mimo to wyraz jej twarzy był pogodny.

— Nauczyliśmy się kochać życie — szeptała.

— A życiem tem dla mnie jest Zochna...

— O ty...

. . .

Długo jeszcze gwarzyliśmy w saloniku. Dąbrowski był w świetnym humorze i filozował jak najęty. Wykładał oryginalną teorję, że każdy człowiek powinien raz w roku umrzeć i zmartwychwstać, by się nauczyć, jak cenić życie. Już we drzwiach, gdy ściskał moją rękę, żartobliwie powtórzył:

„Miałeś niezwykły honor zjeść sardynki, zupę, pieczeń z kartoflami i tak dalej i dalej z... wisielcem. Oryginał ze stryczka zdjęty. Człowiek, który w ten niezwykły sposób dzięki poczciwej stróżce otwartemi oczyma i duszą jasną i czystą przyjmuje życie. — Zapraszam na przyszły rok... Mam dla ciebie kawałeczek sznura. To pono przynosi szczęście. Mnie przyniosło dużo szczęścia.”

ŚLUB SYNA KRÓLA ANGIELSKIEGO

Wśród niezwykłych uroczystości odbył się w Londynie ślub syna króla angielskiego, księcia Yorku z arystokratką W. Betty Lyons. Rycina przedstawia ceremonję ślubne w katedrze Westminster w Londynie

"Every Picture Tells a Story"

Powinniście czuć się dobrze w Maju!

Lecz, oczywiście nie możecie być szczęśliwi, czując codziennie dotkliwy ból w plecach, słabość i ogólne zmęczenie

CZY to ten szarpiący stały ból w plecach robi Was takimi nieszczęśliwymi? Czy czujecie się starzy i osłabieni; przemęczeni i przygnębieni? Czy tak Wam brak siły i energji, że nie możecie dzielić rozrywek i zabaw ze swymi przyjaciółmi i rodziną?

W takim razie powinniście zabrać się do siebie nie nażarty. Maj jest zbyt pięknym miesiącem, aby spędzić go tak marnie. Musimy być zdrowi, a pierwszym do tego krokiem musi być poznanie istotnej przyczyny choroby.

Czy kiedykolwiek zastanawialiście się nad swemi nerkami? Zdrowie Wasze, jak wiecie, zależy w dużej mierze od nerek. *Bez nich nie moglibyście żyć ani jednego dnia.* Gdy nerki słabną i przestają należycie filtrować krew, cały organizm zostaje zatruty. Czujecie ból w plecach, jesteście sztywni, ociężali, cierpicie na bóle reumatyczne i nieregularność uryny; nadto boli Was głowa, czujecie się zmęczeni nerwowi, podrażnieni i przygnębieni.

Nie czekajcie na jeszcze poważniejsze skutki choroby nerek. Zwłoka oznaczać może wodną puchlinę, kamienie żółciowe lub fatalną chorobę Bright'a. Zacznijcie zażywać dzisiaj *Doan's Kidney Pills!* Pigułki *Doan's* pomogły tysiącom. Pomogą i Wam. *Zapytajcie sąsiada!*

„Używajcie Doan's” mówią ci nowojorczanie

Mathias Daroczy, właściciel składu obuwia, **336 East 78** ulica mówi: „Zaziębiłem nerki, pracując na kolei. Ciężka praca osłabiła je tak, że nastąpił ich rozstrój. Wydzieliny miałem mocno zabarwione. Przy każdem schyleniu się czułem w plecach ostry ból. Co rano plecy moje były obolałe i ból ten czułem przez cały dzień. Wówczas zażyłem pudełko pigułek DOAN'S KIDNEY PILLS, i natychmiast nerki zaczęły działać prawidłowo, ból w plecach ustąpił i począłem czuć się doskonale”.

Pani Frances Hesler, 213 East 84 ul. mówi: „cierpiałam strasznie na chorobę nerek. Czułam ból w plecach i nigdzie nie mogłam sobie znaleźć miejsca. Byłam w okropnym stanie i musiano chodzić koło mnie, jak koło dziecka. Myślałam, że głowa pęknie mi z bolu i wprost ciemniało mi w oczach. Nerki moje były słabe, i choć radziłam się doktorów, nie widziałam żadnych rezultatów. Wreszcie spróbowałam DOAN'S KIDNEY PILLS i one dopiero mi pomogły. Trzy pudełeczka **Doan's** przywróciły mi siłę i zdrowie”.

Doan's Kidney Pills

Do nabycia wszędzie, 60c. pudełko. Foster-Milburn Co., Mfg. Chemists, Buffalo, N. Y.

Mańka z Powiśla

Sprawa z „Czarną Mańką" od samego początku była niełatwa. Zaczęło się, jak zwykle: ktoś litościwy zawiadomił Zarząd Gniazd Sierocych w Warszawie, że het nad Wisłą, w półżywej ruderze żyje taka Mańka, którą się trzeba zająć, bo ją opiekunka wykieruje na byle co, aby mieć z tego jaki zysk. Zebrano informacje, i nareszcie pewnego wieczora pan z Gniazd stał przed wskazaną ruderą na Powiślu i usiłował dogadać się z Mańką.

Nie było to jednak łatwe. Mańka siedziała wprawdzie we własnej osobie na rozwalonym progu, wyciągnąwszy do pół chodnika bose, chude i ogromnie brudne nogi. Sukienczynę, połataną ale podziurawioną jeszcze więcej, naciągnęła na kolana, i oparłszy głowę ze zmierzwioną, czarną jak heban i pokręconą grzywą o przyciesze, patrzyła na przybysza z podełba żużlami oczu z wyrazem, który nie zapowiadał z góry nic dobrego.

Wreszcie rozmowę należało zacząć. Pan uczynił to pierwszy, usiłując głosowi nadać to najprzyjaźniejszy.

— Jak się nazywasz, mała?

— A cholera panu do tego?

— A wiesz ty przynajmniej, co to jest cholera?

— Się wie. Taka zielona zmora, co dusi ludzi.

— Toś, widzę wykształcona. Nie dostałbym tu szklanki wody? Pić mi się chce.

— To idź se pan do szynku i pij. Hale!

— Kiedy nie chcę iść do szynku. Zapłacę.

— Głupiby chyba płacił za wodę, kiej ma Wisłę pod nosem! Cygani pan, i tyle.

Pan wyjął pieniążka i obracał go w palcach. Mańka patrzyła już uważniej.

— Tu mieszkają twoi rodzice?

— Hale! Rodzice. Stryjna mieszka i stryj. Taki ta i stryj!

— Pracujesz dla nich, co?

— Nie! Zadarmo mnie pewnie trzymają, jeszcze dokładają! A najwięcej to rzemieniem po skórze! Teraz jak me tu upatrzy, to tak spierze, że święty Jacenty! Po wodę mi kazała iść, a jakże! Już poszłam!

— Nie spierze. Jest stryjna w domu? Mam do niej interes.

Taka była pierwsza rozmowa z Mańką. Ze stryjną poszło dużo gładziej. Zagadnięta, czyby chciała oddać Mańkę do Gniazd, gdzieby ją chowano i uczono, zgodziła się odrazu.

— A niech ją państwo biorą, niech! Taka, z przeproszeniem, zaraza w domu, że lepiej nikogo! Pyskacz, latawiec, ani to do roboty, ani do szkoły — ni do niej dobrem słowem, ni do niej rzemieniem — ot, jak drewno! Niech państwo ją biorą, czemu? Ino żebym już z nią więcej utrapienia nie miała!

* * *

W Gnieździe z Mańką było sto zmartwień. Pierwszego dnia, po przyjeździe na wieś do Gniazda, przy obiedzie, rzuciła łyżkę na stół i rzekła:

— Chamskiej polewki jadła nie będę!

Nauczycielka z Gniazda przywołała ją potem do siebie.

— Czemu nie chciałaś jeść grochówki, Mańka? Niedobra była?

— A czy ja się panią pytam o co, że się pani do mnie wtrąca? Jadła nie będę, i już!

— Tem gorzej dla ciebie. Będziesz głodna.

— To i będę! Mnie będzie ściskało, nie kogo!

Nie jadła przez dwa dni, urywając pokryjomu trochę chleba i mleka. Udawano, że się tego nie widzi, aby nie zacięła się więcej. Trzeciego dnia przyszła do nauczycielki.

— Czemu mi nic nie dają do roboty! Wszystkie dzieci robią, a ja nie! Muchy na szybie mam łapać, czy jak!

— A cobyś też robić chciała?

Poraz pierwszy w życiu spytano Mańkę o jakieś jej osobiste chęci. Było to tak niezwykłe, że zapominała ze zdziwienia nawet się odgryzać.

— Kto? Niby ja?

— Ty. Możesz pomagać w ogrodnictwie, przy mleku przy drobiu. Możesz pozatem uczyć się tkactwa, koszykarstwa, możesz...

— Tkać, to nie umiem. Ale haftować, tobym poradziła. Jednej pani koszulę u ciotki w praniu wywlekłam, co takie miała hafty, jak pajęczyna, a wszystkom przerysowała aż dziw.

— To się będzie z uczyła. Dla początku kupimy na trzy koszule i wyhaftujesz je sobie jak sama chcesz.

Mańce wyokrągliły się oczy.

— Dla mnie? Niby na własne? Trzy?

— Dla ciebie. Trzeba przecież nosić się czysto. Od czystej bielizny dochodzi się i do czystej duszy.

— Jaka to czysta dusza? Nijakiej duszy nigdy nie widziałam!

— Dusza to nie twarz, w lustrze się nie ukaże. Ale jak nie będziesz mówiła co drugie zdanie: — Cholera! nie będziesz niegrzeczną w odpowiedziach, nie będziesz robiła na złość, a przeciwnie, będziesz chciała sprawić każdemu przyjemność. to będzie znak, że dusza twoja staje się czystsza. Takiego człowieka inni kochają, i sam się lepiej czuje na świecie. Rozumiesz, co mówię, Mańka?

— Się wie. A kiedy kupimy te koszule?

Nauczycielka westchnęła w przekonaniu, że mówiła do ściany. Ale nazajutrz Mańka, która dostała trochę bibułki na wystrzyganki, doczekała się kiedy w izbie było pusto, i podszedłszy do nauczycielki, wstydliwie wsunęła jej coś w rękę. Była to bardzo czerwona, bardzo zmiętoszona i bardzo brzydka róża własnego jej wyrobu.

— Niby chciałam zrobić pani tę... przyjemność!... — objaśniła, patrząc nieufnie zpodełba, czy jej daru nie wyśmieją? Widząc jednak, że przyjęto go mile, była poraz pierwszy wesoła i skrycie spoglądała w lusterko, czy jej wraz z tą duszą, nie bieleje czasem i śniada, cygańska twarz?...

* * *

Niktby nie był przypuścił, że nie do kogo innego, tylko do tej samej potarganej brudnej Mańki, odnoszą się słowa, wypisane na kartce, która była przypięta na wystawie we Lwowie do jednego z kilimów:

— Kilim pomysłu Marji Zagrzebianki — Nagrodzone. — Wykonało Gniazdo Sieroce w S-wie.

HUMOR

Bogaci się.

— Jak się masz? Czy znalazłeś już jakie zajęcie.

— Nie znalazłem.

— A co robisz?

— Bogacę się.

— ? ? ?...

— Jak wiesz, mam kilka sztuk własnych mebli, trochę bielizny i trzy ubrania. Obliczyłem, że dzięki wzrostowi cen w ostatnich czasach, wartość moich rzeczy rośnie codziennie conajmniej o 50,000 marek. Tyle jeszcze w życiu nie zarabiałem i jak widzisz bogacę się w szalony sposób.

Wpadł, jak do kina.

Ośmioletnia Zosia wchodzi do sklepu i każe sobie dać materję na sukienkę dla lalki.

Kupiec wybiera dla niej kilka ślicznych skrawków i wręcza dziecku pakiecik.

— A co to kosztuje? — pyta Zosia.

— Jednego całusa — brzmi odpowiedź.

— Dobrze, — rzekła mała zabierając się do wyjścia. — Babcia kazała panu powiedzieć, że jutro, jak będzie tędy przechodzić, wstąpi zapłacić...

Logika

Zniósł karę godnie, jak przystało na mężczyznę — i godzinę spędził na smętnych rozmyślaniach. Potem przemówił:

— Mamo!

— Czego chcesz, Tadziu?

— Czy mama dlatego mnie wybiła że mnie bardzo kocha?

— Naturalnie: karzę cię, bo cię kocham.

— To mama widać nie kocha wcale tatusia?...

Kosztowności

— O gratuluję, zakupiłeś dla siebie tak wielką kasę żelazną na pieniądze, musiałeś zarobić spore miljony?

— Co, nie to, tylko ja w kasie chowam prócz pieniędzy także inne kosztowności, jak cygara, zapałki, mydło buty itd.

Sprytny.

Młody człowiek ożenił się wbrew woli rodziców, a wyprawiając do nich z tą wiadomością swego przyjaciela, daje mu wskazówki, w jaki sposób to uczynić.

— Powiedz im na początek — że umarłem — a potem stopniowo przygotuj ich do usłyszenia prawdy.

KARYKATURY

Przegląd polityczny

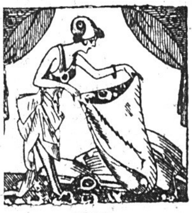

Francja.
Ta, rok cały była zdania,
Że brak jej odszkodowania.

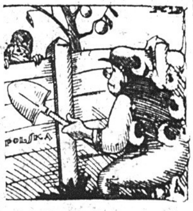

Czechy.
Co Czech robił? Po co pytasz?
Kopał do Rosji korytarz.

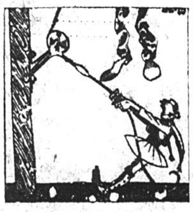

Grecja.
Wśród wojennych swych zapałów
Wieszała swych generałów.

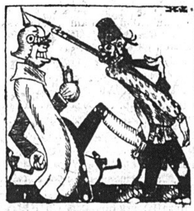

Bolszewja.
Choć udawał, że jest panem,
Lecz od Niemca brał kolanem

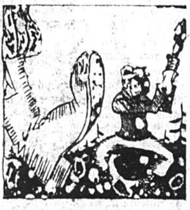

Litwa.
Miała Litwa dużo biedy,
Wstrzymując nas od Kłajpedy

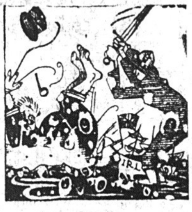

Irlandja.
Ją pochwycił popęd brzydki
Zerwać z Anglją wszelkie nitki.

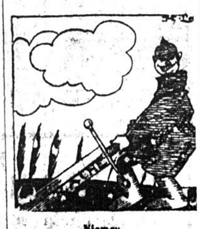

Niemcy.
Ci, w samej strasznych wszedłszy lachę,
[illegible]

Urągania Raptusiaka

Warszawa, bez daty. —

Ponieważ po odwilżach wiatr zupełnie osuszył ulice i zaczynało kurzem oczy zasypywać jak w lipcu, zatem spadł syberyjski śnieg a na ulicach bocznych, któredy nie jeżdżą ambasadorowie zagraniczni, zrobił się z komunikacją koniec świata jak w Pińszczyźnie. Dwanaście samochodów magistrackich wynajętych na kredyt do wywożenia śniegu, utknęło właśnie w śniegu, szoferzy po wykrztuszeniu wszystkich starych przekleństw nie umieli wymyśleć na poczekaniu nowych i biorąc na ogół zrobiło się smutno.

Wówczas pośrodku ulicy Wroniej utknął wóz naładowany węglem. Koń chciał ruszyć, ale nie mógł, z tego powodu woźnica ubliżał mu najostatniejszymi słowami, jakby to nie była ulica a sejm suwerenny. Policjant ma się rozumieć zeszedł na miejsce występku i do woźnicy; ten do policjanta i tak się sprzeczali przyczem każdy z nich miał świętą rację.

Policjant: Czy nie wiecie, że za przeciążenie koni idzie się do sądu?

Woźnica: Za niesprawiedliwą napaść na wolnego, równouprawnionego i płacącego podatki obywatela, oczekuje pana gruba od powiedzialność na sądzie ostatecznym. Kto popsuł drogę, kto bruk zasypał śniegiem, kto nie utrzymuje maszyn do oczyszczania jezdni, kto z marca robi grudzień, powiedz pan kto? Może ja?

W sprawę wdał się pan w czapce dawnego gubernjalnego kroju z wypłowiałą plamą po petersburskiej gwiazdce. Na lewym rękawie dawniej czarnego, dziś pomidorowego paltota, miał szeroką krepę z materji pożyczonej od starego parasola.

— Tut nieczewo tołkować — przemówił, dławiąc się dymem monopolowego papierosa napchanego samo siejką — ty gorodowoj k'czartu a ty łomowoj pojeżżaj!

Policjant: Ho, ho, a kto pan jest?

Nieznajomy: Obywatel polski i właściciel węgla niniejszego (w oryginale nastojaszczij). Ja by z wami poszedł do komisarjatu, gdyby nie mróz na mojem poddaszu. Pan wyobrazisz? Mieszkam razem z dzikimi kotami.

Policjant (ze współczuciem): Po kim obywatel chodzi w tak grubej żałobie?

Nieznajomy: W Bolszewji jak mnie przyparł głód, zjadłem własną ciotkę. Sławna była kobieta, ogromnie inteligentna, ale sama skóra i kości. Szponder był jeszcze jaki taki, ale pierwsza krzyżówa całkiem chybiona. Jedziemy. Powiedziałbym coś jeszcze, lecz żeby to zostało pomiędzy nami. Chiny domagają się od Japonji zwrotu Portu Artura i Dajremu. Niechby się rząd kowieński dowiedział, natychmiast to zaanektuje. Nie chciałbym, żebym to sympatyczne państwo w zaraniu wieku miało zasłabować z przejedzenia. Nad łakomemi niemowlętami trzeba mieć opiekę.

Niewiem czy szanowni państwo zauważyli jaką mamy teraz w mieście masę pań bezrobotnych? Na Marszałkowskiej ciasne chodniki jedwabią się i aksamicieją; strusie karakuły, foki, gabardiny, trikotiny, z lase i bez lase, gromadzą się przed wystawami sklepowemi, zagradzając drogę węglarzom, gruchocą klatki piersiowej dziatwie spieszącej ze szkół. Nie dobrze jest. I o co chodzi? O suchy flirt do towarów wystawionych za szybami. Kto dziś może wogóle coś kupić, jeżeli już i miljonerzy zaczynają narzekać na drożyznę ananasów?

Szhurowadło mi się u butów potego.

— Ile za parę sznurowadeł?

Kupiec zaczerwienił się jak przedwojenna rzodkiewka.

— Powiedziałbym, ale pan mnie zaraz wykpi.

— No, przyznaj się pan, tylko odważnie... raz, dwa, trzy...

— Tysiąc dwieście marek.

— Czy razem z butami?

Trzasnąłem drzwiami, myśląc że mu tem ubliżę, kupiec ani drgnął. Już się przyzwyczaił do trzaskania drzwiami. Zer mu już zabrakło do cenników. Mizernie jest na świecie.

TEATR I MUZYKA

Teatr Polski w New Yorku pod dyrekcją p. Wandycz i Ochrymowicza

Z okazji zakończenia sezonu, składa serdeczne podziękowania całej Polonji nowojorskiej brooklyńskiej, newarskiej, filadelfijskiej, oraz okolicznej, za serdeczne poparcie i uznanie dla pracy artystycznej Teatru.

Podziękowanie również składamy prasie za pomocną pracę, i gorące poparcie, jakoteż kolegom i koleżankom artystom, którzy przez sezon cały wspólnie pracowali, przyczyniając się do uświetnienia przedstawień.

Sezon zimowy rozpoczyna Teatr Polski pod dyr. Wandycz i Ochrymowicza we wrześniu r. b. o czem zawiadomi szerokie koła stałych bywalców.

Licząc i nadal na poparcie Polonji i prasy, pozostajemy

z szacunkiem,

T. Wandyczowa i
Wł. Ochrymowicz.

„Wieczory Polskie" w Nowej Anglji

W miesiącu maju wyruszają na występy gościnne po wszystkich miastach, miasteczkach i osadach polskich, znani powszechnie znakomici artyści, śpiewacy polscy, a ostatnio dyrektorzy Teatru Polskiego w New Yorku. — Teodozja Wandycz i Władysław Ochrymowicz niedawno przybyli z kraju. Po raz pierwszy artyści polscy zawitają do Nowej Anglji. Spodziewać się należy wielkiego i zasłużonego sukcesu i gorącego przyjęcia ze strony Polonji miejscowej.

Wieczory artystyczne, urządzane przez tak znakomitą parę artystów, — są gwarancją wielkiego powodzenia i poparcia ze strony Polonji.

Rivoli

W tym tygodniu wspaniały dramat filmowy „Enemies of Women", osnuty na tle powieści słynnego powieściopisara V. Blasco. Orkiestra Rivoli przygotowała specjalny akompanjament muzykalny, przystosowany do treści filmu, który zawiera tyle myśli głębokich i powoduje tyle wzruszeń, iż na długo pozostaje w pamięci. Wyświetlanie tego filmu poprzedzi prolog specjalnie przygotowany. Na program składa się śpiew chóru za ekranem podczas wyświetlania filmu, balet i koncert na harfie jakoteż przegląd tygodniowy i komedyjka.

Rialto

W tym tygodniu program w Rialto składa się prawie wyłącznie z filmów. Na program składa się: film wytwórni Paramount „60 Cents an hour", wyłączne zdjęcie dla teatru Rialto z meczu pięściarzy Willard—Johnson i Firpi—Mc. Aunliffe w Yankee Stadium, „Adventures in the Far North", film, który ogromnem powodzeniem cieszył się w Rivoli, komedyjka „Fun from the Press" i przegląd tygodniowy. Na program muzykalny złoży się koncert orkiestry i solistów.

Strand

W tym tygodniu na ekranie ukaże się nadzwyczajnie interesujący film „Island of Lost Ships", osnuty na tle legendy, iż w południowych stronach Oceanu Atlantyckiego znajduje się wyspa, która powstała z rozbitych okrętów i łodzi, które poszły na dno Oceanu podczas burz. W okrętach tych mają jeszcze mieścić się zwłoki topielców. Na tej wyspie rozegrał się dramat miłosny, pełen głębokich motywów i wstrząsających scen. Wspaniały program koncertowy i obfity program baletu, jakoteż inscenizacja prologu specjalnie napisanego dla tego tetru, jakoteż komedyjki „Yanks vs Giants" i „Our Gang" przyczynią się do urozmaicenia wieczoru.

Wybrał.

Kupiec kolonjalny (do ucznia): — Jesteś już trzy miesiące i rozeznałeś się w różnych działach naszego handlu. Możesz sobie wybrać ten dział, który ci się najlepiej podoba.

— Dziękuję panu pryncypałowi.

— Więc jaka czynność najlepiej ci do gustu przypada?

— Zamykanie sklepu, proszę pana pryncypała.

Żądajcie Przekazów Rządowych

OPŁACANYCH W POLSCE PRZEZ 4 POLSKIE BANKI RZĄDOWE, 36 POLSKICH BANKÓW AKCYJNYCH

oraz około

5000 AGENCYJ PŁACĄCYCH W CAŁYM KRAJU

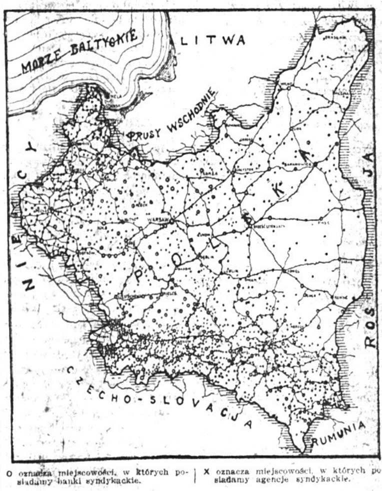

o oznacza miejscowości, w których posiadamy banki syndykackie. | X oznacza miejscowości, w których posiadamy agencje syndykackie.

Przekazujcie pieniądze do kraju na formularzach rządowych przez Guaranty Trust Company of New York lub około 1000 korespondentów tego Banku w całych Stanach Zjednoczonych.

SYNDYKAT PRZEKAZOWY BANKÓW POLSKICH W WARSZAWIE

Tylko tyle.

Troskliwa matka: — Dlaczego nie z blondynem Z? — Przystojny, z dobrej rodziny, majętny, czego więcej można żądać?

Córka: — Tylko jednej rzeczy, mamo!...

Matka: — Naprzykład?

Córka: — Ażeby mi się oświadczył

Trudno.

— Zdaje się, Karolciu, że już nie wyjdziesz za mąż w tym karnawale?

— Więc cóż robić, mamo? Wszyscy tylko całują, umizgają się, a o oświadczynach żaden nie myśli!...

Sprzedaż Szyfkart do Gdańska
Hamburga, Bremen, Antwerpji, Rotterdamu,
Tryjestu na najlepszych i najszybszych okrętach
SZCZEGÓLNĄ OPIEKĄ OTACZAM RODZINY
Wysyłka i wymiana pieniędzy po kursie dziennym. Odjeżdżających do kraju nie zmuszam do wymiany pieniędzy. Po wszelkie informacje udawajcie się do znanej starej firmy:
G. KUNASZEWSKI
179 East 3rd Street New York, N. Y.

POKOJE DO WYNAJĘCIA

Ileż to polskich rodzin dusi się w małych mieszkaniach, dlatego tylko, że nie są w stanie opłacić wyższego czynszu.

Czy nie lepiej wynająć większe i zdrowsze pomieszkanie i pokryć połowę czynszu z dochodu, jaki można zyskać z odnajęcia jednego pokoju?

Setki samotnych Polaków i Polek szuka pokojów — często z powodu braku tychże, odnajmują je od obcych, chociaż woleliby zamieszkać przy polskiej rodzinie.

DROBNE OGŁOSZENIA W NOWYM ŚWIECIE PRZEKONAJĄ WAS, JAK ŁATWO JEST ODNAJĄĆ POKÓJ. KAŻDA AMBITNA GOSPODYNI POWINNA SIĘ NAD TEM ZASTANOWIĆ!

Pierwsza Polska Fabryka Skrzypiec
Wyrób Skrzypiec najlepszego gatunku
Franciszek Gibaś, właśc.
Posiadam na składzie mandoliny, gitary i inne muzyczne instrumenty, jak również wszelkie muzyczne przybory, a więc doborowe struny, futerały, podstawki i t. p. Reperacje instrumentów uskuteczniam szybko, tanio i fachowo. Za instrumenty muzyczne gwarantuję, w razie niezadowolenia zwrócę chętnie pieniądze.
SPRZEDAŻ HURTOWNA I DETALICZNA.
CENY UMIARKOWANE.
SPECJALNE CENY DLA PROFESORÓW MUZYKI
Sprzedaję Fortepjany znane z dobroci i Pianole, na łatwe spłaty. Zawsze świeży wybór rolek do pianoli. Kupcom i agentom udzielę dobry rabat na wszelkich instrumentach.
Po bliższe informacje i katalogi proszę pisać lub zgłosić się do:
THE VIOLIN SHOP
127 EAST 7-TH STREET, NEW YORK, N. Y.

■ SPRAWY S. M. P. ■

Z DROGI

NIAGARA FALLS, N. Y.

Miejscowość ta jest znaną na całym świecie ze słynnych wodospadów. Zamieszkuje tu kilka tysięcy Polaków, którzy przeważnie pracują w papierowniach i w zakładach reperacji wagonów kolejowych. Kiedyś Polonja tutejsza brała żywy udział we wszystkich sprawach i różne organizacje postępowe miały tu liczne i sprawne oddziały. W ostatnich jednak czasach, straty poniesione na zakupnie akcji różnych polsko-amerykańskich korporacyj, wypłacających dywidendy ze zbieranego kapitału, a także i robota kilku wichrzycieli komunistycznych, zadaniem których jest rozbijanie każdej roboty nie mającej sankcji z Moskwy, sprawiły to, że ogół zobojętniał na wszystko i tylko najlęższe jednostki pozostały w organizacjach.

Filja tutejsza pomimo, że liczy przeszło 200 członków i ma nader wyrobionego organizacyjnie i społecznie przedstawiciela w osobie ob. Ignacego Smolińskiego, nie funkcjonuje należycie. Na zebranie przybyło tylko kilkanaście osób, z których kilka zakupiło akcje premjowe, inni przyrzekli w najbliższym czasie to uczynić. Ob. Smoliński chcąc dać przykład innym członkom i rozumiejąc potrzebę zebrania kapitału obrotowego, zakupił 7 akcji premjowych, płacąc za nie gotówką. Jest nadzieja, że po zebraniu tem, przy wysiłkach przedstawiciela i pomocy czynniejszych członków, da się pracę ożywić i sprzedać jeszcze z kilkanaście akcji premjowych.

* * *

SYRACUSE, N. Y.

Z Niagara Falls przybyłem do Syracuse, gdzie odbyło się zebranie w dniu 1-go maja. Żadne postępowe organizacje nie istnieją w tej tu miejscowości, pomimo, że jest tu kilka tysięcy Polaków.

Zebrani członkowie przemówienia moje przyjęli z zadowoleniem, wielu z nich bowiem, którzy czytali nieprzychylną nam prasę, było pod wrażeniem, że Stowarzyszenie Mechaników już nie istnieje. Wielu z obecnych zakupiło akcje premjowe, kilku zaprenumerowało „Nowy Świat", aby mieć informacje o Stowarzyszeniu Mechaników i wszystko to wskazuje, że praca pójdzie raźniej w przyszłości.

* * *

ADAMS, MASS.

Następne zebranie odbyło się w Adams, Mass. Jest to przepiękna miejscowość, ze wszystkich stron otoczona górami. Polonja tutejsza liczy około 4000 osób. „Nowy Świat" jest tu szeroko rozpowszechniony. Polacy są tu dość zamożni i dobrze zorganizowani. Mają trzy własne sale, a mianowicie salę Unijną, Narodową i Związkową; ostatnia nabyta w ostatnich dopiero czasach i zarządcą jej jest przedstawiciel filji naszej ob. Tomasz Uryniak.

Polacy tutaj mają różne interesa i dwie, nader dobrze prosperujące kooperatywy, spożywczą i piekarską, tą ostatnią zarządza prezes filji S. M. P. ob. Rogowski. Kooperatywa piekarska ma kilka tysięcy członków i wypłaca dość wysokie dywidendy. Do tutejszego lokalu unji tkackiej należy około 80 proc. Polaków. Zebranie filji było dość liczne i zebrani, mając doświadczenie z miejscowemi kooperatywami, rozumieją sytuację w Stow. Mechaników i prawie wszyscy obecni akcje premjowe zakupili. Kilku pracowało na noc, inni zaś nie byli w stanie przybyć na zebranie i tych ob. Uryniak i Rogowski przyrzekli obejść i zapisać akcje premjowe.

* * *

GREENFIELD, MASS.

Z Adams udałem się do Greenfield, gdzie jednak zebranie się nie udało. Aczkolwiek mamy tu inteligentnego i wyrobionego organizacyjnie przedstawiciela w osobie p. P. Goreckiego, to jednak ogół, poza parafją i zalewaniem sobie głowy, niczem innem się nie interesuje. Robotę dezorganizacyjną prowadzi tu także niejaki p. Ojżyński, były kasjer filji, który dotychczas nie zdał rachunku z pozostałych w kasie filji pieniędzy. Przy pomocy kilku świadomych członków, ob. Gorecki bezwątpienia będzie mógł sprzedać z kilkanaście akcji premjowych.

* * *

HOLYOKE, MASS.

Następne zebranie odbyło się w Holyoke, Mass. i pomimo tego, że niezbyt wielu członków przybyło, zebranie to udało się i prawie wszyscy z przybyłych zakupili akcje premjowe. Jest tu dość szerokie pole do pracy, są ludzie uświadomieni i wyrobieni, należy tylko wziąść się do pracy, a rezultaty wkrótce się okażą. Przedstawiciel tutejszy ob. Jan Leja pracuje jak może i obowiązkiem świadomych członków jest w pracy tej dopomódz mu. „Nowy Świat" ma tu szerokie pole do rozwoju i nie wątpię, że administracja postara się, aby na stendy tutejsze „Nowy Świat" był nadsyłany, a wtenczas praca filji lepiej pójdzie, bo jest faktem, że tylko wtedy możemy liczyć na pomoc członków, gdy członkowie są o sprawach naszych należycie informowani, a tylko przez łamy niedzielnego „Nowego Świata" możemy ich należycie informować.

* * *

WESTFIELD, MASS.

W Westfield zebranie udało się dość dobrze, choć nie sprzedano tyle akcji ile by można się spodziewać. Kilku z obecnych nie było przyszykowanych na kupno akcji i przyrzekli nadesłać należność w najbliższych dniach przez ob. Pałczyńskiego. Ob. Pałczyński, który w zastępstwie przedstawiciela prowadził zebranie, był niedawno w Polsce, gdzie jako mechanik pracował w zakładach naszych w Porębie.

Jest to charakterystyczne, że ludzie, — którzy byli w Polsce, widzieli posiadłości stow. Mechaników naocznie, pracowali tam i widzieli braki i potrzeby tych przedsiębiorstw, — po powrocie do Ameryki stają w pierwszych szeregach, pracując i pomagając do zebrania kapitału obrotowego, rozumiejąc z własnego doświadczenia, że tylko dostateczny kapitał obrotowy umożliwi korzystne prowadzenie naszych fabryk i zapewni im rozwój. To samo da się powiedzieć o innych naszych członkach przybyłych z Polski, którzy mogą służyć przykładem dla drugich. Członków takich jest coraz więcej i tam gdzie oni pracują, praca nasza się wzmaga.

Wymienię tu choć kilku z nich, a mianowicie: Ob. Zieliński z Jersey City, ob. Włodarczyk z Yonkers, ob. Folwarski z Philadelphi, ob. Zelcer z Rochester, ob. Ruczkowski z Buffalo i wielu innych.

Ob. Pałczyński dla przykładu pierwszy akcję premjową zakupił, za nim poszli w ślad i inni. Mamy tu także drugiego dzielnego pracownika dla sprawy Stowarzyszenia Mechaników, ob. Chmurę, który prowadzi tu interes spożywczy. W Westfield mieszka także pierwszy członek Stowarzyszenia Mechaników w Nowej Anglji, ob. W. Anioł, właściciel dwuch akcji, który wkrótce ma zamiar wyjechać do Polski i w tym celu zgłaszał się już do naszej Agencji Kart Okrętowych.

W następnym numerze podam sprawozdanie i spostrzeżenia z Ludlow, Easthampton, Chicopee, Ware, Southbridge i t. d.

Feliks Popławski.

PROTOKUŁ

Komisji likwidacyjnej Wytwórni Maszyn Rolniczych Stow. Mechaników Polskich w Ameryce w Wyszkowie.

W dniu 16 października 1922 r. Komisja Likwidacyjna w składzie członków reprezentowanych z ramienia Stowarzyszenia:

Pełnomoc. A. Wojsowski,
Pełnomoc. Wł. Cz. Wagner,
Dyr. fabr. W. Kurpiński,
Buch. fabr. Perwel,
Mecenas Stan. Bartlakowski,
Z ramienia nabywców(byłych udziałowców):
Mecenas Ad. Pleciński,
Wład. Leszczyński,
Piotr Grzanka,
L. Kurowski,
Wł. Skowroński.

zebrała się w Fabryce Maszyn Rolniczych w Wyszkowie i postanowiła:

Wobec ustalenia przez Zarząd Stowarzyszenia Mechaników Polskich wspólnie z komitetem byłych udziałowców, że Stowarzyszenie odstępuje dawnym udziałowcom całe urządzenie fabryki wraz z budynkami, magazynem, t. j. narzędziami i towarami gotowemi i półgotowemi, na podstawie inwentarza, jaki się przedstawiał przy przyjęciu wyżej wymionej wytwórni przez Stowarzyszenie Mechaników, za co nabywcy zwrócą wszystkie akcje Stowarzyszenia, które otrzymali od Stowarzyszenia, gotówkę, którą otrzymali jako pozostający ułamek przy obliczaniu na akcje Stowarzyszenia, Mk. 6,000,000 (sześć miljonów marek polskich) za otrzymaną sumę Mkp. 1,275.000 — za firmę, spłacenie po kursie dnia tych akcji, które były gotówką przez Stowarzyszenie zapłacone, oraz zwrócenie należności za postawioną Halę maszynową według obliczenia budowniczego po cenie kosztu obecnego, którą to sumę Zarząd godzi się pozostawić na hipotece. Komisja Likwidacyjna na tem więc podłożu przystąpiła do pracy, a mianowicie:

1) Ustaliła, że wszystkie materjały pomocnicze, półfabrykaty i t. p. będą zamieniane kilo za kilo.

2) Za wszystkie towary lub maszyny (fabrykaty), których okaże się brak, Stowarzyszenie obowiązuje się zwrócić to samo w naturze lub w gotówce.

3) Wobec zmiany waluty ustalono, że ceny do rozliczenia obowiązywać będą z dnia 15 października 1922 r.

4) Za maszyny gotowe (fabrykaty), których będzie brak według inwentarza, Stowarzyszenie płaci według cen hurtownych otrzymanych przez swoją Centralę.

5) Za maszyny pomocnicze, które są własnością Stowarzyszenia, a nabywcy chcieliby je zatrzymać, płacą według cen hurtownych Centrali Stowarzyszenia, z których Stow. opuszcza z powodu używania 25 proc.

6) Wszystkie maszyny, narzędzia, materjały i t. p. nie objęte inwentarzem a stanowiące własność Stowarzyszenia, Stowarzyszenie takowe w najkrótszym czasie zabierze z obrębu fabryki.

Wynik wzajemnego rozrachunku

Należy się w Stowarzyszeniu. Na podstawie obliczenia inżyniera Krzywickiego ustalono.

	Mkp.
Za Halę maszynową	28,000.000
Za dziesięć udziałów zapłaconych gotówką po kursie 10,425 $100)	10,425.000
Za firmę zapłaconą przez Stowarz.	6,000.000
Zapłacona gotówka jako ułamek pozostający przy ocenie udziałów na udziały Stowarzyszenia	1,008.554

Za maszyny:

Piła taśmowa	750.000
Szeping	1,050.000
Gwinciarka	1,125.000
Szopa odlewnicza	600.000
Bocznica	100.000
Manko kasy	394.804
Razem Mkp.	49,453.358

Należy się nabywcom według inwentarza:

Za 25,000 kg surówki	7,180.220
Za 3,872 kg łomu	568.226
Za 15,560 kg koksu	2,750,230
Za 17,145 kg węgla	612,755
Za drzewo	2,779,328
Gotowych maszyn (fabrykaty)	1,666,700
Miech kowalski	40,000
	Mkp. 33,855,899
Skreślono dla zaokrąglenia sumy	5,899
Saldo na korzyść Stowarzyszenia	Mkp. 33,850,000

Ze sumy powyższej ustalono: Mkp. 22,000,000 wnieść na hipotekę, a Mkp. 11,850,000 strona nabywająca ma wnieść gotówką do kasy Stowarzyszenia w Biurze w Warszawie. Suma wniesiona na hipotekę obejmuje termin dwuletni, a spłacona ma być w czterech równych ratach, t. j. na 1go lipca i 1 grudnia 1923 r. i 1 lipca i 1 grudnia 1924 r. z doliczeniem ośm procent, płatny z dołu przy każdej racie.

Aby zabezpieczyć wartość sumy 22 miljonów z powodu zmiany waluty, postanowiono wnieść klauzulę w aktach hipotecznych, że ta ma być płatną w stosunku do wartości metra żyta po kursie dnia giełdy towarowej, czyli, że suma 22 miljonów równa się podług obliczenia dnia dzisiejszego — 1100 metrom żyta, — w tym stosunku Stowarzyszenie ma otrzymać swą należność.

Protokuł powyższy w niczem nie zmienia treści aktów notarjalnych cesji praw do Fabryki Robotniczej i obligu, a więc tylko te akty prawnie są dla stron obowiązujące.

A. Wojsowski
W. Kurpiński
St. Bartlakowski
L. C. Wagner
W. Skowroński
L. Kurowski
P. Grzanka
A. Perwel.

WYKAZ AKCJI

byłych udziałowców Fabryki Maszyn Rolniczych w Wyszkowie

Imię i nazw.	No. akcji	sztuk	à dol.
J. Szczepanowski	10817	1	200
K. Wyszyński	12877	1	200
Wacław Kuczyński	12875	1	200
Władysław Kalisz	12878	1	200
Walenty Skowroński	12879	1	200
Władysław Zalewski	12880	1	200
Stan. Sztompke	12881	1	200
Fran. Kupczyk	12882	1	200
Kaz. Szymoński	12883	1	200
Józef Maciejewski	12884	1	200
Jan Nojnert	12885	1	200
Wład. Powierza	12886	1	200
Wacław Kobus	12887	1	200
Tomasz Dull	12888	1	200
Roman Skowroński	12889	1	200
Aleks. Wilczewski	12890	1	200
Stan. Pastewka	12891	1	200
Józef Kuziela	12892	1	200
Józef Telak	12893	1	200
Ludwik Kurowski	12894	1	200
Paweł Skaryszewski	12895	1	200
Jan Wałowski	12896	1	200
Edmund Sztompke	12897	1	200
Adolf Redel	12897	1	200
Win. Kwiatkowski	12899	1	200
Stan. Marcinkowski	12900	1	200
Józef Kuźnicki	12901	1	200
Piotr Grzanka	12902	1	200
Stan. Skowroński	12903	1	100
Tyburcjusz Glinka	12904	1	200
Wł. Grzegołka	12905	1	200
Małg. Grzankowa	13935	1	100
Antoni Chudoń	13936	1	100
Tad. Milewski	14180	1	200
Razem			$6,500

REVENT
FIRES
FIRE
THE OUTLAW

W. B. Greeley, przygotowuje kampanję, celem ochrony lasów, według życzenia prez. Hardinga. W 1922 było 28 pożarów lasów

KORESPONDENCJE

LOWELL, MASS.

„Pobożnych Wieści" Ciąg dalszy.

Wiemy już jak się zakończył rok stary 1922, nowy 1923 ma się już ku połowie i nic a nic nie ustępuje staremu pod względem pracy „oświatowej" w parafji rzymskiej, której przewodnik ks. „dobrodziej" mają osobliwe pojęcie o oświacie i niezwykłe zdolności oświecania swych owieczek.

W dniu 21 kwietnia br. urządzili sobie „dobrodzieje" bal na dochód parafji (?), który to bal naśladował staro-krajskie wesele. Była tam para młodych, drużba, swatka, tuzin drużek i tyleż swatów; wogóle całe weselisko wiejskie ze wszystkiemi dodatkami. Ludziska ciekawi zawsze na różne komedje, więc spakowało się bractwa pełny bejzment pod szkołą parafjalną, gdzie wesele się odbywało, to też jegomość widząc, że będzie biznes, zaraz po „ślubie" wynieśli potężny dzban pod pazuchą, w powrósła okręcony (żeby broń Boże nie pękł), i zaczął się poczęstunek weselników. Niech się cuda w Kanie galilejskiej schowają... Tam Chrystus zamienił wodę tylko w wino, a tu ksiądz jegomość zamienił w księżycówkę i to jeszcze jaką... I to się wyprawia w budynku szkolnym tuż obok kościoła, gdzie się głosi: „pijanicy nie wejdą do królestwa niebieskiego"; dzieje się to w budynku wzniesionym krwawicą naszych rodaków, a przeznaczonym na szkołę dla młodzieży, dla dziatwy. Ładnie się ta dziatwa tam wychowywa, uczęszczając na takie bezecne zabawy, gdyż nikt im tam wstępu nie wzbrania. Mieliśmy tego dowód przed kilku tygodniami, kiedy w jednym tygodniu zabrano sześciu chłopców do domu poprawczego. A jakie wyobrażenie mają o polakach obcy, można często usłyszeć na ulicy. — Rumieniec wstydu występuje na twarz, gdy się słyszy niechcący) tak, niestety — prawdziwe zdania o polakach.

W sobotę 28 kwietnia urządziła sobie bal pod wspomnianą szkołą, jakaś susajda, ale to bal, że proszę siadać i patrzeć jak tam nasi rodacy walczyli walecznie za wiarę. Myślicie, że walczyli ręcznemi granatami, albo na bagnety... Gdzie tam — w robocie były tylko flaszki, stołki, sztachety z parkanu parafjalnego i inne przedmioty, które były pod ręką; w walce tej dwóch zostało ciężko rannych, których doktór „fiksował", reszta mniej lub więcej ranni pouciekali zanim patrolka policyjna przyjechała. To się nazywa oświata, o której tyle krzyku robi Icjek w „Przewodniku Katolickim". Bodaj to kościelna, szczególnie rzymska, oświata! Tam się nie bawią w żadne ceregielki, tylko odrazu pałą w łeb. Tak się uczą w szkole, a w kościele: dawaj chamie pieniądze, bo w przeciwnym razie do piekła pójdziesz na samo dno.

Ludowiec z nad Sanu.

PITTSBURGH, PA.

LIST DO REDAKCJI

Szanowni Panowie!

Przedewszystkiem zasyłam wam najserdeczniejsze dzięki za wydanie „Nowego Świata" z dnia 18 lutego, b. r. Numer ten warta dla mnie $5.00. — Mnie uczono w szkole, że Kopernik *war ein Deutscher von Koepernicus* i tak zawsze wierzyłem. Teraz mam jasny dowód i tym dowodem podzielę się i z moimi braćmi i ojcem, bo i on tak samo jak ja wierzył, że Kopernik był Niemcem. Numer ten poślę do kraju ojcu. Postarałem się o urządzenie wiecu dla p. Bagińskiego. Chjeniści zadenuncjowali Bagińskiego u komisarza policji, że to bolszewik Bagiński z Moskwy na bolszewików zbiera ofiary i kolekty.

Bardzo mi się podobał artykuł z dnia 19 z. m., co się tyczy treści i znaczenia, ale stanowczo stwierdzam, że Polska powinna sobie z tymi panami inaczej poczynać. Dlaczego nie pakuje tych Łozińskich, Lutosławskich, Strońskich i t. p. do kozy? Tam na niewiadomczyków miejsce, bo zdrajcy stanu są najgorszymi gadami. — Rząd polski nie powinien żałować miejsca w więzieniu dla niewiadomczyków. E. Debs za jedną mowę w Canton, Ohio wygłoszoną, siedział blisko dwa lata w więzieniu, a w Polsce wrogowie narodu, chjeniści tysiące razy gorsze mowy głosili, niż Debs i zato się im dobrze powodzi. To świadczy o chwiejności rządu. Tu muszę przytoczyć i moją sprawę z jednym drabem, który się odgrażał, w obecności mojej i dwuch innych, że jeżeli Józef Piłsudski zostanie Prezydentem Polski, to się znajdzie w Polsce porządny obywatel, co mu palnie kulę w łeb, a jak nie, to on sam pojedzie do Polski i on Piłsudskiemu to uczyni. O tem zaraz doniosłem konsulowi, to konsul wyrzucił tego pana z konsulatu, gdzie był urzędnikiem, a tenże uknuł później na mnie spisek i zostałem aresztowany, gdzie siedziałem dwa miesiące i 17 dni w więzieniu, bo denuncjowali mnie chjeniści wydziałowi do prokuratora i ten kaucji odmówił, aż mnie rząd uwolnił. Chjenista ów potem pojechał do kraju, a konsulat legalizował jego paszport, a jak się obecnie dowiedziałem, ten pan jest urzędnikiem w elektrowni w mieście Płocku i z pewnością dalej knuje spiski, bo on stanowczo do czegoś należał, bo przepowiednia jego się spełniła na pierwszym Prezydencie Narutowiczu.

Pamiętać należy, że Niewiadomski zeznawał, że chciał zamordować Piłsudskiego. Ten człowiek, o którym piszę, zgóry wiedział, że morderstwo polityczne w Polsce było uplanowane, naco mam jednego świadka, bo drugi zmarł, ten, co słyszał, kiedy ów jegomość się wypowiedział o morderstwie Prezydenta Polski.

Chciałem wówczas tego obywatela oskarżyć wprost do polskiego Rządu, ale mi mój adwokat powiedział, że rząd polski wtedy wypędzi pana Dyonizego Edwarda Magnuskiego z kraju i odradził mi robić mu tego wstydu.

HAZLETON, PA.

POD PRĘGIERZ OPINJI PUBLICZNEJ!

W miesiącu lutym br. do Gminy 28 Z.N.P. w Hazleton, Pa., została przysłana odezwa byłego konsula generalnego Zygmunta Nowickiego w Chicago, z prośbą o przeprowadzenie zbiórki funduszu na kursa dla dorosłych analfabetów. Odezwa była przyjęta i wybrano komitet dla opracowania w jaki sposób ma być przeprowadzona zbiórka.

Ja niżej podpisany, ażeby zachęcić innych, zebrałem pierwszy $10 i złożyłem na najbliższem posiedzeniu komitetu Gminy.

Ignacy Niemyski, członek komitetu, będąc przeciwnym zbiórce, wystąpił przeciw mojej pracy, motywując, że nie powinniśmy dawać więcej złodziejom i pasibrzuchom żadnych pieniędzy.

Po pięciu miesiącach, Gmina 28 oddała mi pieniądze do zwrócenia ofiarodawcom. Porozumiałem się z ofiarodawcami w tej sprawie i upoważnili mnie do wysłania tych pieniędzy do konsulatu w New Yorku na cel, na jaki były zebrane, a Gminę 28 podać w Nowym Swiecie pod pręgierz opinji publicznej, jako organizację, która zamiast krzewić oświatę i popierać sprawy ojczyste, zbojkotowała cel oświatowy. Gmina ta nie popiera tak spraw ojczystych jakby należało, ale zabija u ogółu ofiarność na cele społeczne i tem samem naraża się na podejrzenie sprzeniewierzenia się swoim zasadom, w której górę biorą jednostki wrogo usposobione do ojczyzny.

Stanisław Sawicki.

* * *

Lista ofiarodawców na kursa dla dorosłych analfabetów.

Aleksander Andruszkiewicz	$1.00
Aleksander Paciak	$1.00
Antoni Gudanowski	$1.00
Wincenty Matysiewicz	$1.00
Honorata Socha	$1.00
Franciszek Karaś	$1.00
Stefanja Sawicka	$1.00
Stanisław Sawicki	$1.00
Kazimierz Socik	$1.00
Kazimierz Sienoracki	$1.00
Razem	$10.00

Wysłane do konsulatu w New Yorku, w dniu 7 maja 1923 roku.

* * *

Szanowny Panie Sawicki!

Kwestja oświatowa była dyskutowana na posiedzeniu Delegatów Gminy 28 Z. N. P. nia 29 kwietnia b. r.

Zapadła uchwała, iż fundusz, który wpłynął na tenże cel, ma być odesłany na ręce składkobiorcy.

Przeto z polecenia Del. Gminy 28 Z. N. P. zasyłam szan. Panu przekaz bankowy na sumę $10.00.

Kreślę wyrazy głębokiego szacunku

Jan Sambora, sekr. Gm. 28.

NIEZWYKŁA SPOSOBNOŚĆ

Dla mających zamiar jechać do Polski, czy to z wizytą czy to na stałe, przyłączenia się do wycieczki przez nas urządzanej, która wyrusza z New Yorku

DNIA 22-GO MAJA 1923 R.

największym okrętem linji Skandynawsko-Amerykańskiej

FREDERICK VIII

Mamy zarezerwowane specjalne miejsca II i III klasy. Jedynie w gronie znajomych, a podróż bezwątpienia będziecie mieli przyjemną. — Pomożemy Wam w załatwieniu spraw paszportowych, podatkowych itp. formalności połączonych z wyjazdem. — Zamówienia wraz z należnością prosimy jaknajprędzej nadsyłać.

Największa Polska Agencja w Ameryce

SPROWADZANIE KREWNYCH Z POLSKI, KARTY OKRĘTOWE DO POLSKI, PRZESYŁKA PIENIĘDZY POCZTĄ I TELEGRAFICZNIE, WYRABIANIE AFFIDAVITÓW, PEŁNOMOCNICTW, KONTRAKTÓW, ITP.
INFORMACJI UDZIELAMY BEZPŁATNIE

Agencja Stow. Mechaników

224 E. 57 Street, New York

(pomiędzy 2-gą i 3-cią ave.) — Telefon: Plaza 5938

Biuro otwarte od 9ej do 6ej wieczorem. We wtorki i czwartki do 9ej wieczorem, w niedzielę od 10-ej do 1-ej po południu.

-:- DZIAŁ AUTOMOBILOWY -:-

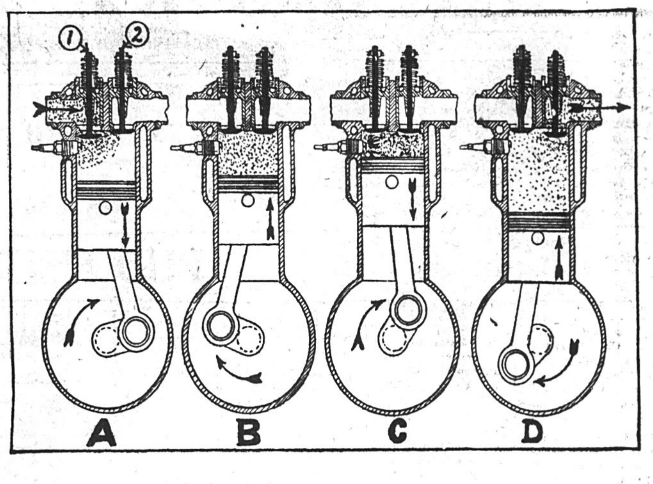

KONSTRUKCJA AUTOMOBILU

Obsługa, naprawa i jazda

Opracował
INŻYNIER WŁADYSŁAW NOWAK
Instruktor Polskiej Szkoły Automobilowej „Plaza Auto School"

GŁÓWNE MECHANIZMY Z JAKICH AUTOMOBIL SIĘ SKŁADA

Motor gazowy (Gas engine).

Motorami gazowemi nazywamy te, w których spalenie paliwa następuje wewnątrz cylindra, a nie pod kotłem, jak to bywa przy maszynach parowych.

Motory gazowe pracują na gaz lub płynne paliwo, takie jak: gazolina, benzyna, alkohol, lub ine. Automobilowe motory gazowe zawsze są pędzone na płynne paliwo (w Stanach Zjedn. prawie wyłącznie gazoliną, — skąd nazwa „motor gazolinowy"), — które wygodnie można nabrać w zbiornik, tak, że wiele miejsca nie zajmuje a starczyć może na 150, lub więcej mil jazdy. Płynne paliwo, jak gazolina, jest naprzód rozpylone, tak, że tworzy rodzaj mgły lub oparu; następnie wymieszane zostaje z odpowiednią ilością powietrza i wessane jest do cylindra motoru i tam eksplodowane przez podpalenie iskrą elektryczną. Siła wybuchu suwa tłok w cylindrze.

Sześć głównych części motoru gazolinowego:

1) Cylinder, 2) tłok, 3) korbowód, 4) wał korbowy, 5) zawór wlotowy; 6) zawór wydechowy.

W cylindrze, rozprężające się gazy pchają tłok znajdujący się wewnątrz cylindra. Korbowód, który pizymocowany jest jednym końcem do tłoku drugim zaś do wału korbowego, przenosi siłę z tłoku na wał korbowy. — Ruch prostolinijny tłoka, za pomocą korbowodu i wału korbowego, zostaje zamieniony na ruch obrotowy wału.

Rozpylona gazolina wymieszana z powietrzem, które razem tworzą „mieszankę wybuchową", jest wessana do cylindra motoru, gdy zawór wlotowy (w rysunku na lewo) jest otwarty. Spalony gaz jest wydmuchany przez zawór wydechowy (w rysunku na prawo).

Praca motoru.

Cała praca motoru rozkłada się na sześć części: Zasysanie mieszanki wybuchowej do cylindra, 2) sprężanie— (ściskanie) mieszanki wybuchowej; 3) podpalenie mieszanki, 4) palenie się mieszanki (wybuch), 5) rozprężenie się gazu powstałego ze spalonej mieszanki, 6) wydmuch spalin.

W motorach automobilowych, cała powyższa praca dokonana jest zwykle podczas czterech suwów tłoku, skąd nazwa „motor czterosuwowy" (four Cycle Engine). Suwem nazywamy każde pełne posunięcie się tłoka z góry w dół, lub z dołu do góry. Zastanawiając się nieco, widzimy, że na dwa posunięcia tłoku, w dół i do góry — mamy tylko jeden obrót wału korbowego, tak, że cała wyżej opisana praca motoru, jest wykonana w dwóch obrotach wału korbowego.

Rysunek podany u góry, wskazuje całą pracę motoru, wykonaną w 4-ch suwach. Dla wygody, każdy suw tłoka oznaczamy nazwą.

Suw 1. Suw ssawczy — Suction Stroke.

Suw 2. Suw sprężczy — Compression Stroke.

Suw 3. Suw roboczy — power Stroke.

Suw 4. Suw wydmuchowy — Exhaust Stroke.

Suw ssawczy (rysunek A).

Podczas tego suwu, tłok posunięty jest w dół przez wał korbowy, za pomocą korbowodu. Wysunięcie tłoka tworzy większą przestrzeń w cylindrze, tak, że powietrze tam zawarte staje się rzadsze i przez co opada w ciśnieniu. Powierze zewnątrz, mając większe ciśnienie, wciska mieszankę wybuchową, przez otwarty zawór wlotowy, do cylindra.

Suw sprężczy (rysunek B).

Podczas tego suwu, sprężanie mieszanki, podpalenie i częściowe spalenie mieszanki, bierze miejsce. Tłok suwany do góry, spręża stopniowo mieszankę. Tuż przed dojściem do góry, iskra elektryczna powstała w zapłonniku (Spark Plug) podpala mieszankę, która szybko zaczyna się palić (wybucha). Sprężanie mieszanki wytwarza ciepło, które wielce pomaga w utworzeniu się oparu z wessanej rozpylonej gazoliny. Także, ciśnienie tłoku wpływa na lepsze wymieszanie się oparu gazolinowego z wciągniętym powietrzem, w ten sposób tworząc doskonałą mieszankę wybuchową. Mieszanka zostaje podpalona, gdy jest pod ciśnieniem, zaś spalona prawie zupełnie, gdy tłok doszedł do góry.

Suw roboczy (rysunek C).

Mieszanka wybuchowa paląc się, zamienia się stopniowo w gaz (spaliny). Ciepło powstałe z palenia się mieszanki, rozpręża powstały gaz, który ciśnie z wielką siłą na tłok, pchając go w dół.

Suw wydmuchoway (rysunek D).

Gdy zawór wydychowy zostaje otwarty, wówczas większa część spalonego gazu wychodzi na zewnątrz, dzięki własnemu rozszerzaniu się. — Tłok w tym czasie poruszając się do góry, wydmuchiwa pozostały gaz z cylindra.

Przestrzeń znajdująca się pomiędzy wierzchem cylindra a tłokiem, gdy tłok znajduje się u góry (na górnym martwym punkcie) nazywa się komorą spalinową. Pozostały gaz w komorze spalinowej rozrzedza świeżą mieszankę, która przez znów otwarty zawór wlotowy (suw ssawczy) zaczyna wlatywać do cylindra.

Z opisu widzimy, że na cztery suwy tłoka, mamy jeden wybach w cylindrze, który następuje przy trzecim suwie, t.j. roboczym. Wszystkie inne suwy są suwami przygotowawczemi, które nietylko nie dają żadnej pracy, lecz przeciwnie, zużywają część pracy nagromadzonej i zachowanej w kole rozpędowym z suwu roboczego.

Działanie motoru składającego się z jednego cylindra, jest nieregularne. Przy suwie roboczym, przez większe ciśnienie tłoka, wał obraca się szybciej. Pęd ten, aż do następnego suwu roboczego coraz się zwalnia. — Aby temu zaradzić, motory (szczególniej automobilowe lub aeroplanowe) budowane są o kilku cylindrach. Tak że przy motorze cztero cylindrowym mamy wybuch suw roboczy) nie co 2 obroty wału korbowego, jak w motorze jedno cylindrowym, lecz co pół obrotu. Przy motorze sześcio-cylindrowym co jedna trzecia, przy ośmiocylindrowym, co ćwierć obrotu, przy dwunosto-cylindrowym, co jedna szósta.

FRANCISZEK

NIC

nie ujmie kobiety w takim stopniu, jak gustownie obrana biżuterja. Nic innego nie nadaje się tak znakomicie na prezenty, na święta, na imieniny, urodziny albo inne okazje, jak brylanty.

WYBÓR

„U FICKA"

JEST NIEZRÓWNANY, JAK RÓWNIEŻ I CENY

Franciszek Ficek
330 E. 72 St.
New York

Telefon
Rhinlander
6280

FICEK

Polski dom Muzyczny dla Polaków

MIESIĘCZNIE. $2

RADOŚĆ I SZCZĘŚCIE W WASZYM DOMU

Bardzo małym kosztem przy pomocy naszej oferty możecie słyszeć wszystkich dobrze znanych artystów w domu waszym. Jeżeli od nas kupicie nasz

SPECJALNY FONOGRAF

NAJNOWSZEGO MODELU TYLKO

27.50

Wraz z fonografem otrzymacie darmo 24 śpiewów lub tańców na podwójnych rekordach, do wyboru z naszego katalogu. 1000 igieł i gwarancję na 15 lat.

Przyślijcie $5.00 zadatku. Resztę zapłacicie za pobraniem.

Tylko dla naszych klijentów w mieście.

Napiszcie po katalog z maszynami i rekordami. Przysyłamy go darmo. Jeżeli już macie fonograf, zamówcie u nas tylko rekordy, które wysyłamy po całych Stanach Zpednoczonych.

EUROPEAN PHONOGRAPH Co
10TH ST. & AVE. A. NY CITY. N. S.

Tel.: Dry Dock 2996. Biuro otwarte w dzień i w nocy.

A. KWARCIAŃSKI - T. WOLINNIN

NAJSTARSZE POLSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO POGRZEBOWE W NEW YORKU

Urządzamy wspaniałe pogrzeby po cenach umiarkowanych.

Uważajcie ściśle na nazwisko i numer zakładu naszego — 123 East 7-ma ulica. Nie mamy żadnej styczności z innemi przedsiębiorstwami pogrzebowemi w tej dzielnicy.

USŁUGA DLA WSZYSTKICH PRAWDZIWA I RZETELNA.

123 EAST 7 ULICA.

T. Wolinnin, Właściciel,
Trustys prawie wszystkich polskich towarzystw w New Yorku.

Z POLSKI

SENAT GDAŃSKI OBURZA SIĘ NA POLSKĘ O ZAWARCIE TRAKTATÓW HANDLOWYCH.

Warszawa.—„Danziger Nachrichten" w numerze 84 przynosi wiadomość, że na komisji głównej senatu gdańskiego wywołał oburzenie fakt, iż Polska zawarła traktaty handlowe z Norwegją i Hiszpanją, nie porozumiawszy się uprzednio z wolnem Gdańskiem.

Zdaniem „Danziger Nachrichten", Polska, według zawartych z Gdańskiem umów, winna w sprawie traktatów, dotyczących interesów w. m. Gdańsa, zasięgać opinji przedstawicieli gdańszczan. W sprawie nielegalnego (?!) postępowania Polski złożono na posiedzeniu komisji głównej Senatu gdańskiego protest".

Pomimo „groźnej" zapowiedzi protestu, informacji „Danzgier Nachrichten" nie można nie potraktować żartobliwie, bowiem dotychczas ani traktat handlowy z Norwegją, ani traktat handlowy z Hiszpanją zawarty nie został. Przypuszczać zatem należy, że albo ktoś złośliwy zakpił sobie z „Danziger Nachrichten", albo też „Danziger Nachrichten" starają się ośmieszyć senatorów gdańskich, protestujących przeciw faktom, których niema.

NOWA INFLACJA BANKNOTÓW.

Warszawa. — Ministerstwo skarbu wniosło do Sejmu projekt ustawy o upoważnienie rządu do zaciągnięcia dalszej pożyczki w P. K. K. P. do łącznej wysokości 2,150 miljardów marek oraz projekt ustawy, upoważniający P. K. K. P. do dalszej emisji banknotów do łącznej sumy 2,500 miljardów marek.

PAŁAC SPORTOWY W SFERZE PROJEKTÓW.

Widocznie ofiarowane przez amerykanów 200,000 dolarów czeka na spadek kursu

Warszawa. — Mimo tego, że od czasu ofiarowania przez amerykańską Y. M. C. A. 200,000 dolarów na budowę wielkiego pałacu sportowego w Warszawie upłynęło już prawie pół roku,— władze miejskie do tej pory nie przystąpiły nietylko do realizacji projektu, ale nawet do wyznaczenia na ten cel placu. Ostatnie propozycje umieszczenia pałacu za szpitalem św. Łazarza znów muszą uledz zmianie z powodu pewnej sprzeczności z ogólnym planem regulacji miasta.

Oczywiście cała ta zwłoka jest jaskrawym dowodem niedołęstwa miejskiej komisji do spraw wychowania fizycznego.

JAK INFORMUJE SIĘ POLAKÓW W DALEKICH STRONACH

W Charbinie, na Dalekim Wschodzie, ukazuje się pismo w języku polskim „Tygodnik Polski", mieniący się „jedynem czasopimem polskiem w Azji". Polacy, zamieszkali w Azji, skazani są na to, że czerpać muszą z tego tygodnika wiadomości o Polsce i o stosunkach w kraju, tem bardziej, że znajdują w nim wszelkie publikacje polskiej komisji repatrjacyjnej i konsulatu polskiego.

W numerze z dnia 28 stycznia tego pisemka, utrzymanego w duchu jaskrawie endeckim, znajduje się w rubryce „Kronika polska" opis wypadków grudniowych na podstawie relacji „gazet polskich".

Endecki polityk w Charbinie rozpoczął odrazu od łgarstwa: twierdzi, że śp. prezydent Narutowicz otrzymał 289 głosów lewicy, w tem tylko 126 głosów polskich, resztę 163 (!?) — głosów żydowskich, niemieckich, ukraińskich i rosyjskich (?!).

Dalej zaś pisał:

> „Ponieważ wybór jego na prezydenta Polski był spowodowany głównie głosami (!) i staraniem żydów (!?), przeto w Warszawie wybuchły demonstracje Polaków, wśród których zginęło 4 osoby, a kilkanaście zostało rannych. Chociaż demonstracje wskutek starania (?) kierowników partji narodowej ucichły, to jednakowóż rozgoryczenie trwało dalej. W dwa(?) dni po wyborze został p. Narutowicz zastrzelony na Wystawie Sztuk Pięknych — przez malarza Niewiadomskiego, człowieka umysłowo nienormalnego.
>
> Dnia 20 grudnia zebrało się powtórnie Zgromadzenie Narodowe i wybrało prezydentem Polski p. Stanisława Wojciechowskiego. Otrzymał on 298 głosów narodowców (!!!) i partji „Piast" (Witosowcy.)
>
> Żydzi, socjaliści (!!!), Rosjanie itd. oddali swe głosy w liczbie 221 na profesora Morawskiego, rektora(!) Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

„Naprzód" krakowski podając powyższe, taki dodaje komentarz:

Ciekawa jest tendencja tego elaboratu.

W Charbinie endeccy politycy orjentowali się podług „Dwugroszówek" z grudnia, kiedy chjena dopiero dostała po łapach i jeszcze czuła uderzenia. Konsekwentnie poszli po linji ówczesnej prasy chjeńskiej, nazwali Niewiadomskiego warjatem, dla wytłomaczenia zwrotu po wyborze prezydenta Wojciechowskiego, wybranego tą samą większością, co i zamordowany prezydent Narutowicz,— poprostu — bezwstydnie sfałszowali prawdę...

Charakterystyczne jest, iż podobną wersję o tem, że prez. Akademji Morawski był kandydatem lewicy, puściły i niektóre pisma chjeńskie w Ameryce, widocznie chcąc zatuszować prawdę, że prezydent Wojciechowski otrzymał te same głosy, co jego tragicznie zmarły poprzednik.

Gdy polsko-amerykańska prasa lewicowa wytknęła całą fałszywość tej informacji, udowodniwszy, że p. Morawski nie miał nic wspólnego z lewicą, skonfundowani fabrykanci fałszywych informacji usiłowali wmówić, że nazwisko Morawski tylko przez przekręcenie agencji dziennikarskich anglo-amerykańskich dostało się do prasy: przeciw zwycięskiemu kandydatowi prawicowemu, popartemu przez piastowców, kandydował bowiem poseł Moraczewski.

Na tych przykładach widzimy, jak wpływy chjeńskie starają się w umysłach oddalonej od kraju emigracji polskiej gmatwać informacje o Polsce.

Im dalej — tem kłamstwa trudniejsze są do odparcia. Tam zaś, gdzie prasa endecka ma monopol informacyjny i nie obawia się sprostowania jej fałszów, poczyna sobie tem śmielej!

URATOWALI GO

Detektywi znaleźli scyzoryk w kieszeni D. Murada, który J. D. Rockefellera prosił o posadę — i chełpią się, że miljonerowi — uratowali życie

NOSA, GARDŁA, USZU I OCZU SPECJALISTA
Godziny: Zrana 11—1; Wiecz. 6—7.
DR. J. SALERNOW
218 E. 15ta ulica. (pom. 2 a 3 Ave.)
Telefon: Lexington 4839

NIM KUPICIE PIERŚCIONEK, zegarek, branzoletkę, czy cokolwiek innego z biżuterji, zwróćcie się do znanego od lat polskiego

Składu Jubilerskiego
J. SCHMIDT
obecnie 169 Avenue A.
między ul. 10 a 11,
NEW YORK CITY.

Naprawa zegarków i biżuterji. Ceny niskie. Robota gwarantowana. Jakość towaru niezrównana.

PO WSZYSTKO, CO WCHODZI W ZAKRES APTEKI I APARATÓW FOTOGRAFICZNYCH
Opłaci się Wam pójść dwa bloki dalej
POLSKA KLIENTELA
F. GARFINKEL
APTEKARZ
141 Ave. A. New York Róg 9 UL.

Z każdym dniem który upływa

Autografy
Posłów Polskich

Stają się coraz to bardziej cenną pamiątką

Sejmu ustawodawczego
Rzeczypospolitej Polskiej
z roku 1919

Zamówcie je dzisiaj — później może być za późno.

Cena tylko 50c. wraz z przesyłką

Zamówienia adresować należy
NOWY ŚWIAT
24 Union Square, N. Y.

STRONA Nowy Swiat HUMORU

THE POLISH MORNING WORLD

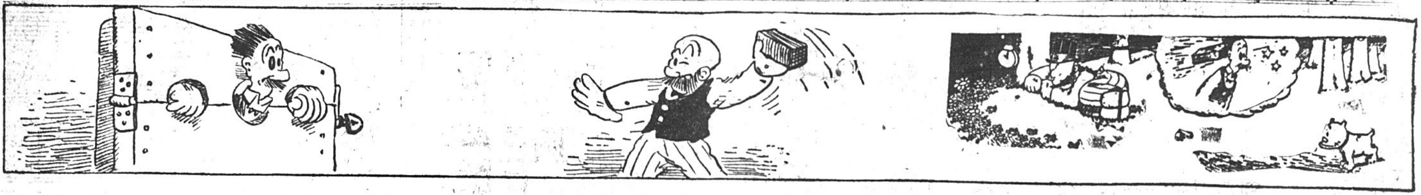

MUTT I JEFF ·:· Trafiła kosa na kamień ·:· BUD FISHER

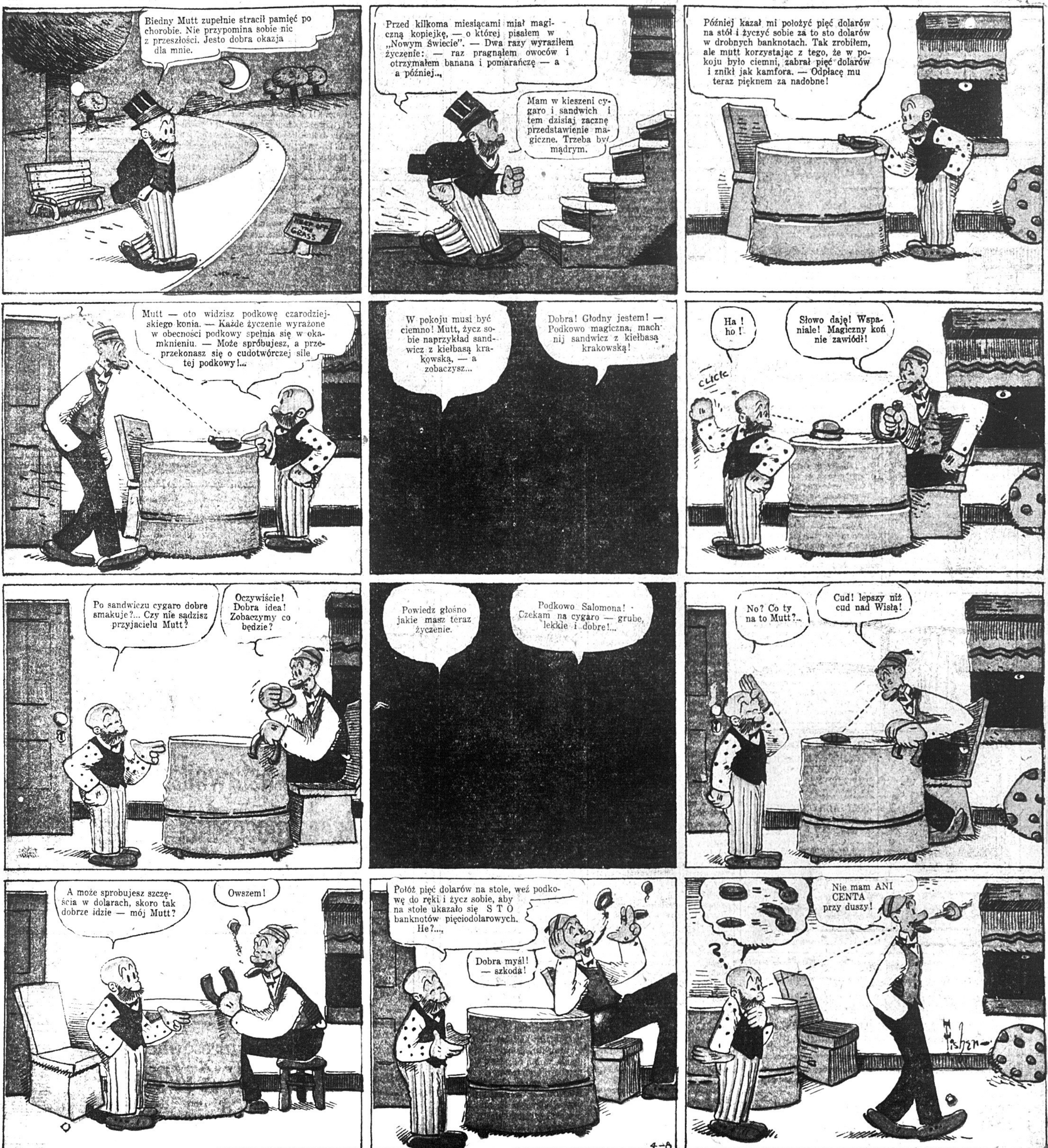
Biedny Mutt zupełnie stracił pamięć po chorobie. Nie przypomina sobie nic z przeszłości. Jesto dobra okazja dla mnie.
GRASS
Przed kilkoma miesiącami miał magiczną kopiejkę, — o której pisałem w „Nowym Świecie". — Dwa razy wyraziłem życzenie: — raz pragnąłem owoców i otrzymałem banana i pomarańczę — a a później..,
Mam w kieszeni cygaro i sandwich i tem dzisiaj zacznę przedstawienie magiczne. Trzeba być mądrym.
Później kazał mi położyć pięć dolarów na stół i życzyć sobie za to sto dolarów w drobnych banknotach. Tak zrobiłem, ale mutt korzystając z tego, że w pokoju było ciemni, zabrał pięć dolarów i zniknął jak kamfora. — Odpłacę mu teraz pięknem za nadobne!
Mutt — oto widzisz podkowę czarodziejskiego konia. — Każde życzenie wyrażone w obecności podkowy spełnia się w okamknieniu. — Może spróbujesz, a przeprzekonasz się o cudotwórczej sile tej podkowy!...
W pokoju musi być ciemno! Mutt, życz sobie naprzykład sandwicz z kiełbasą krakowską, — a zobaczysz...
Dobra! Głodny jestem! — Podkowo magiczna, machnij sandwicz z kiełbasą krakowską!
Ha ! ho !
CLICK
Słowo daję! Wspaniale! Magiczny koń nie zawiódł!
Po sandwiczu cygaro dobre smakuje?... Czy nie sądzisz przyjacielu Mutt?
Oczywiście! Dobra idea! Zobaczymy co będzie?
Powiedz głośno jakie masz teraz życzenie.
Podkowo Salomona! Czekam na cygaro — grube, lekkie i dobre!...
No? Co ty na to Mutt?...
Cud! lepszy niż cud nad Wisłą!
A może sprobujesz szczęścia w dolarach, skoro tak dobrze idzie — mój Mutt?
Owszem!
Połóż pięć dolarów na stole, weź podkowę do ręki i życz sobie, aby na stole ukazało się S T O banknotów pięciodolarowych. He?...,
Dobra myśl! — szkoda!
Nie mam ANI CENTA przy duszy!
Fisher
4-8